

2025

**PEDAGÓGIAI
PROGRAM**

**Szeletke
Paradicsom
Általános Iskola**

Kecskemét

Tartalomjegyzék.....	2
I. FEJEZET: NEVELÉSI TERV.....	5
KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK	7
BEVEZETŐ.....	8
1. Az iskola nevelés programja.....	11
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	11
1.2. A személyfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	18
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	21
1.3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása	24
1.3.3.1. Környezeti nevelés lehetőségei az ökoiskolai működéssel összefüggésben ...	26
1.3.3.2. Az erdei iskolák szerepe a környezeti nevelésben, a fenntarthatóságra nevelésben	27
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógia feladatok	29
1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok	29
1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai.....	30
1.4.3. Az EFOP-3.3.5-17-2017-00029 Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Kecskeméti Tankerületi Központban c. pályázati program keretein belül kidolgozott új módszertan megjelenése a nevelő-oktató munkában	31
1.4.4. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	34
1.4.5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	35
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	36
1.6. Az intézményben működő iskolapszichológus jogai, kötelességei.....	37
1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	39
1.7.1 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők tanulók nevelése, oktatása	39
1.7.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	44
1.7.2.1 A tehetséggondozó tevékenység célcsoportjaiF.....	45
1.7.2.2 A tehetséggondozó tevékenység feladatai, eszközei, eljárásai	46
1.7.2.3 A tehetség, a kiemelkedő képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek ..	46
1.7.2.4 Az intézmény tehetséggondozó munkájának személyi és tárgyi feltételei.....	49
1.7.2.5 Az intézmény tehetséggondozással összefüggő külső partnerei, kapcsolatrendszer	51
1.7.2.6 Kettős különlegességű tanulókkal kapcsolatos tevékenységek	53
1.7.2.7 A tehetséggondozó tevékenység ellenőrzési, értékelési rendszere.....	54
1.7.3 Hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók nevelése, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	54
1.7.4. Ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	57
1.8 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	59
1.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	60
1.9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	60
1.9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák	63

1.9.3. Partnerség és hálózatosodás modul	69
1.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata	69
1.10.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya.....	69
1.10.1.1. A vizsgaszabályzat célja	69
1.10.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya	70
1.10.1.3. Az értékelés rendje.....	70
1.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei	71
1.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	73
1.12. A felvételi eljárás különös szabályai	74
2. Szeletke Paradicsom Általános Iskola (székhely intézmény)	76
2.1. Helyzetelemzés	76
2.1.1. Az iskola, a tanulók	76
2.1.1.1. A tagintézmény rövid története	76
2.1.1.2. A tagintézmény tanulói, szociális környezet	76
2.1.2. A székhely intézményben folyó munka feltételei	76
2.1.2.1. Személyi feltételek.....	76
2.1.2.2. Tárgyi feltételek	77
2.1.3. A székhely intézmény hagyományai, kiemelt területek, eredmények	77
2.1.3.1. Hagyományok, kiemelt területek.....	77
2.1.4. A székhelyintézmény kapcsolatai	78
2.2. Nevelési terv	79
2.2.1. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	79
2.2.1.1. Szervezeti hagyományok	79
2.2.1.2. A tanulóközösségek szervezetei	79
2.2.1.3. Iskolatörténeti hagyományok.....	80
2.2.1.4. Az intézmény külső kapcsolatai	80
2.2.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák.....	81
2.2.2.1. A tanóra /Az általános részben leírtak alapján/	81
2.2.2.2. A tanórán kívüli tevékenységek.....	81
2.2.3. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	86
2.2.3.1. Szülői részvétel az iskola munkájában	86
2.2.3.2. Szülői képviselői fórumok tagintézményünkben.....	87
2.2.3.3. Tanulói részvétel az iskolai szervezetben	88
3. Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra	
Ferenc Általános Iskolája - tagintézmény	90
3.1. Az iskola története	90
3.1.1 A működés rövid bemutatása.....	90
3.1.2 Személyi feltételek.....	91
3.1.3 Tárgyi feltételek	91
3.1.4 TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0267	91
3.1.5 Személyiségfejlesztés területei	92
3.1.6 A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer	96
3.1.8 Működő szakmai munkaközösségek.....	108
3.1.7. Esélyegyenlőségi és képességkibontakoztató program	100
3.1.9 Alapítvány.....	109

II. FEJEZET: HELYI TANTERV.....	110
4. Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola	111
NAT 2020-as alapján tervezett óraszámok	111
4.1 Óraháló és a NAT 2020 bevezetése – Szeletke Paradicsom Általános Iskola	112
4.1.1 INNOVÁCIÓS TÖREKVÉSEINK	114
4.1.2. Tanulmányi munka értékelése	115
4.1.3. Mindennapos testnevelés	115
4.1.4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	116
4.1.5. A tanórai foglalkozások iskolai megszervezésére vonatkozó rendelkezések ...	117
4.2 Óraháló és a NAT 2020 bevezetése – Móra Ferenc Általános Iskolája.....	121
4.2.1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	124
4.2.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	124
4.2.2.1. Az alsó tagozat, 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	124
4.2.2.2. A felső tagozat, 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	124
4.2.3. Mindennapos testnevelés	125
4.2.4. Tanulmányi munka értékelése	126
4.2.5. Csoportbontás	126
4.2.6. Tanórán kívüli tevékenységek	126
4.2.7. Az intézményre vonatkozó további feladatok a helyi tanterv keretében	128
4.2.7.1. Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei.....	128
4.2.7.2. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	129
Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	129
A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	130
Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	131
A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	132
A különleges bánásmódot igénylő tanulókról.....	134
4.2.8. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	163
Az iskola egészségnevelési elvei	163
Az iskola környezeti nevelési elvei	169
„Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.” Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket/tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés	169
4.2.9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei ..	172
4.2.9.1. A magatartás értékelésének elvei	172
4.2.9.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei.....	176
A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	177
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	179

I. FEJEZET: NEVELÉSI TERV
Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola székhely intézmény,
Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola
Móra Ferenc Általános Iskolája
tagintézmény

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok életpályájáról
- illetve a <https://www.oktatas.hu/hivatal/jogszabalyok> oldalon található rendelkezések

KÜLDETÉSNYILATKOZATUNK

A tanítás-tanulás folyamatában a tevékenységközpontúságra törekszünk, ahol a gyermek alkotó részese a tanulás-tanítás folyamatának, képes a tudás elsajátítására. Nagy hangsúlyt fektetünk a digitális tudásra, a korszerű tanítási módszerek alkalmazására, amelyek egyben a tanulók személyiségfejlesztését is szolgálják. Fejlesztjük azokat a kulcskompetenciákat, amelyek segítségével képesek lesznek megfelelni a középiskolai felvételi követelményeknek. A környezettudatos gondolkodás kialakítása mindig is kiemelt célja volt pedagógiai munkánknek. Az Örökös Ökoiskola cím elnyerésével ez a tevékenységünk is célzotabbá vált. Befogadó szemléletű pozitív előminősített referenciainstítéményként működünk, ahol a tantestületen belül előtérbe kerül a belső tudás átadása és a team munka. Elnyertük a Minősített Tehetséggondozó Műhely címet, amely lehetőséget ad a tehetséggondozó mintaintézményként való működésre, továbbá arra, hogy intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé, módszertani központjává váljon.

Alapelvünk, hogy tantestületünket magasan képzett, korszerű pedagógiai módszereket alkalmazó, motivált, egymást segítő pedagógusok alkossák. A partnerintézményekkel való szoros együttműködés határozza meg működésünket, erősítjük a hálózati tanulást, előtérbe helyezzük a partnerkapcsolatok szélesítését. Az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezzük.

Olyan intézményt teremtünk,

- ahol a gyermek életkorát megélni engedő légkör van,
- ahol segítjük a gondozás, játék, személyiségfejlesztés, értékközvetítés, képesség,- és kompetenciafejlesztés folyamatában a gyermekkor teljessé tételét,
- ahol a gyermek alkotó részese a tanulás- tanítás folyamatának, képes a tudás elsajátításra és felébred benne a tudásvágy,
- ahol hozzásegítjük a gyermeket ahhoz, hogy megtalálja azokat a kötődéseket, amelyek felnőtt korában is meghatározóak lehetnek.

Olyan személyiség kialakulásának segítésére törekszünk, akik a társadalmi és egyéni életükben felelősségteljes, megértésen, elfogadáson és szereteten alapuló önmegvalósításra képesek a társadalom javára.

BEVEZETŐ

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

Három óvoda és három általános iskola integrációjaként jött létre 2007. július 1-jén a **Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola**, amely többcélú közös igazgatású közoktatási intézmény. Az intézményegységeink elhelyezkedése földrajzilag kedvező, egy városrészben találhatóak, nem messze egymástól. Minden iskolánk mellett van egy óvoda. Kezdetektől fogva törekedtünk arra, hogy az intézményegységek múltját tiszteletben tartva, gyökereit megőrizve folytatódjon az építkezés. 2013-ban az iskolák államhoz kerülésével, a fenntartó váltással új nevünk lett: **Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola**, amely így egy székhelyintézményt (Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola) és két tagintézményt (Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Lánchíd Utcai Sport Általános Iskolája, (Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája) foglal magában. A Lánchíd Utcai tagintézmény 2021. szeptember 1-jétől kiválik az intézményből Kecskeméti Lánchíd Utcai Sport Általános Iskola néven működik önállóan tovább.

A Szeletke Paradicsom Általános Iskola színvonalas, minőségi nevelést és oktatást végző intézmény, a dolgozókat igényes szakmai felkészültség, a gyermekek iránt érzett szeretet és felelősség jellemzi.

Az intézményi célok konkrétak, reálisak, mérhetőek és összehasonlíthatóak. A szülők, pedagógusok együttműködése a gyermekek nevelése, oktatása érdekében a kölcsönös tiszteleten, egymás megbecsülésén alapszik.

Ennek köszönhetően az intézmény jó hírnévre tett szert, eredményességünket az alma materből kikerült tanulók helytállása igazolja.

A tanulók sokoldalú fejlesztése érdekében színvonalas, eredményes, jó munkát végeztünk közös összefogással, együttműködéssel, egymás munkájának megbecsülésével.

Az intézmény eredményessége köszönhető a kollégáink napi szintű lelkiismeretes, szakmailag igényes munkájának, a vezetők összefogásának, szakmai felkészültségének, a technikai dolgozók munkájának, a szülők és a fenntartó támogatásának.

Intézményünk saját intézményi arculattal rendelkező iskolákból áll:

- **a Szeletke Paradicsom Általános Iskola:** Természettudományi profilja bővült az informatikával (XCLASS referenciaintézmény), akkreditált kiváló tehetségpont, pozitív előminősített referenciaintézmény, „Jó gyakorlatok feltöltése”, Európai Tehetségpont, Ökoiskola;

Mindkét iskolában az alapkészségek, képességek biztos fejlesztése mellett nagy gondot fordítunk az idegen nyelv oktatására, az Szeletke Paradicsom iskolában emelt szinten oktatjuk az angol és német nyelvet és a matematikát. 2010-től a két iskola belépett a Szentesen működő

„Jövőnkért” Művészetoktatási iskolába dráma és képzőművészet tanszakokkal. 2017-ben intézményi szinten elnyertük a Minősített Tehetséggondozó Műhely címet.

Az intézmény pedagógiai programjának az elkészítését több széleskörű felmérés előzte meg, amely során tanulók, szülők, pedagógusok jelezheték elvárásaikat, megfogalmazhatták céljaikat intézményünkkel kapcsolatban.

Stratégiai célkitűzéseink között szerepel, hogy a székhely/tagintézmény megőrizze egyéni arculatukat, tovább fejlesszék erősségeiket, hagyományaikra támaszkodva vegyenek részt a folyamatos fejlesztésben.

Célunk, hogy az intézmény működtetése során az iskolák fejlesszék tovább erősségeiket, a hagyományaikra támaszkodva vegyenek részt a folyamatos fejlesztésben.

- Az intézményi tervező munka eljárásrend szerint, intézményi és tagintézményi szinten épül fel.
- A vezetői munkaterv a teljes intézményre szóló feladatokat tartalmazza.
- A feladatok lebontása az igazgató/tagintézmény-igazgató által elkészített éves munkatervben található, a helyi sajátosságok figyelembevételével.
- A munkaközösségek a szakmai munka meghatározó koordináló szervezetei az iskolai munkának.
- A munkaközösségi munkatervek alapja az intézményi és tagintézményi munkaterv.
- Az éves munka értékelését beszámoló formájában adják le a munkaközösség-vezetők.

Nevelési cél:

- Hatékony iskolai nevelés megvalósítása.
- A gyermekre szabott pedagógiai tervezés, fejlesztés.
- A kompetenciák fejlesztése, a személyiség alakítása.

Oktatási cél:

- Tanórai és tanórán kívüli tehetséggondozás.
- Iskolai felzárkóztató tevékenység.
- A fejlesztésre szoruló tanulók elérik a tantervi követelmény minimumát.

Nevelő, oktatómunkánk további céljai:

- Személyes példamutatáson alapuló értékközvetítés.
- Elkötelezettség a minőségi munka iránt.
- A tanulók képességéhez mért optimális fejlődés biztosítása.
- A fejlesztéshez szükséges legmegfelelőbb módszerek felkutatása.
- Kiemelten kezeljük a tehetséges tanulók fejlesztését.
- Tehetséggondozó órák, szakköri tevékenység, énekkar, sportkör.
- Projekt napokat és tehetségnapokat szerveznek az egységek.
- Gazdagító programokat, tehetséggondozó műhelyeket, táborokat működtetünk.
- Emelt szintű oktatás: matematika, idegen nyelv (angol, német), ének.
- A tanuló személyiségének fejlesztése, értékrendjének megalapozása.
- Felzárkóztató és fejlesztő órák biztosítása.
- Iskolai könyvtáraink hatékony működése.
- Tanulóink felkészítése a továbbtanulásra.
- Differenciálás, korrepetálás, egyéni fejlesztés.
- Délutáni foglalkoztatás napköziben, tanulószobában.
- HH, HHH, SNI, BTMN tanulók integrált nevelése.
- Határozottan lépünk fel az agresszív magatartásmód, rongálás ellen.
- Tapasztalatcserék, bemutatóórák, nyílt napok.
- Változatos tanórán kívüli programok.
- Egészséges életmódot megalapozó magatartásformák kialakítása.
- Sikeres szerepelések a városi, megyei, területi, országos tanulmányi, művészeti és sportversenyeken.

- Városi rendezvényeken, ünnepségeken veszünk részt.
- Beiskolázási programok.
- „Jövőnkért” művészeti iskola – dráma és képzőművészet tanszak működtetése.
- Közös honlap összetartozásunkat jelképezi.

Közösséget erősítő rendezvények:

- Beiskolázási programok.
- Közös sportrendezvények.

Szakmai munkaközösség:

- Szakmai munkaközösség működik az intézményben.
- Alsó tagozatos, humán és természettudományi munkaközösség, napközis és matematika

1. Az iskola nevelés programja

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai értékei, alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az emberi magatartás általános értékei

Az intézményünk:

- Értékrendjében **gyermekközpontú**, humanista.
- Tanulóinknak elsősorban az **EMBER tiszteletén, megértésén** és szükség szerinti **segítésén, a másság elfogadásán** alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük.
- A gyermeket nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés.
- Értékként preferálja **az aktivitást, kezdeményezőkézséget, döntési képességet, az innovativitást**, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók **irányítani képesek** majd későbbi életüket.
- **Tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp** maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus **iskolai közösségnek**.

A helyi értékek meghatározása:

- Intézményünk nyitott: **figyelembe vesszük a környezet értékközvetítő, szocializáló hatásait**; igényt tartunk a városi, helyi társadalom pedagógiai potenciáljára; **partnerként kezeljük a családot, a gyermeket, a szülőt és a társadalmi környezetet**. Intézményünk a családi nevelés elsődlegességét tiszteletben tartva a családdal együttműködve, a partnerek igényeit figyelembe véve felelős a gyermekek neveléséért.
- Elfogadjuk, hogy a gyermeki személyiség fejlődése szociálisan determinált, ezért **a differenciáló szociális feltételek hatásai esélyegyenlőtlenségek formájában szükségképpen kifejezésre jutnak az intézményben**. Természetes vállalásunk tehát **a szociokulturális egyenlőtlenségek mérséklésére való törekvés** és a gyermekek személyiségfejlesztésének pedagógiai átfogása.
- **A gyermekközpontú intézményi tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, figyelembe véve a gyermekek egyéni, életkori sajátosságai és szükségleteit**: az alapvető kompetenciák (ismeretek, készségek, képességek, attitűdök) elsajátítását, kialakítását és fejlesztését, a tehetséggondozást, a szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését, felkészítést az önálló ismeretszerzésre.
- Valljuk, hogy a személyiség fejlődéséhez elengedhetetlen az **egyéni fejlettséghez mért eredmények hangsúlyozása** és a sikereken keresztül történő **pozitív megerősítés**.
- Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolákban történő helytálláshoz.
- Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, amelyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.
- Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a gyermekek érdeke határoz meg.
- Szeretnénk elérni, hogy iskoláinkban jól érezzék magukat a tanulók, pedagógusok a gyermekek szülei.
- Legyen iskoláink környezete esztétikus és vonzó.
- Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük.

Pedagógiai alapelveink

Intézményünkben a gyermekek teljes személyiségének fejlesztése, értékrendjük megalapozása, kompetenciáik (korszerű ismereteik, képességeik, jártasságaik, készségeik, attitűdjeik) kialakítása, bővítése és fejlesztése érdekében a legfontosabb a gyermeki jogok tiszteletben tartása mellett:

- A gyermekek **testi-lelki szükségleteinek** figyelembe vétele.
- Az értelmi képességek fejlesztése a különféle információs csatornákon nyert információk értelmezésével, megértésével és alkalmazásával.
- **Önálló ismeretszerzési igény felkeltése.**
- Önismereten alapuló, **hatékony, egyéni tanulási technikák és módszerek megalapozása, elsajátítása.**
- **Nyitottság, igény és fogékonyság az emberi kapcsolatokra, barátságokra.**
- **Az egyén önmegvalósítása, képességeinek kibontakoztatása** a csoportnormák betartása mellett.
- **Az egészséges életmód iránti igény** megalapozása és kialakítása az egészséges életvitel, az egészségvédelem technikáinak elsajátításával, fenntarthatóságra nevelés.
- **A környezettudatos szemlélet és magatartás** kialakítása a rendszerszemléletű gondolkodás megalapozásával.
- A nemzeti identitástudat és hazaszeretet megalapozása szülőföldünk, lakóhelyünk és népünk kultúrájának, hagyományainak és történelmi emlékeinek megismerésével, megőrzésével és tiszteletben tartásával.
- Intézményünk mindkét iskolája **pozitív előminősített referenciaintézmény**, egyedi, más intézmények számára is példaértékű, működésében koherens, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező és ezt szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény. Iskoláink több „Jó gyakorlattal” rendelkeznek. A referenciaintézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység. Szem előtt tartjuk a környezettudatosság és fenntarthatóság alapelveit. Hiszünk abban, hogy széles körben megismerik nevelési programunkat, elismerik szakmai hozzáértésünket és innovatív szemléletünkkel hozzájárulhatunk a horizontális tanulás folyamatához.
- Intézményünk Minősített Tehetséggondozó Műhely. Tehetséggondozó tevékenységünk fő célja, hogy az intézményben tanuló gyermekek és fiatalok hatékony, az életkoruknak legmegfelelőbb segítséget kapják meg tehetségük felismeréséhez, kibontakoztatásához, képességeik komplex fejlődéséhez. *Arra törekszünk, hogy továbbadjuk tapasztalatainkat, tudásunkat, és intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé, módszertani központjává váljon.*

A referenciaintézményi működés keretei

Alapvető célkitűzésünk, hogy a referenciaintézményi hálózat működésében történő aktív részvétellel járuljunk hozzá a térség, a régió közoktatásának fejlődéséhez.

Elhivatott pedagógus közösségünk arra törekszik, hogy továbbadja tapasztalatait, tudását, és vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé váljon. Partnereink igényeinek megfelelő innovációs és referencia-intézményi szolgáltatói tevékenységünkkel a jövőben is a térség meghatározó intézménye maradjunk.

További általános célok:

- Nevelési-oktatási gyakorlat továbbadása, elterjesztése, megismertetése.
- Más közoktatási intézmények (társintézmények) segítése a szakmai fejlesztő tevékenységekben.

Részcélok:

Szakmai felkészültségünk garancia arra, hogy nevelési-oktatási céljainkat magas színvonalon - a gyermeki jogokat, egyéni sajátosságokat és fejlődési ritmusukat figyelembe véve - valósítjuk meg.

További részcélok:

- Az érdeklődő intézmények számára szervezett szakmai műhelyek működtetése.
- Pedagógiai szakmai szolgáltatás nyújtása a kistérség, a régió intézményeinek.
- A „Jó gyakorlataink” átadásának segítése tanácsadói, mentori támogatással.
- Belső teamek működtetése a szakmai továbbfejlesztéshez.
- A referencia intézményi feladatok, tevékenységek ellátásában erősíteni kívánjuk a rendszerszemléletet:
 - o a szolgáltatói szerep ellátásához szükséges fejlesztések és a működés belső szabályainak elemzésével, felelősségi körök kialakításával,
 - o eljárásrendek elkészítésével,
 - o a szakmai dokumentumok kiegészítésével,
 - o továbbfejlesztésével,
 - o s a teljes folyamatra vonatkozó minőségbiztosítási követelmények kidolgozásával.

Fejlesztési feladat:

- A folyamatos fejlődés, a szakmai innováció és a horizontális tanulás biztosítása.
- Új értékátadó pedagóguskompetenciák továbbfejlesztése, módszertani kultúra gazdagítása.
- Az EFOP-3.3.5-17-2017-00029 pályázat keretében kidolgozott új módszertanok beépítése a mindennapi nevelési-oktatási tevékenységekbe a tantárgyi illeszkedések figyelembevételével.
- A referenciaintézmény kínálatának folyamatos bővítése.
- Az intézményközi horizontális tanulás partneri körének bővítése.
- Folyamatosan bővülő marketing és PR tevékenységgel a nyilvánosság biztosítás.
- Befogadó, egyéni fejlődést biztosító nevelés-oktatás eljárásait érvényesítő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Kompetenciaalapú nevelés-oktatás tartalmainak alkalmazása.
- Nyitott nevelési környezet a munkakultúránkban-partnerkapcsolatok erősítése.
- Vezetői és tantestületi elkötelezettség a referenciaintézménnyé válás folyamataiban és a szolgáltatás feladataiban.

- Folyamatos önképzési, önértékelési rendszer működtetése, változáskezelés.
- Külső-belső szakmai kapcsolati formák kidolgozása.
- Pedagógusok közötti teammunka, aktív együttműködés erősítése.
- IKT eszközök, módszerek alkalmazása.
- „Jó gyakorlataink” szolgáltatások bővítése.
- Új tanulási eljárások kidolgozása, egyéni tanulási utak megteremtése.
- Fejlesztési tervek készítése-rövidtávú (egy éves), hosszútávú (öt éves) készítése.
- Egyéni intézményi arculatunk hangsúlyosabbá tétele.
- A tehetséggondozás iránt elkötelezett intézményekkel történő kapcsolatteremtés.
- Tehetséggondozó programok, szakmai műhelyek működtetése, valamint nyílt napok és tehetséggondozó konferenciák rendezése.
- Hálózaton belüli együttműködés kezdeményezése és kiépítése minél több részterületen.
- Támogatóink körének bővítése.

Fő célunkhoz kapcsolódó törekvéseink:

- A társadalmi igényeknek és szakmai követelményeknek történő megfelelés, figyelembe véve a helyi, területi jellegzetességeket, az intézmény sajátos arculatát.
- Nyitott oktatási-nevelési környezet megteremtése.
- Intézményünk előnyös különbségének fenntartása, versenyképességünk hosszútávú megőrzése.
- A belső innovációs képességeink fejlesztése, a tantestületi innovatív erők ösztönzése.
- Szervezeti és módszertani kultúránk folyamatos fejlesztése.
- Jelenlegi referenciaterületeink igény szerinti kiterjesztése.
- Horizontális tanulási formák erősítése, tudatosabbá tétele.
- Meglévő „Jó gyakorlataink” továbbfejlesztése, „Jó gyakorlataink” számának növelése.
- Szolgáltatásaink körének bővítése.

Minősített Tehetséggondozó Műhely működésének keretei

A tehetség- és a képességek kibontakoztatása szempontjából elsődleges, hogy tanulóink versenyképes, használható, gyakorlatias tudásra tegyenek szert. Mindehhez szükséges az egyéniség, személyiség erőteljesebb fejlesztése. A magasabb szintű gondolkodási képességek erősítése, a természeti és gazdasági jelenségek értelmezése, a problémamegoldási technikák megismertetése, igazi műveltségélményhez juttatás. Tehetségfelfogásunk alapjául a Renzulli-, és a Mönks-féle tehetségmodelleket tekintjük, amely modellek szerint a tehetség kibontakozásának külső és belső feltételei egyaránt fontosak.

A tehetséggondozó tevékenység értékei, céljai, alapelvei

„Tehetségen azt a velünk született, adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességeket értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagost túlhaladó teljesítményt tud létrehozni.” (Harsányi István¹)

Ennek megfelelően tehetséggondozó tevékenységünk fő célja, hogy az intézményben tanuló gyermekek és fiatalok hatékony, az életkoruknak legmegfelelőbb segítséget kapják meg tehetségük felismeréséhez, kibontakoztatásához, képességeik komplex fejlődéséhez. *Arra törekszünk, hogy továbbadjuk tapasztalatainkat, tudásunkat, és intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé, módszertani központjává váljon.*

Tehetséggondozó tevékenységünk értékei

- rendszerszemlélet;
- nyitottság;
- rugalmasság;
- folyamatos minőségi megfelelés és minőségi változtatás igénye, megvalósítása;
- egyénre szabott fejlesztés, személyre szabott pedagógia;
- egyenlő esélyek biztosítása;
- közösséghez tartozás a tehetségek és tehetséggondozással foglalkozó szakmai műhelyek szintjén, hálózatosodás;
- személyes, kognitív, szociális kompetenciák fejlesztésének biztosítása;
- a nyitott, alkotásra, cselekvésre ösztönző, biztonságos légkör megteremtése a tehetség és a tehetséggel foglalkozó szakemberek részére is;
- sikerélmény biztosítása, FLOW élmény;
- az iskola jövőképeben meghatározott elem a horizontális és vertikális hálózati tanulás és tudásátadás, a mentorálási szintek megteremtése, a nyomon követés, amelyek a tehetséggondozó mintaintézmény létrejöttét segítik elő.

Tehetséggondozó tevékenységünk céljai

Általános célok

- az intézmény tehetséggondozó tevékenységének összehangolása, úgy, hogy a székhely/tagintézmény megőrzi, és folyamatosan fejlesztik az egyéni arculatukat tükröző tehetséggondozási profiljukat;
- az iskolai és iskolán kívüli tehetséggondozás feltételrendszerének biztosítása, fejlesztése;
- a tehetséges gyermekek, fiatalok számára könnyen elérhető formák megteremtése képességeik hasznosulására;
- a tanulók képességéhez mért optimális fejlődés biztosítása, érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő felkészítésük a további tanulásra, előkészítésük a társadalomba történő beilleszkedésre;
- a tehetségsegítő hálózat tagjaként kapcsolatépítés az intézményi együttműködések révén, a hazai és határon túli tehetségsegítő szervezetekkel és a közös munka fejlesztése;
- kapcsolatépítés, folyamatos kapcsolattartás a tehetséges gyermek környezetével, kiemelten a szülőkkel;
- esélykülönbségek mérséklése, a tehetséggondozási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása;

¹ Harsányi István tehetségdefinícióját idézi Balogh László: Elméleti kiindulási pontok tehetséggondozó programokhoz. <http://tehetseg.hu/balogh-laszlo-mi-tehetseg>

- az intézményben működő tehetséggondozó tevékenységek, programok működésének, lehetőségeinek, eredményeinek disszeminációja;
- a tehetséggondozással kapcsolatos pályázati forrásokra, szakmai rendezvényekre, együttműködési lehetőségekre vonatkozó információk gyors és hatékony eljuttatása az érintettekhez.

Konkrét célok

- a komplex tehetséggondozó tevékenység megvalósítása, amely a tehetségekkel történő foglalkozás teljes folyamatára kiterjed;
- az intézményi tehetség adatbázis létrehozása és működtetése;
- valamely területen tehetséges gyermekek/ fiatalok önszerveződésének segítése;
- az intézményben működő gazdagító programok, tehetségműhelyek, táborok működésének, lehetőségeinek, eredményeinek integrált és sokoldalú népszerűsítése;
- a tehetségsegítő munkában résztvevő szakemberek szemléletformálása és módszertani kultúrájának bővítése a tehetségekkel való foglalkozás területén.

Rövid távú célok

- a tehetségígéreték mielőbbi bevonása az azonosítási folyamatba, a tehetségek korai felismerése, képességeinek, tehetségterületének megfelelő tehetségprogramokba való beválogatása, egyénre szabott, értékelvű, a kreativitást, az önmegvalósítást figyelembe vevő fejlesztése;
- az intézményi tehetségsegítés főbb formáinak kialakítása, az igényeknek megfelelő folyamatos fejlesztése, működtetése;
- az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül;
- az együttműködés, a kötődés kialakítása, fejlesztése mentor és tanuló között;
- a pedagógusok, tehetséggondozó szakemberek ismereteinek, módszertani kultúrájának bővítése a tehetségsegítés terén a különböző szakmai rendezvényeken, továbbképzéseken való részvétellel.

Hosszú távú célok

- a természettudományok, a humán tudományok, a művészetek, a sport iránti érdeklődés, a tudományos kutatás, a művészeti alkotás, a sporttevékenység magas szintű végzése iránti igény felkeltése és a folyamatos önművelési és tevékenységi igény megalapozása és eszköztárának átadása;
- egységes, könnyen elérhető tehetség adatbázis folyamatos működtetése;
- tehetségsegítés témában párbeszéd kialakítása, Jó gyakorlatok átadása a térségben működő nevelési-oktatási intézmények, tehetségpontok számára;
- kapcsolatok, szakmai együttműködések bővítése a tehetségsegítés terén;
- a „hasznosult” elismertség, a siker biztosítja, hogy a tehetség a társadalom számára is értékes humánerőforrás lehet.

Alapelveink

A tehetséggondozó tevékenység általános alapelve intézményünkben, hogy nem az ismeretek gyarapítása, hanem a képességek, a kreativitás és a személyiség összehangolt fejlesztése az elsődleges cél.

További alapelvek:

- tisztelet elve: a gyermeki személyiség tiszteletben tartását jelenti;

- nyitottság elve: valamennyi tehetséges gyermek részvételének biztosítása a programjainkban;
- tanulási esélyegyenlőség segítésének elve: a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- teljesség és átjárhatóság elve: a tehetségekkel való foglalkozás a tehetséggondozás teljes folyamatára kiterjed, a gardneri intelligenciaterületek mindegyikét lefedi;
- komplexitás elve: a komplex fejlesztés tervezése és megvalósítása továbbra is a négyes célrendszer mentén (erős, gyenge oldal fejlesztése, megfelelő légkör biztosítása, lazító programok megléte) történik, biztosítva az egyes tehetségterületek programjai közötti átjárhatóságot;
- folyamatosság elve: a tehetségazonosítást a folyamatosság jellemzi, amelynek eredményeként a tanulók bármikor be/átsorolhatók a tehetségsávba;
- folyamatosság és fenntarthatóság elve: a tehetséggondozó programok folyamatosan továbbfejlesztésre és évente meghirdetésre kerülnek, a tanulók életkorának, érdeklődésének, képességeinek, tehetségprofiljának figyelembe vételével, amely egyben a fenntarthatóságukat is biztosítja.

Nevelő-oktatómunkánk céljai:

- A tanuló fejlettségét figyelembe véve, olyan elfogadó nevelés-oktatás megvalósítása, amely az egyetemes társadalmi és természeti értékek közvetítésével teremti meg az egész életen át tartó tanulás megalapozását
- Az **iskolai nevelés**: a személyiség fejlesztése a társadalmi közmegegyezésen nyugvó, a történetiségre és a nemzeti hagyományokra épülő értékorientált műveltség közvetítésével. Felelősségteljes magatartást tanúsító, önnevelésre képes, önállóan és alkotóan gondolkodó, konfliktusokat kezelni tudó, a szép befogadására alkalmas egyéniségek nevelése.
- Pedagógiai programunk és helyi tantervünk követelményközpontú, pedagógiai koncepciója szerint gyermekközpontú. ***Olyan alapvető ismeretek birtokába juttatjuk tanulóinkat, amelyek segítségével képesek bekapcsolódni*** az őket körülvevő mikrokörnyezet (család, iskola, lakóhely, majdan munkahely) valós életének gyakorlatába; ***dönteni tudnak*** egyedül – vagy szüleik, gondviselőik segítségével – továbbtanulásukról, további életükről, ***nyitottak*** a tágabb környezet történései iránt. Olyan igényes alapismeretekkel rendelkeznek, amelyek alapul szolgálnak egy magasabb szintű ismeretrendszer megszerzéséhez és az egész életüket meghatározó önképzéshez.
- **Referenciaintézményként (székhely/tagintézmény) feladatunk:** a referencia-intézményi működéshez szükséges szervezeti, oktatásszervezési, szolgáltatás-szervezési feltételrendszer kialakítása, a referenciaintézményi szolgáltatások ellátásához a humánerőforrás biztosítása, megfelelő számú referenciaintézményi mentor – pedagógus és intézményi mentorpedagógus képzésével innovációs tapasztalataink, kidolgozott Jó gyakorlataink átadása tanulmányozható és elemeiben honosítható formában annak érdekében, hogy azok adaptálhatóvá, alkalmazhatóvá váljanak az iskoláinkkal kapcsolatba kerülő partner intézmények számára is.

Az iskolai nevelő-oktatómunka eszközei, eljárásai:

Meggyőzés, felvilágosítás, tudatosítás lehetséges módszerei:		A tevékenység megszervezésének módszerei:
▪ Minta. ▪ Példa, példakép. ▪ Eszménykép. ▪ Bírálat, önbírálat. ▪ Beszélgetés. ▪ Előadás. ▪ Vita. ▪ Beszámoló.		▪ Megbízás. ▪ Ellenőrzés. ▪ Értékelés. ▪ Játékos módszerek. ▪ Gyakorlás.
A magatartásra ható módszerek:		
A) Ösztönző módszerek: ▪ Ígéret. ▪ Biztatás. ▪ Elismerés. ▪ Írásbeli-szóbeli dicséret. ▪ Osztályozás. ▪ Pontozás. ▪ Jutalmazás.	B) Kényszerítő módszerek: ▪ Felszólítás. ▪ Követelés. ▪ Parancs. ▪ Büntetés.	C) A negatív viselkedés kialakulását a következő módszerekkel próbáljuk megakadályozni: ▪ Felügyelet. ▪ Ellenőrzés. ▪ Figyelmeztetés. ▪ Tiltás. ▪ Elmarasztalás. ▪ Intés.
Nevelési módszerek különböző formái:		
a) Információinkat a nyelv segítségével továbbítjuk tanulóinkhoz: ▪ Beszéd. ▪ Beszélgetés.	b) Nyelven kívüli eszközökkel is kifejezzük közleményeinket: ▪ Mimika. ▪ Szemmozgás. ▪ Tekintet. ▪ Testhelyzet, testtartás. ▪ Testközelség. ▪ Gesztusok.	c) A szociális technikák azt foglalják magukba, amikor tanulóink a családtól, majd az iskola közösségétől viselkedési és magatartási mintákat kapnak.

1.2. A személyfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Személyiségfejlesztés: énkép-önismeret, önértékelés, kompetenciák, önmegvalósítás, önképzés

A személyiség kognitív és affektív oldalának együtvé tartozását minden téren biztosítjuk. Az egyén és a környezet közötti kölcsönhatásokat befolyásoló biológiai, fejlődési, tanulási, gondolkodási, érzelmi, motivációs és társas folyamat egységbe foglalásával **a teljes személyiség integrált fejlesztését érjük el.**

Az a célunk, hogy gyermekeink megismerjék azokat a személyi változókat, amelyek a viselkedés alakításában meghatározóak: **kompetenciák, kódolási stratégiák, elvárások, szubjektív értékek, önszabályozó rendszerek.** Ezáltal tudatosan vállalt, erkölcsi alapokon és önmegismerésen nyugvó magatartás alakul ki, amely az önnevelés lehetőségét is előrevetíti. Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermek segítségével **kialakítsa egyedi, csak rá jellemző identitását, alakuljon pozitív énképe és reális önértékelése.**

Különös figyelmet fordítunk a társas élet kívánatos szabályainak megismertetésére, azok gyakoroltatására. Ehhez hozzátartozik a kívánatos és lehetséges közti különbségekkel, korlátokkal való számvetés is. Ezért tűztük ki célul a kompromisszumkészség, konfliktuskezelés, a tolerancia és az elfogadás képességének erősítését. Ezek **nyitottságot és demokratikus gondolkodást** feltételeznek, amelyek nem képzelhetők el **megbízható tudás** és azon alapuló **problémamegoldó gondolkodás** fejlesztése nélkül. **A személyiség fejlesztését a személyes példaadás, a korrekt partneri viszony, a pozitív megerősítés, a konkrét ismeretszerzés és önálló tanulás fejlesztésével kívánjuk elérni.**

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat három fő terület köré összpontosítjuk: **érzelmi kultúra és a szocializáció alakítása, képességek fejlesztése, értékközvetítés.**

A tanóra

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanóra.

Az iskola pedagógusai a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók **motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.** Stratégiánk a megtanítás.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban **felkeltsük az érdeklődést**, olyan belső indítékokat ébresszünk fel bennük, amelyek tanulásra ösztönzik őket, és ezt a tanulási kedvet, érdeklődést a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a **tanulói tevékenykedtetést és állandó aktivitást** biztosítják.
- Kiemelten fontos feladat a **differenciálás**. A pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a gyermekek **egyéni fejlettségéhez**, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők a foglalkozásokon és a tanítási órákon előnybe részesítik az **egyéni képességekhez igazodó** munkaformákat, így elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél a gyermekek önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- **Az emelt szintű órák** - (Szeletke Paradicsom iskola: matematika, idegen nyelv német-angol, Móra Ferenc iskolában emelt óraszámú idegen nyelv német-angol, képzőművészet) - **a tehetség kibontakoztatását, a versenyekre való felkészítést szolgálják, míg a felzárkóztató órák a lassabban haladókat segítik.**

A tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények intézményünk egész életét átfogják, a személyiségformálás fontos eszközei. Nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az intézményről alkotott jó vélemény, az intézmény jó hírnevének letéteményesei. Szerves részei az iskola nevelő- és oktatómunkájának.

Formái:

- Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.
- Vetélkedők, versenyek, rendezvények.

A tagintézmény szintű tevékenységek, rendezvények, hagyományok részletesen megtalálhatók a mellékletben szereplő tagintézményi pedagógiai programokban.

Céljaink a NAT-ban meghatározott képzési szakaszok során

- Az iskolába lépő kisgyermekben megővni és továbbfejleszteni a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- Megismertetni és megszerettetni az iskolai tanulás tevékenységét, segítve az óvoda-iskola közötti átmenetet.
- A játék és testedzés lehetőségeinek biztosításával segíteni a gyermek fejlődését, érését.
- A tanítási tartalmak feldolgozása során közvetíteni az elemi ismereteket, fejleszteni az alapvető képességeket és alapkészségeket.
- Fogékonnyá tenni saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, később a tágabb közösség értékei iránt.
- Az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás segítése, fejlesztése a serdülőkor kezdetétől.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű és motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekek – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő – felkészítése a további tanulásra, előkészítésük a társadalomba történő beilleszkedésre.

Általános feladataink

- A nevelőtestület **pedagógiai** (elméleti és módszertani) **kultúrájának** folyamatos fejlesztése.
- **Egységes, korszerű nevelési-oktatási eljárások** kialakítása és alkalmazása.
- A nemzeti műveltségi anyag és az egyetemes kultúra **ismereteinek** elemi szintű elsajátíttatása.
- Valamennyi képesség és az **egész személyiség** harmonikus, arányos fejlesztése.
- Az **önálló ismeretszerzés** képességének, a tudás szükségletének, önellenőrzés, önértékelés igényének kialakítása.
- Az információk közötti **eligazodás**, választás képességének kialakítása és fejlesztése; értékrend közvetítése, ítélőképesség, problémamegoldó képesség fejlesztése.
- A Diákönkormányzat munkáján keresztül a **demokrácia** alapjainak (felelősségvállalás, döntés, stb.) megismertetése és gyakoroltatása.
- A gyermekek egyéni képességek szerinti, **egyéni haladási tempóban** történő fejlesztése (felzárkóztatás, tehetséggondozás) a következő iskolafok optimális megválasztása érdekében.
- A **kommunikáció és a viselkedési normák**, szabályok elsajátíttatásával és alkalmazásával a társadalomba való beilleszkedés segítése.
- A szülők, gyerekek, az iskola dolgozói közötti kapcsolat mélyítése, az iskola (osztályközösségek) légkörének további javítása az **iskola vonzerejének és megtartó képességének** érdekében.
- A tanórán kívüli **szabadidős tevékenység** gazdagítása a személyiség fejlesztése érdekében.
- Az **esztétikus környezet** alakítása és megtartása (berendezés, felszerelés óvása), az **egészséges életmód** szükségletének kialakítása.
- Az **információhordozók** ismerete és célirányos alkalmazása.
- A **külső partnerekkel** való kapcsolat fejlesztése.

A pedagógiai munka szakaszai:

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza, amely az első évfolyamon kezdődik, a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik:

- a) az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó, és
- b) az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Feladataink a nevelés-oktatás alsó tagozat végéig tartó szakaszában:

- A kisgyermekre jellemző kíváncsiságra és érdeklődésre építve a felelősségtudat és kitartás képességének fejlesztése, érzelemvilága gazdagításának előmozdítása.
- Az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz szükséges minták nyújtása.
- A tanulási szokások megalapozása.
- Az egyéni képességek kibontakozásának segítése (tehetséggondozás, felzárkóztatás).
- A tanulás tanítása.
- A szociális-kulturális környezetből, vagy az eltérő ütemű érésből fakadó hátrányok csökkentése.
- A szűkebb és tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékek tudatosítása.
- A humánus magatartásminták, szokások megerősítése.
- A gyermek jellemének formálásával személyiségének – *egyénnre szabott* – fejlesztése.

Feladataink a nevelés-oktatás felső tagozat végéig tartó szakaszában:

- A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükséges képességek, készségek fejlesztése.
- A tanulási tevékenység és a közösségi élet során az önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, szolidaritásérzés, empátia fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének gyakorlati módon történő igazolása.
- A közösség demokratikus működése értékének tudatosítása és néhány általánosan jellemző szabályának megismertetése.
- Az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának, illetve azoknak a közösségben és az egymáshoz való viszonyban való fontosságának tisztázása.
- A jogok és kötelességek törvényes gyakorlásának megalapozása.
- A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- A nemzeti, nemzetiségi és etnikai hagyományok tudatosítása, ápolásukra való nevelés.
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése, az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igény képviselése a nevelési-oktatási tevékenységgel.
- Az Európához való tartozás tudatának erősítése, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése, megbecsülése.
- Az emberiség közös problémáinak bemutatása.

A NAT által megfogalmazott kulcskompetenciák tartalmi, fejlesztési irányait, elemeit az egyes tantárgyak tantervébe építve közvetítjük.

A személyiségfejlesztés további területei az iskolák speciális részében találhatóak.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést, a folyamatos egészségnevelési tevékenységet tűzze ki céljául. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Fontos, hogy olyan egészségfejlesztő programot dolgozzon ki az iskola, amely megfelel a holisztikus egészségfejlesztés modelljének, és amelynek eredményeként erősödnek a személyiségfejlesztő hatások, csökkennek az ártótényezők, és az iskola befejezésekor a tanulók

képesek lesznek a saját életmódjukra vonatkozó döntéseikben alkalmazni az elsajátítottakat, képessé válnak az egészséges életvitel kialakítására, fenntartására. Ennek megfelelően az egészségfejlesztő program az alábbi kulcsterületeket foglalja magában:

- a tanulók viselkedésének, az életvezetésének helyes alakítása, a tudatos fogyasztói magatartás elsajátítása, alkalmazása;
- az egészségkárosító magatartásformák felismerése, elkerülése, visszaszorítása;
- a betegségek megelőzése a korai szűrésekben való részvétel révén;
- egészséges táplálkozásra nevelés, sajátos étrend kialakítása az egészséges életvitel érdekében (lehetőleg a helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolásával);
- a mozgás, a sport fontosságának hangsúlyozása, aktív, mindennapi testmozgást előtérbe helyező mozgásprogram kialakítása az egészségük megőrzése, a mozgásszervi betegségek megelőzése érdekében (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- családi életre nevelés;
- a személyi és vagyonbiztonság megteremtése;
- elemi elsősegélynyújtási ismeretek elméleti és gyakorlati elsajátítása;
- a társas-kommunikációs készségek és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztése;
- a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között a környezeti, a médiatudatossági, a fogyasztóvédelmi, a balesetvédelmi és a családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy *hatékony oktatása*.

Módszertani elemek:

Az egészségnevelés alapelvei:

- elsődlegesen preventív jellegű;
- az egészséges életmód integrált megközelítésére törekszik;
- az intézmény minden tanulója kiterjed;
- folyamatos, tervszerűen végzett tevékenység;
- aktivitás, tevékenységközpontúság, gyakorlatorientáltság jellemzi.

Az egészségnevelés formái, ajánlott módszerei:

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról;
- serdülőkori önismereti csoport-foglalkozások;
- kortárssegítők képzése;
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel;
- interaktív, saját élményen alapuló szituációs játékok;
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon;
- sport, kirándulás, egészségnap(ok) rendszeres szervezése;
- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése;
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása);
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása (madárvédelem, faültetés);
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése;
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése.

Az egészséges életmódra nevelést, a betegségek kialakulásának megelőzését, az azok elleni küzdelmet. direkt és indirekt módon valósítjuk meg Az egészségtudatos magatartás kialakításában, formálásában, a betegségek kialakulásának megelőzésében az iskolaegészségügyi szolgálat munkatársai (iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus) az orvosi szűrővizsgálatok alkalmával aktívan és folyamatosan részt vesznek, probléma esetén felveszik a kapcsolatot a szülővel, osztályfőnökkel, iskolavezetéssel, társszakemberekkel a szükséges lépéseket megteszik.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti - minden tanulóval, a nevelőtestület és a szülők bevonásával, a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálóban szereplő kliensek ésszerű bevonásával:

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma, önmagunk, egészségi állapotunk ismerete.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége, az egészséges környezet jelentősége.
- A tanulási környezet kialakítása, egészséges testtartás.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Testi higiénia, szájhigiénia kialakítása.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- Betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamatok, gyógyszerhasználat.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés, elsősegélynyújtási ismeretek.
- A lelki egészség, a személyes krízishelyzetek felismerése, kezelésének lehetőségei.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A barátság, a párkapcsolatok szerepe az egészség megőrzésében.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játékszenvedély, internet- és tévéfüggés).

- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem.
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodóképesség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

Bővebb kifejtés az intézmény egészségnevelési programjában található a pedagógiai program helyi tanterv részében.

1.3.2 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása

Az ***elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítása*** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, technika és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

A nevelési-oktatási intézmény baleset-megelőzési tevékenysége:

A tanórai (környezetismeret, biológiaórákon, osztályfőnöki órákon, technika és testnevelés órákon) és egyéb foglalkozások (szakkörök) keretében figyelemmel kell lenni a biztonságos környezetre, meg kell tanítani a tanulókat a baleset-megelőzési ismeretekre.

- Meg kell alapozni náluk a felelősségteljes és szabálykövető magatartás kialakulását.
- Cél olyan pozitív attitűd kialakítása, amely nyitottá tesz környezetünk értékeire, azok tiszteletére és megvédésére ösztönöz.
- Cél a testi, lelki, szociális egészség megbecsülésére, megőrzésére való nevelés, az egészséges életvezetésre való felkészítés.
- További cél, hogy az ismeretek elsajátítása után bárhol, bármikor, bármilyen körülmények között tudjon a tanuló segítséget nyújtani a rászorulóknak.

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmeken, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Az ismeretek elsajátítására tanórákon, valamint szakköri kereteken belül van lehetőség. Emellett az iskolai egészségnapok is jó alkalmat teremtenek a nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, amelyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

1. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartása kialakuljon, fejlődjön;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket, a környezet, elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések

	- légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	- égési sérülések - forrázás
Testnevelés	- magasból esés
Technika	- szerszámhasználattal összefüggő balesetek - közlekedési balesettel összefüggő elsősegélynyújtás

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

5. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegélynyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének, a Gyógyító Bocsok bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

A környezeti neveléssel, fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos tevékenységeink fontos szerepet töltenek be az iskoláink mindennapi életében, a különböző tantárgyak, délutáni tevékenységek, iskolai rendezvények és programok, iskolán kívüli tevékenységek, így különösen erdei iskola vonatkozásában.

Környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés céljai és tevékenységei:

- fenntartható életmód és környezettudatosság terén történő módszertani és közösségfejlesztési tevékenységek, oktatás, képzés biztosítása.
- hazai és határon túli testvériskolákkal történő kapcsolat kialakítása, tapasztalatcsere, tudásbázis áramlás.
- környezeti fenntarthatóság tudatosítása, népszerűsítése a közvetlen és közvetett célcsoport számára.
- stratégiai együttműködések kiaknázása és lefolytatása a térségi és települési életminőség javításának érdekében.
- esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele és az esélyegyenlőséget is kihangsúlyozó projektek építése.

1.3.3.1. Környezeti nevelés lehetőségei az ökoiskolai működéssel összefüggésben

Az ökoiskola működésének keretei:

Az ökoiskola hálózat alapvető célja, hogy a fenntarthatóság pedagógiájának fejlesztése terén intézményi szintű elkötelezettséget alakítson ki az iskolákban, konkrét tervek felvázolásában és végrehajtásában segítse az iskolákat e fejlesztések megvalósulásához. Egy ökoiskola abban különbözik egy átlagos iskolától, hogy nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése vagy a táborok szervezése során. Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának a helyi pedagógiai programba beágyazottan.

Az ökoiskolaként:

- a komplex, valós élethez közel álló szituációkat előnybe részesítjük az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben.
- az egyes tantárgyak felől a tantárgyközi kérdéskörök felé fordulunk.
- a passzív szabály és tudáselsajátítás helyett az aktív, a helyi környezetet felhasználó, a helyi környezetért való cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezük a hangsúlyt.
- a kizárólag felülről lefele irányuló (tanártól diákig áramló) kommunikáció helyett figyelembe vesszük a gyermekek iskolával, tanítással kapcsolatos nézeteit is.
- igyekszünk:
 - takarékosan bánni az energiaforrásokkal.
 - csökkenteni a hulladékok mennyiségét.
 - az iskola külső belső környezetét esztétikusan alakítani.
 - megteremteni az egészséges életmód alapjait.

Ökoiskolaként arra törekszünk, hogy:

- az iskolában ne magányos tanárok tanítsanak magányos gyermekeket, hanem az egész iskolára jellemző legyen a csapatmunka.
- a társas élet szabályai ne előre meghatározottak legyenek, hanem a diákok felelős részvételével, tárgyalások során kialakítottak.
- az iskola külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakuljanak, az iskola ne csak befogadója, hanem aktív alakítója, kezdeményezője is legyen ilyen jellegű kapcsolatoknak.

1.3.3.2. Az erdei iskolák szerepe a környezeti nevelésben, a fenntarthatóságra nevelésben

Az erdei iskola fogalmi értelmezése

Ahhoz, hogy az erdei iskola megfelelően segítse az intézményünk környezeti nevelési céljainak megvalósítását, szükség van magának a fogalomnak a tisztázására.

A Környezet- és Természetvédelmi Lexikon erdei iskola címszó alatt az alábbiakat írja: „Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulásszervezési egység. A szorgalmi időben megvalósuló, egybefüggően többnapos, a szervező oktatási intézmény székhelyétől különböző helyszínű tanulásszervezési mód, amelynek során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére és kommunikációjára épül. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egységes életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységhez kötődő szocializáció.”

Ugyanez a lexikon külön címszó alatt említi meg az erdei iskolai szolgáltatást. Ezt olyan szolgáltatásnak nevezi, amely az erdei iskola megvalósításához megfelelő helyszínt, a helyszín adottságaira építő szakmai programot, valamint a tervezett tevékenységekhez szükséges

szakembereket, eszközöket és anyagokat a pedagógusok igényei és elvárásai szerint szakszerűen és rendszerszerűen biztosítja.

A fogalmi meghatározásból kiindulva intézményünkben a környezeti nevelési tevékenységhez kapcsolódóan az erdei iskolát egyszerre háromféleképpen értelmezzük: sajátos tanulásszervezési módként, projektként, valamint szolgáltatásként, amely biztosítja a megvalósításhoz szükséges anyagi és emberi erőforrásokat.

A tanulás célja szerint három típusú erdei iskolát szervezünk:

- Az ismeretbővítő erdei iskolák a természettudományi, a társadalomtudományi, a művészeti, a technikai műveltségre, a testnevelésre és sportra, a közös követelmények teljesítésére épülnek.
- A képességfejlesztő erdei iskolák az attitűdöket, a mozgásos, a szenzoros, a kommunikációs és az intellektuális képességeket fejlesztik.
- A cselekedtető erdei iskolák az ismeretszerző tevékenységeket, az alkotást, az önkifejezést veszik alapul, fő céljuk pedig a környezet állapotának megóvása, az emberi kapcsolatok kiépítése.

A megvalósításuk módja szerint:

- önálló műveltségegységekre épülő, valamint
- komplex műveltségegységre épülő erdei iskolákat bonyolítunk le.

Az erdei iskolák közül nevelő-oktató munkánk során külön kezeljük az erdészeti erdei iskolákat. Ezek a bázishelyek összefüggő ismereteket adnak az erdő és az ember kapcsolatáról, az erdő védelmi szerepéről, megújuló természeti értékeiről, valamint egészségmegőrző hatásairól. Megismertetik az erdészt, annak munkáját. Bemutatják az erdők életközösségeit, az erdőben található történelmi emlékhelyeket, ismereteket adnak a fenntartható erdőgazdálkodásról, a „zöld” törvényekről, az erdészettel kapcsolatos oktatásról, kutatásról. Környékünkön Erdészeti Erdei Iskola, a Vackor Vár.

Az erdei iskola projektként való értelmezése

Az erdei iskolai projekttevékenység legfőbb jellemzői:

- A projekttevékenység középpontjában az erdei iskola helyszínéül szolgáló környezet megismerése áll, amely egyaránt jelenti a természeti és az ember által alkotott kulturális környezetet.
- A tevékenységeket, az elvégzendő feladatokat az erdei iskolai környezet megismerése köré építi.
- Az ismeretszerzés a gyermekek kíváncsiságán, érdeklődésén, tapasztalatain, valóságos cselekvésein alapszik.
- A projekt-tevékenység során a gyermekek nemcsak ismereteket szereznek, hanem fejlődnek együttműködési-, szervező-, kommunikációs képességeik, problémamegoldó gondolkodásuk, nő az önállóságuk, felelősségérzetük.
- Megtapasztalják a felfedezés, alkotás örömet.
- A tevékenységsor végére egy olyan valós funkcióval rendelkező produktumot kell elkészíteniük, amely szervesen kapcsolódik az erdei iskolában folyó tanuláshoz.
- Az erdei iskolában folyó tevékenységnek nemcsak az oktatás a célja, hanem attitűdformáló hatása is van. Fejlődnek szociális készségek, és mindenki lehetőséget kap arra, hogy a számára legeredményesebb szituációkban mutassa meg önmagát, tehetségét.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógia feladatok

1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Az emberi élet alapja a társas valóság, a társas mező. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen ***a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér*** is megjelenik. A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség. Célunk, hogy ***az iskola, mint közösség, és mint tevékenységi keret, segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását*** úgy, hogy azok az egyén lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Szükség van arra, hogy a tanulók megismerjék és gyakorolják a társas együttélés, az önérvényesítés szabályait: az együttérzést, egymás segítségét, az egymásra figyelmet, az egymáshoz való alkalmazkodást.

Lehetőséget adunk az érzelmi átélésre, az érzelmek felismerésére és kifejezésére, az érzelmek feletti – az életkorhoz adekvát – kontroll erősítésére.

Hangsúlyt helyezünk a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésére is. A tanulók érdeklődése igen különböző, tehát feladataikat eltérően közelítik meg, kommunikációs módjuk is eltérő, sőt különböző mértékben fogadják el azokat a szokásokat és viselkedési normákat, amelyek szerint élniük kell.

Ezeknek a tényezőknek a figyelembevételével elsődleges feladatunk bevonni a tanulókat a szabályok kialakításába, önmaguk fejlesztésébe, s ha kell, újabb szabályok megfogalmazásába.

Ha a tanuló ismeri a pontos, egyértelmű szabályokat, egyre inkább tudja, mi a jó, mi a helyes, mit várhat el a többiektől: ennek tudatosulása növeli komfortérzetét.

Minden szabály és elvárás célja egy és ugyanaz: a tanuló fokozatosan jusson el addig, hogy tudatosan bánjon az önfegyelem eszközével.

Fontos tehát, hogy

- soha ne legyenek előítéleteink a tanulókkal szemben;
- megkeressük a tanuló azon tulajdonságait, amelyek alapján szeretetre méltó;
- segítsük a helyes viselkedési normák kialakítását;
- beszéljük meg a fejlesztés stratégiáját a munkatársainkkal és a szülőkkel;
- *a dicséret hatásos módszer a nevelésben;*
- a tanulók inkább a jutalmazásból tanulnak, nem a büntetésből.

Erősítjük az érzelmi kötődést, egyértelműen kifejezzük és éreztetjük szeretetünket, figyelmünket, törődésünket a hátrányos helyzetű tanulók irányába is.

Intézményünkben a közösségfejlesztés fő színterei ***a foglalkozások, tanítási órák, a tanórán kívüli foglalkozások, a diák-önkormányzati munka és a szabadidős tevékenységek***. Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy mindegyik tevékenyen *hozzájárul*:

- az egyén közösségi magatartásának kialakításához;
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez;
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend);
- a másság elfogadásához;
- az együttérző magatartás, toleráns viselkedés kialakulásához;
- a harmonikus emberi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Intézményünk nem differenciáltan, nem egymástól függetlenül, hanem egymást erősítve fejleszti a gyermekek/tanulók személyiségét, egyéni képességeit. Fontosnak tartjuk az oktatás

és a szabadidős tevékenység gondos megtervezését, az átgondolt munkamegosztást, amely biztosítja az egymásra épülést, az egymásba kapcsolódást és jó terepet biztosít a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának.

1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül, amelyhez elengedhetetlen a szülői közösség aktív részvétele.

Mindez az iskola szereplőinek – a tanulóknak, a pedagógusoknak, a szülőknek – hatékony együttműködéséhez kötött, s egyes intézményi pedagógiai feladatok megvalósítása révén érhető el.

A tanulók, annak érdekében, hogy:

- megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit;
- érvényesíthessék jogaikat és kötelességeik teljesítéséhez segítséget kaphassanak;
- gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való éleést, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez;
- a tanuló egyéni problémáival keresse meg tanárát.

Az intézmény feladata:

- az osztályközösségek, a diákképviselői fórumok és az iskolagyűlés működésének pedagógiai tartalmú tevékenységét elősegíteni és koordinálni;
- az osztályfőnöki órák tartalmi kereteit adó tematikus célok meghatározása;
- az éves munkatervben ütemezettek szerint a közösségfejlesztés tanórai és tanórán kívüli programjainak meghatározása.

A pedagógusok, annak érdekében, hogy:

- képesek legyenek kollégáikkal, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegyék észre gondjaikat, hallgassák meg véleményüket, javaslataikat;
- rendelkezzenek alkalmazható és ténylegesen is alkalmazott kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel.

Az intézmény feladata:

- kialakítani a kapcsolattartás kommunikációs csatornáit és azok hatékony működtetésének feltételeiről gondoskodni;
- a szakmai műhelymunkák intézményén keresztül a nevelési-szakmai együttműködés lehetőségeit megteremteni az iskolavezetés bevonásával és aktív részvételével;
- a diákképviselőt és az osztályközösségek pedagógusokkal való konzultációjának tereit megteremteni;
- a pedagógusok és a tanulók, valamint a szülők között a nevelési tartalmak alakítása vonatkozásában a folyamatos érintkezés lehetőségeit megteremteni (szülői fórumok, egyeztető fórumok, szülők iskolája-programorozat);
- a hatékony kapcsolattartás, továbbá a közösségformálás és -fejlesztés céljait szolgáló pedagógusképzési formákat az anyagi lehetőségeknek megfelelően kezeli a továbbképzési és beiskolázási tervek kialakításánál.

A szülők (gondviselők) annak érdekében, hogy:

- mindenkor bizalommal fordulhassanak véleményeikkel, javaslataikkal vagy problémáikkal a pedagógusokhoz;
- kapjanak támogatást az iskolától problémáik megoldásához;
- együttműködhetnek a pedagógusokkal gyermekük nevelésében.

Az intézmény feladata:

- a partnerközpontú hálózat kiépítése a szülőkkel, az érintettek neveléssel kapcsolatos kérdések megvitatásának folyamatába való minél szélesebb körű bevonásával;
- megteremteni annak a lehetőségét, hogy az iskola pedagógusai a tanulókkal kapcsolatos problémákat megbeszélhessék a szülőkkel;
- vezetői tájékoztatás a szülői összejövetelek alkalmával;
- a szülőkkel való találkozás alkalmával a családi nevelés és a gyermek pozitívumait erősíteni, őszinte légkört kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét;
- a szülők bevonása az intézmény különféle programjaiba.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos kiemelt pedagógiai feladatok:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
- A tanulók életkori sajátosságainak, fejlettségének figyelembevétele a tanulókörösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- Az iskolai közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

1.4.3. Az EFOP-3.3.5-17-2017-00029 Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Kecskeméti Tankerületi Központban c. pályázati program keretein belül kidolgozott új módszertan megjelenése a nevelő-oktató munkában

Az Iskolai Közösségi Program választott témamoduljai, céljai, módszerei, tantárgyi kapcsolódásai

Ss z.	Témamodul	Új módszertant alkalmazó program	Célok	Módszerek, tanulási-tanítási stratégiák	Tantárgyi kapcsolódás
1.	Digitális világ, tudatos média-használat	Digital Art – Digitális alkotás	A tanulók ismerjék meg az internet veszélyeit és ennek megfelelően alakítsák a feltöltendő és digitális tartalmakat a mondanivaló megtartása mellett! Legyenek képesek a számítógépet a játékon kívülről, egységes egész-ként látni és	Kooperatív tanulási technikák, egyéni, páros, mikrocsoportos feladatok, projektorientált tevékenységek	Informatika Technika és tervezés gyakorlat Erkölcstan

			legyenek képesek az alapműveletek végrehajtására, az alapprogramok használatára. Lássák be, hogy ami egyedül nehéz, bonyolult, hosszadalmas feladat, az a közösségben könnyebb.		
2.	Közlekedés, KRESZ	Egészség Manók - avagy játékos egészség-nevelés	Az egészséggel, mozgással kapcsolatos ismeretszerzés, képességfejlesztés, amely elősegíti a közösségbe való beilleszkedést, az együttműködést, kötelesség/feladat tudat kialakulását, az önálló közlekedés alapjai elsajátítását, az alkalmazkodó-képesség fejlesztését.	Kooperatív tanulási technikák, egyéni, páros, mikrocsoportos feladatok, projektorientált tevékenységek	Technika és tervezés
3.	Művészeti nevelés	Népmesék világa – Mátyás király udvarában	A tanulók ismerjék meg a népmeséken keresztül a mese és monda közti különbségeket, bővüljön az ismeretük a középkorról és a reneszánsz világáról. Az elsajátított mesék és dalok segítségével bővüljön a szókincsük, a kézműves tevékenységek révén fejlődjön az esztétikai érzékük, a	Kooperatív tanulási technikák, egyéni, páros, mikrocsoportos feladatok, projektorientált tevékenységek	Magyar nyelv és irodalom, Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc

			logikus, a problémamegoldó, az algoritmikus gondolkodásuk, a kreativitásuk, a finommotorikájuk.		
4.	Környezetvédelem, természettudomány	Életfeltételek - életjelenségek	A gyermekek játékos formában ismerjék meg Földünk környezeti terheléseit. Tudatos és tudattalan szennyezéseikkel szembesüljenek az életfeltételeket vizsgálva. A környezetszennyezés általános hatásait ismerjék fel saját életükben. Tudatosuljon bennük a természet sérülékenysége, s ebben a személyes felelősségük. Az életmódjukban fedezzék fel a környezeti kölcsönhatásokat. Fejlődjön az egyéni problémamegoldásra irányuló kreatív gondolkodásuk. A napi rutinba építsék be a környezeti terhelések csökkentésének igényét. E témában mutassanak pozitív példát szűkebb és tágabb környezetük számára.	Kooperatív tanulási technikák, egyéni, páros, mikrocsoportos feladatok, projektorientált tevékenységek	Környezetismeret, természettudomány, Technika és tervezés

5.	Sport, egészségre nevelés	Aprajafalva – A Hupikék Törpikék egészségbirodalma Mozdulj rá! – sportos, játékos feladatok a legkisebbeknek	Az egészséggel, mozgással kapcsolatos ismeretszerzés, képességfejlesztés, amely elősegíti a közösségbe való beilleszkedést, az együttműködést, kötelességtudat-feladattudat kialakulását, az egészséges életvitellel kapcsolatos attitűdök pozitív irányú változását, a pozitív mintaadást mind a kortárs, mind a családi környezetben. Fejleszti továbbá a résztvevők mozgáskultúráját, szabálytudatát, -tartását.	Kooperatív tanulási technikák, egyéni, páros, mikrocsoportos feladatok, projektorientált tevékenységek	Testnevelés és sport, Környezetismeret
----	---------------------------	---	---	--	--

1.4.4. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A diákönkormányzat a rendezvényeken keresztül a hagyományokat ápolja, és újakat teremt. Tevékenységével támogatja a színes diákélet megvalósulását.

A diákok, és tanárok számára színvonalas rendezvényeket szervez, ezzel hozzájárulva a kulturális szórakozási lehetőségek bővítéséhez.

Véleményt nyilvánít a diákokat érintő kérdésekben.

A DÖK információs csatornáin keresztül folyamatosan tájékoztatja a diákokat a DÖK szervezetével kapcsolatos kérdésekről, pályázatokról, eseményekről. A Diákönkormányzat munkáját felnőtt vezető irányítja. A feladatok szervezésében részt vesz az iskolai diákképviselő, illetve az osztályok képviselői.

A Diáktanács havonta tart megbeszélést, minden év májusában pedig Diákközségi értekezést az éves munkát. Kéthavonta tartanak iskolagyűlést, melynek feladata az információ áramoltatása, a versenyeredmények kihirdetése.

A Diákönkormányzat szervezésében zajlanak a nemzeti ünnepeinkről szóló megemlékezések, az iskolakarácsony, a farsang, a diszkók, a társadalmi munkák és a hulladékgyűjtés.

A mozgalmass diákönkormányzati munka felkészíti a gyermekeket a felelősségteljes társadalmi életre.

A diákönkormányzatot vezető pedagógus kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel. A DÖK legfontosabb feladatai közé főleg a diákprogramok szervezése áll. A DÖK elkészíti minden

tanév elején éves munkatervét, amelyben az ünnepek, a rendezvények megtartásának időpontja és szervezési feladatai szerepelnek.

Előtte a DÖK vezető:

- információkat gyűjt, felmérést végeztet az osztályok szabadidős tevékenységekre vonatkozó igényeiről, ötleteket gyűjt;
- tájékozódik az iskolán kívül szerveződő lehetőségekről, majd minderről tájékoztatja a diákönkormányzatot;
- tartja a társintézményekkel kapcsolatot.

A diákönkormányzati rendezvények nagymértékben fejlesztik az iskolákon belül a közösségi szokások elterjesztését.

Az iskolák DÖK programjai a speciális elemeknél lesz található.

1.4.5. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- Az iskola Pedagógiai Programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése.
- Jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel.
- A környezeti neveléssel összefüggő tevékenység segítése.
- Erdei iskola szervezése.
- Pályázati programok kirándulásain való részvétel pl. Határtalanul.
- Nyári táborok szervezése.
- A csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása.
- Tartós aktivitásra ösztönzés.
- Erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése.
- Olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

Feladatok:

- A pedagógiai programhoz nem kötődő szabadidős tevékenység előkészítése, szervezése, tájékoztatás nyújtása a szabadidős programokról.
- Az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások előkészítése szervezése.
- Figyelemmel kíséri a meghirdetett tanulmányi versenyeket.
- A pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, a pályázatok elkészítésében való közreműködés.
- Az egészséges életmóddal összefüggő szabadidős tevékenység szervezése.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő lehetőségei részletesen megtalálhatóak az iskolák speciális elemeinél.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok helyi intézményi feladatai a nevelés-oktatás folyamatában

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- fokozatosan szoktatja tanulóit az iskolai élet szabályainak betartására, megismerteti és betartatja velük az iskola házirendjét,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- az értékelésben törekszik az írásbeli és szóbeli formák egyensúlyának megtartására gondot fordít arra, hogy az írásbeli és szóbeli számonkérés egyensúlyban legyen;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a kötelező írásbeli feladatokat ellenőrzi, javítja, vagy a tanulókkal együtt értékeli;
- az írásbeli számonkérések anyagait a következő tanóra, de legkésőbb 10 munkanapon belül köteles kijavítani,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- a tanítási órákon és tanórákon kívüli foglalkozásokon különös gondot fordít a tanulók együttműködési készségeinek, önállóságának és öntevékenységének kialakítására,
- a közös iskolai tevékenység minden mozzanatában gyakoroltatja a kulturált emberi viselkedés szabályait,
- a lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnöki munka nevelési tartalmai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket.

A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. A tanulók közvetlen megismerése és az osztályközösség arculatának formálása kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok: szakkörök, klubdelutánok, sportfoglalkozások, rendezvények, diákgyűlések, utazások, kirándulások, színház-, és múzeumlátogatások stb.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnök nevelő munkájának szerves része a közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Fejleszti a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Segíti a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.

A közösségfejlesztés további területei az iskolák speciális részében található.

1.6. Az intézményben működő iskolapszichológus jogai, kötelességei

Intézményünkben iskolapszichológus működik. Tevékenységével az oktató-nevelő munkát segíti.

Az iskolapszichológus jogai, kötelességei az iskolában

Az intézményben működő iskolapszichológusnak joga van ahhoz, hogy ...

- önálló helyiséggel és a munkaigényeknek megfelelő bútorzattal, anyagokkal, a minőségi munkavégzéshez szükséges eszközökkel rendelkezzen.

- elláthassa a munkaköri leírásban rögzített feladatait, ezen belül:
 - o konzultációt kezdeményezzen a pedagógussal, szülővel,
 - o pszichológiai tanácsadást nyújtson egyéni helyzetekben gyermekeknek/serdülőknek vagy gyermek-/serdülőcsoportoknak.
 - o tanulást és közösségfejlesztést segítő felméréseket végezzen az iskolai osztályokban.
 - o a gyermek fejlődését segítő egyéni képességvizsgálatokat és a személyes erőforrásait feltáró személyiségvizsgálatokat végezzen, amelyekkel a gyermek jobb megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segíti elő.
- a tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában, azzal párhuzamosan, a pedagógussal egyeztetve, egyéni (nem csoportos) pszichológiai tanácsadás érdekében, saját szobájában fogadjon gyermeket, amelynek során a gyermek távolmaradása a tanítási óráról engedélyezett és nem von maga után szankciókat.

Az intézményben működő iskolapszichológusnak kötelessége ...

- figyelembe venni munkavégzése során, hogy szolgáltatásai nyújtása alkalmával a gyermekek jogai és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek, tartsa szem előtt, hogy munkája alapvetően a bizalmon alapul.
- a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexe (SZEK) alapján szervezi munkáját, különösképpen az információk megosztásának és a titoktartásnak a kérdéseit.
- munkájának megvalósításában támaszkodjon az Iskolapszichológia Szakmai Protokolljának (ISZP) útmutatásaira és a munkaköri leírásban foglaltakra.

1.7 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Különleges bánásmódot igénylő tanulók

- **sajátos nevelési igényű tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;
- **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek;
- **kiemelten tehetséges tanuló:** az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Integráció-inklúzió:

Az integrációban az együttnevelés során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van. A nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés **célja a különleges bánásmódot igénylő fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja.** Az inklúzió nem csupán az épekkel történő együtt, egy térben tanulást, hanem az adott iskolai közösségbe való teljes befogadást, optimális fejlesztést jelenti.

Célunk az **inkluzív iskola megteremtése**, mely minden tanuló felé befogadó, az egyéni szükségletekre épülő, a gyermeket holisztikusan szemlélő pedagógiai környezetet biztosít.

Az integráció célja:

- a sajátos nevelési igényből eredő hátrány csökkentése,
- az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció.
- a speciális nevelési szükségletű tanulók és a többségi tanterv szerint haladók fejlődési lehetőségeinek optimalizálása, mindenféle szociális kirekesztés nélkül.

1.7.1 Sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők tanulók nevelése, oktatása

A sajátos nevelési igényű tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint biztosítjuk.

Ha a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás az iskolai nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

A sajátos nevelési igényű tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek

Személyi feltételek:

- egyéni előrehaladású képzéshez, integrált iskolai nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározott fejlesztési területek szerinti foglalkozáshoz *a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus vagy szakirányú utazó gyógypedagógus foglalkoztatása.*

Tárgyi feltételek:

- fejlesztő szobák, megfelelő bútorzattal
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok
- speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök, valamint *a helyi tanterv a fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő programmal*

(A helyi tanterv, a szakmai program az egyes évfolyamok követelményeinek teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt is megjelölhet.)

Az enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos vagy pszichés fejlődési zavarral küzdő sajátos nevelési igényű tanulót **két gyermekként**, a mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő vagy halmozottan fogyatékos gyermeket, tanulót **három gyermekként** kell figyelembe venni az iskolai osztály létszámának számításánál, ha nevelés-oktatásuk a többi gyermekkel, tanulóval együtt történik.

A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása

A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztéséhez **egyéni fejlesztési tervet** készít, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente egy alkalommal **külön lapon rögzíti a fejlesztés eredményét**, amit a belívhez csatol. A szöveges értékelésnek tartalmaznia kell, a tanulónak az egyes fejlesztési területen elért eredményeit és nehézségeit, valamint a következő tanítási év egyéni fejlesztési tervének elkészítéséhez szükséges javaslatokat.

A tanév tizenkettedik hetének végéig minden tanuló részére el kell készíteni a személyre szabott, a tanuló fejlesztésének súlypontjait meghatározó egyéni fejlesztési tervet, az együttnevelésben részt vállaló szakemberek közreműködésével.

A többi tanulóval együtt oktatott tanuló (SNI) egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon:

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációt, rehabilitációt - iskolai fejlesztő foglalkoztatást – egyéni fejlődési lap (A.Tü.356.r.sz.) KÜLÍV-en és a KRÉTA naplóban dokumentálja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, a tanuló adatait és a szakvéleményben foglaltakat, Egyéni fejlesztő naplóban (A.Tü.350.r.sz.) KÜLÍV-en rögzíti.

Az órák anyagát és az esetleges hiányzásokat a KRÉTA naplóban vezetjük.

Általános feladatok

A tanév első hónapja a megfigyelések, vizsgálatok, csoportalakítások, órarend kialakításának ideje.

A foglalkozások a szakvéleményben javasolt óraszámokban történnek, ha a szakvélemény erről nem rendelkezik, akkor a 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklete alapján kell megállapítani az

egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások számát. A csoportkialakításban a fő szempont az azonos, vagy hasonló probléma.

Foglalkozásokon **képességfejlesztés** történik, amely mindig adott ismeretekre épül, a kis lépések és a fokozatosság elvét betartva. Ez nem minden esetben az adott osztályfoknak megfelelő tananyagot, hanem a meglévő ismeretekről való továbblépést jelenti.

Célunk, hogy tanítványaink egyéni sajátosságaiknak megfelelő módon kibontakoztassák tehetségüket, fejleszthessék képességeiket, a nekik megfelelő tanulási módszerek alkalmazásával. Tudásuk, teljesítményük értékelése legyen folyamatos, reális, motiváló és egyénekre szabott, a hátrányok csökkentése érdekében.

ÉRTÉKELÉS:

Pedagógiai munkánk szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és értékelés.

Az értékelés során a tanulói teljesítmény összességét vesszük figyelembe, mely fejlesztő hatású, motiváló, pozitív és önbizalom-erősítő legyen.

Mit értékelünk?

- A tanulók önmagukhoz mért fejlődését a készségek, képességek terén.
- A tantárgyi követelmények (minimumának) teljesítését.
- A tanuló szorgalmát, magatartását.

A tanulók értékelésének alapja az önmagukhoz viszonyított fejlődés. **Ez fejezze ki a tanuló önmagához viszonyított előrehaladását.**

A tanuló magasabb évfolyamba történő továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.

Felmentések:

A tantárgy, tantárgyrész értékelése alóli mentesítési javaslatot a szakértői bizottság javasolhatja. A szülő kérésére, a javaslatra hivatkozva az igazgató határozatot hoz az értékelés alóli mentesítésről. A szakértői javaslatban szereplő pozitív diszkriminációs bánásmódot a tanulás folyamata során biztosítani kell /szóbeli vagy írásbeli számonkérés preferálása, matematika eszközhasználat biztosítása, hangos olvasás kerülése.../

Ha az Oktatási Hivatal határozata szerint, továbbá sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság véleménye alapján és az Oktatási Hivatal határozata szerint tanulmányait **egyéni munkarendben** folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, illetve az osztályozóvizsgáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a Hivatal határozatában foglaltak szerint az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátásához kapcsolódó feladatok:

- A családdal való együttműködés.
- A gyermekek alapos megismerése, a problémák okainak feltárása.
- Felzárkóztatási stratégiák, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása teammunkában a szakértői vélemény alapján.
- Kognitív képességek fejlesztése.
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció.
- Alapműveletek készségszintű használata (**matematikai képességek**).
- A beszédhibák korrekciója, beszédfejlesztés.
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés).

- A figyelem és a koncentráció fejlesztése.
- Anyanyelvi képességek megszilárdítása (olvasástechnika, helyesírás), szöveg és feladatértés készségszintre emelése **(anyanyelvi képességek)**.
- A kulturális hátrányok kompenzálása.
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.
- Általános képességek megerősítése, praktikus tudás tanítása.
- A másság elfogadtatása, empátiás- segítő magatartás kialakítása **(szociális képességek)**.
- Felkészítés a továbbtanulásra.
- Szükség esetén egyéni továbbhaladás biztosítása.
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.

A fejlesztő tevékenység főbb területei:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése.
- Mozgásfejlesztés.
- Vizuomotoros koordináció, grafomotorika.
- Testséma fejlesztés.
- Tér-, időbeli tájékozódás fejlesztése.
- Percepció fejlesztése /vizuális, auditív/.
- Intermodalitás fejlesztése.
- Beszédészlelés-beszédértés.
- Emlékezet fejlesztése /vizuális, verbális, szeriális, munkamemória/.
- Figyelem fejlesztése.
- Gondolkodás fejlesztése.
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése.

Munkaformák, eljárások

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Sok vizuális segédanyag.
- A tanulási folyamat apró lépésekre bontása.
- Ismétlés változatosan.
- A számonkérés a tanulóhoz igazodjék.
- Eszközhasználat.
- Segédeszközök használatának biztosítása.
- Egyéni haladási tempó.
- Mozgásterápia.
- Megerősítés, dicséret.
- Differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, órászervezésben, számonkérés, értékelés módjában, típusában, a segítségadás módjában.
- Tanóraba ágyazott fejlesztések.
- Logopédiai foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában /utazó gyógypedagógusok segítségével/.
- Mozgásterápia /utazó gyógypedagógusok segítségével/.
- Szükség esetén utazó gyógypedagógus igénybevétele /együttműködési megállapodás az EGYMI-vel/.

Az iskolai könyvtár, számítógép terem, egyéb IKT eszközök használata **(digitális kompetencia)**

- A tanulók fejlesztésekor törekedni kell a pszichológiai és a fiziológiai tényezők összhangjára és a személyiség kölcsönhatására.
- A fejlesztés tudatos és tervszerű, amelyben a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.
- A módszerek megválasztásakor, alkalmazásakor figyelembe kell venni az életkort, a pszichikai sajátosságokat, a beállítódást, az értelmi képességet.
- A tanulók fejlesztésében meghatározó a sokoldalú percepciós fejlesztés, amely során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmozgási észlelések egymást erősítve fejlődnek.
- A fejlesztés fontos elve a transzferhatások tudatos kihasználása, amely a hierarchikusan egymásra épülő részképességek egymásra hatását, erősítését jelenti.
- Fontos a mozgás és sporttevékenység fokozott igénybevétele a fejlesztésnél, hiszen a mozgással egybekötött verbalizálás, a fogalmi gondolkodás erősítésének, a téri-idői tájékozódásnak, a szerialitásnak, a ritmusnak és az izmok akaratlagos irányításának is az alapja.

A fejlesztés nem nélkülözheti a szülő támogató együttműködését.

Feladataink:

- az egyéni fejlődési adottságokhoz igazított terápiás eljárások (habilitáció/rehabilitáció) alkalmazása a különböző pedagógiai színtereken.
- speciális tantervek, tankönyvek, tanulmányi segédletek alkalmazása.
- az egyes tartalmak módosításának, elhagyásának, egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetősége, az egyén adottságai és fejlődési üteme függvényében.
- a nevelés-oktatás és fejlesztés hosszabb időkeretek közötti megvalósulásának lehetősége.
- a pedagógusok, szülők és a gyermekek közösségének felkészítése a különleges bánásmódot igénylő tanulókkal történő együttnevelésre.

A fejlesztés célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit. A fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készség szintű elsajátítását, de kiterjed a tanuló egész személyiségére.

Alapelvek a fejlesztő munkában

Felzárkóztatásukat segítő tevékenységek:

- A tanuló egyéni fejlettségéhez, sajátosságaihoz való alkalmazkodás.
- Fokozatosság.
- Szemléletesség, cselekedtetés.
- Változatos tevékenységformák.
- Elfogadó légkör.
- Játékba ágyazott fejlesztés.
- Komplexitás.
- Rendszeresség.
- Differenciálás.
- Fejlesztő pedagógus és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségét kérjük a nehézségek leküzdéséhez.
- Lehetővé tesszük a sikertelen teljesítmény javítását.
- Saját tempójában és képességének megfelelő sikeres tanulási módszereket alkalmazunk.
- Sikerélményhez juttatjuk.

- Szükség esetén speciális szakember segítségét kérjük.
- A differenciálás lehetőségével élve az egyéni bánásmód elve alapján fejlesztjük képességeit.
- A tanuló teljesítményét folyamatosan mérjük, értékeljük. Az értékelés módja leggyakrabban verbális, a legkisebb pozitív fejlődést is dicsérjük.
- A kudarcok elkerülése érdekében önbizalmukat erősítjük.
- Jó kapcsolatot alakítunk ki és tartunk fenn a szülőkkel, rendszeresen és időben tájékoztatjuk őket gyermekük fejlődéséről, tanulmányi eredményeiről a fogadóórákon és a tájékoztató füzetten keresztül.

A társadalmi, gazdasági változások, a szülői nevelőmunka hiánya vagy gyenge hatásfoka miatt tanulóink olyan nagyfokú teljesítménybeli különbségeket árulnak el, melyek megkérdőjelezzik az osztálykeretben folyó munka hatékonyságát. Az otthoni szociális háttérben jelentkező különbségek a tanulók képzettségében mutatkozó differenciálódás mértékét növelik. A tanulók képességében, akarati tényezőiben, motiváltságában, érdeklődési körében, olyan nagy eltérések vannak, amelyek szintén gátló tényezők a teljes osztálykeretben folyó tanításnak.

Iskolánkban is évről évre növekszik azon tanulók száma, akik a tanulásban lemaradnak, teljesítményünk romlik, és a tantervi minimum követelményeket is csak igen nehezen, vagy egyáltalán nem képesek teljesíteni.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felzárkóztatását, esélyegyenlőségük biztosítását, a törvényességi szabályok betartása mellett biztosítani kell, hogy a felnövekvő nemzedék hasznos állampolgáraivá váljon nemzetünknek.

EFOP-3.1.6-16 azonosítószámú, „A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése” című pályázati felhívásra. Az elnyert EFOP-3.1.6-16-2017-00047 azonosítószámú, „SZELFI – Szolgálat az ELFogadásért” című pályázat megvalósítása keretében vállalja az intézmény az együttműködést a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat és a Kecskeméti Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő-Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye között.

Az együttműködés során új képzési módszertanokat a 2022/23 tanévtől az oktatási-nevelési munka során alkalmazzuk a pályázati program fizikai megvalósításának időtartama alatt (2023.11.29.).

A pályázati programban megfogalmazott célok megvalósításában történő együttműködés keretében a partnerek által kiadott módszerek és segédanyagok megismerését és az együttműködésben foglaltak szerinti megvalósulását vállaljuk.

1.7.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az intézmény tehetséggondozó tevékenységét Minősített Tehetséggondozó Műhely mintaintézményi szerepkörben látja el.

A tehetséggondozás intézményi háttere

A tehetséggondozó tevékenységét a tudatos építkezés jellemzi, iskolái ezen a területen saját intézményi arculattal rendelkeznek.

Az *Szeletke Paradicsom Általános Iskola* emelt szintű matematika, idegennyelv oktatást és természettudományos nevelést folytat. 2013-ban elnyerte az Akkreditált Kiváló Tehetségpont címet, amelyet 2016-ban az újabb minősítési eljárást követően megerősített. 2016-ban Európai Tehetségpont lett.

A *Móra Ferenc Általános Iskola* nagy hangsúlyt fektet a kettős különlegességű tanulók művészeti oktatásra. A kézműves foglalkozások mellett a néptánc területén ért el jelentős

sikereket. A Katona József Színház színművészeivel együttműködve az interperszonális tehetségterületen szervez tehetségműhelyeket.

Intézményünk 15 éve együttműködik a Szentesi Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézménnyel dráma- és képzőművészet tanszakon, valamint az M. Bodon Pál Zeneiskolával és több sportegyesülettel is.

Tehetséggondozó tevékenységünk az elmúlt években folyamatosan szélesedett. Saját tehetségstratégiákkal rendelkezünk, ami a tehetségfelfogásunkat, az azonosítást, a beválogatás gyakorlati megvalósítását és tehetségfejlesztő programjainkat mutatja be.

Tehetséggondozó tevékenységünk a tehetségekkel történő foglalkozás teljes folyamatát átfogja, tanórai és tanórán kívüli keretek között valósul meg. Tanórán elsősorban a különböző tantárgyakhoz kapcsolódó egyéni, differenciált és kooperatív technikák alkalmazása, a felkészülésben pedig kiselőadások, tabló készítése, további kutatómunkára való ösztönzés, illetve az IKT eszközök rendszeres használata játszik szerepet.

Tanórán kívüli formában a gardneri területek mindegyikére (logikai-matematikai, nyelvi, természeti, térbeli-vizuális, testi-kinesztetikus, interperszonális, intraperszonális, zenei) kiterjedő tehetségműhelyeket működtetünk, gazdagító programjaink, Jó gyakorlataink, saját szervezésű regionális, országos versenyünk van. Emellett nagy hangsúlyt fektetünk a versenyfelkészítésre, más tehetséggondozó szervezetek által meghirdetett versenyeken való részvételre. Tehetségprogramjainkba továbbá egyes tevékenységeinkbe bekapcsolódhatnak a városi tehetségtanáccsal együttműködő városok (Debrecen, Balatonfüred, Szolnok) tehetséges gyermekei, tehetséggel foglalkozó szakemberei is.

1.7.2.1 A tehetséggondozó tevékenység célcsoportjai

Az intézmény tanulói életkor szerint 7-14 éves gyermekek. Tehetséggondozó tevékenységünk *elsődleges célcsoportját* ők alkotják. A tanulói célcsoport bemutatásánál abból indulunk ki, hogy tehetségfelfogásunk a Renzulli-féle forgóajtó modellre épül. A tehetséges tanulók kiválasztása nem egyszeri alkalom eredményeként valósul meg, hanem a fejlesztő programok folyamatában. Ennek a modellnek megfelelően 1. és 2. évfolyamon minden tanulónak gazdagító programokat kínálunk fel. Az intézményben matematika és idegen nyelv tagozat működik, ahol nívócsoportos differenciálással történik a tehetségek fejlesztése.

Renzulli forgóajtó-modellje alapján tehetségsávba a tanulóink 25 %-át soroljuk. Fejlesztésük 3. osztálytól célzottan történik. Tehetséggondozási folyamatunknak köszönhetően tanulóink 2,5 % kiemelkedő képességű/tehetségű tanuló, akik eredményesen versenyeznek.

A tanulók tehetségprofiljának meghatározása alapján a kettős különlegességű tanulókat is a tehetségsávba soroljuk.

A tehetségsávból kimaradó tanulók 8. osztályos korukig gazdagító és személyiségfejlesztő programokban részesülnek. A folyamatos tehetségazonosítás eredményeként a határok flexibilisek, a tanulók bármikor átsorolhatók a tehetségsávba.

Tehetséggondozó tevékenységünk *másodlagos célcsoportját* a tanulók környezete alkotja, elsősorban a gyermekek szülei, minden olyan szakember (pl. edzők, zenetanárok, pedagógusok, pszichológusok, tehetséggondozással foglalkozó intézmények, civil szervezetek), akik részt vesznek tanulóink tehetségfejlesztésében, illetve ebbe a csoportba soroljuk azon végzett tanulóinkat is, akik mentoráló tevékenységet folytatnak.

1.7.2.2 A tehetséggondozó tevékenység feladatai, eszközei, eljárásai

A tehetséggondozással kapcsolatos intézményi feladatainkat az erre a tevékenységre vonatkozó céljainkkal összhangban, az alábbiak szerint határozzuk meg. A pedagógusok, tehetséggondozással foglalkozó szakemberek (együtt, továbbiakban: szakemberek) feladata:

- a tanulók képességeinek (különösen a tantárgyakhoz nem köthető kiemelkedő képességterületek) megismerése, a tehetségigéret felismerése, azonosítása, tehetségprofiljuk elkészítése, a képességeik kibontakoztatása, fejlesztése;
- a megfelelő légkör, az alkotó pedagógiai környezet megteremtése a tehetség kibontakoztatásához;
- együttműködés kialakítása és fenntartása a tehetséggel és egymással tehetséggondozással összefüggő feladataik elvégzése során;
- folyamatos tudás-, és módszertani ismeretek bővítése a továbbképzési tervnek megfelelően, az ismeretek átadása belső továbbképzések, műhelymunkák keretében;
- a tehetséggondozással összefüggő feladatok, tevékenységek koordinálása.

Eljárások, eszközök, módszerek:

- differenciált tanulásszervezés tanórákon;
- matematika és idegen nyelv tagozaton nívócsoportos differenciálással történik a tehetségek fejlesztése;
- IKT eszközök alkalmazása tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon;
- csoportbontás – matematika, nyelvi, informatika és technikaórákon;
- változatos tanulásszervezési eljárások (kooperatív technikák, projektorientált tevékenység, témahét, egyéni tanulási módszerek elsajátítása) alkalmazása;
- tanórán kívüli gazdag tevékenységekínálat biztosítása;
- 1-2. évfolyamon egész napos oktatás, 3-4. évfolyamon napközi otthon, felső tagozaton tanulószoba működtetése;
- vetélkedőkre, versenyekre, pályázatokra való felkészítés;
- tehetséggondozó táborok szervezése és megvalósítása;
- a tehetségek bemutatási lehetőségének biztosítása tehetségnapok, koncertek, kiállítások keretein belül.

1.7.2.3 A tehetség, a kiemelkedő képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az elsődleges célcsoport számára tervezett/felkínált tevékenységek

Az elsődleges célcsoport számára, azaz a tehetséges gyermekek, fiatalok fejlesztésére vonatkozó tevékenységek a tehetséggondozás teljes folyamatára kiterjednek az alábbiak szerint:

- tehetségazonosítás, beválogatás a különböző tehetséggondozó programokba;
- komplex tehetséggondozó programok, szakmai műhelyek működtetése;
- kontroll, nyomon követés.

A tehetségszűrés, tehetségazonosítás, beválogatás alkalmazott módszerei, eszközei

A tehetségazonosítást tehetséggondozási tevékenységbe ágyazott folyamatként értelmezzük. Azonosító rendszerünk többféle, szubjektív és objektív módszer együttes alkalmazására épül, és több szinten valósul meg.

1. Az 1. és 2. évfolyamon Renzulli forgóajtó-modelljét alkalmazva, minden tanulónak gazdagító programokat kínálunk fel.
2. A 3. osztálytól minden tanuló esetén elvégezzük a Renzulli-Hartmann és a Tóth-féle kreativitásbecslő skála alapján történő mérés-értékelést.

3. A tanulók tehetségprofiljának meghatározásához figyelembe vesszük az iskolai teljesítményüket, versenyeredményeiket, a szülők, a kortársak valamint a pedagógusok véleményeit is.
4. A pszichológus méréseinek (intelligencia- és rajzvizsgálat, személyiségkérdőív, gyermekviselkedés-kérdőív) eredményei is hozzájárulnak a tehetségprofiljának meghatározásához.

A tehetségazonosítás folyamata kiterjed az átlag feletti általános képességekre, az átlagot meghaladó speciális képességekre, de figyelembe vesszük a tanulók érdeklődését, kreativitását és a feladatvégzésben való kitartását is.

A különböző tehetségprogramokba való beválogatás szempontrendszerét a tehetségazonosítás eredményei alapján határozzuk meg, a beválogatás során figyelembe vesszük a tanítói és szaktanári véleményeket is. A tehetségígéretesek esetén a tanulók képességeit, személyiségtényezőit, erős és gyenge oldalára, motivációjára, érdeklődési körére valamint az egyéb – a fejlesztés befolyásoló – háttértényezőkre vonatkozó információkat dokumentáljuk.

Komplex tehetséggondozó programok, szakmai műhelyek működtetése

Tanulóink számára életkorukhoz, egyéni képességeikhez, tehetségterülethez illeszkedő programokat kínálunk. Ezek a programok kiterjednek a szociálisan hátrányos helyzetű tehetségek, valamint a kettős különlegességű gyermekek tehetséggondozására is. A megvalósításuk során alkalmazzuk a korosztályok közti együttműködést az alsó tagozat-felső tagozat, volt tanítvány, főiskolai hallgatók vonatkozásában, az általunk kidolgozott mentorálási eljárásrend szerint.

A különböző tantárgyakhoz kapcsolódó tanórai tehetséggondozás során a differenciálást, kooperatív technikákat, a csoportbontást, egyes tantárgyak esetén az emelt óraszámú tanítást helyezzük előtérbe. Gazdagító programjaink folyamatosak.

A gardneri területek mindegyikére kiterjedő terület-általános és terület-specifikus formában megvalósuló tanórán kívüli tehetséggondozó tevékenységek, programok:

- szakkörök;
- tehetséggondozó műhelyek;
- tehetségkutató nyári táborok;
- versenyfelkészítések és versenyek;
- könyvtári foglalkozások;
- sportfoglalkozások;
- sport- és művészeti (kiállítások, hangversenyek) rendezvények;
- hagyományos projektek (őszi, karácsonyi bemutatkozó, tehetségnapok).
- tehetség- és pályaaorientációs tanácsadás, mentorálás.

A tehetséggondozó műhelyprogramjainkat évente folyamatosan hirdetjük meg, azok körét bővítjük, az azonosítás és beválogatás eredményeitől függően a tanulók tehetségprofilja alapján az alábbiak szerint:

- logikai-matematikai: Tudorka, Kuvik, Okoskocka;
- természeti: Fizika és kémia a természetben, Fürkész;
- nyelvi: angol, német, Kuvik;
- testi-kinesztetikus: röplabda, kosárlabda, atlétika, Bozsik-program, asztalitenisz, társastánc, néptánc, vízilabda, birkózás;
- térbeli-vizuális: Ügyes kezek;
- zenei: énekkar
- interperszonális: dráma-színjátszó műhelyek;
- intraperszonális: Szivárvány.

Tanulóink több tanulmányi versenyen vesznek részt, amelyek szintén a tehetséggondozást szolgálják. Éves rendezésű saját regionális, országos szintű tehetséggondozó versenyek:

- Varjú Lajos Természettudományi Emlékverseny;
- Szeletke Paradicsom Matematikaverseny;
- Varjú Lajos Röplabda Kupa;
- Aranyos Sakkbajnokság;
- Néptáncfesztivál.

A más intézmények által meghirdetett tehetséggondozó versenyek:

- a Katona József Gimnázium tanulmányi versenyei hatodik osztályosoknak;
- Zrínyi Ilona és Kalmár László matematikaverseny;
- Kaán Károly környezetismereti verseny;
- Simonyi Zsigmond helyesírási verseny;
- Lotz János helyesíró verseny;
- Gáspár András számítástechnikai verseny;
- továbbá a környező általános iskolák által hirdetett napi pályázatok és egyéb tanulmányi versenyek, más városok intézményeinek levelező feladatmegoldó versenyei, amelyeket a tagintézményi szintű tehetségstratégiánkban mutatunk be részletesen.

Kontroll, nyomon követés

A nyomon követést két területen valósítjuk meg. Az egyik terület a tehetséggondozó tevékenységbe bevont gyermekek, fiatalok fejlődésének figyelemmel kísérése. A kiindulást tehetségazonosítás során, a tehetségigéretől szerzett információk jelentik. Ezt az egyes tehetségprogramokban, a gyermekek fejlesztésében részt vevő szakemberek folyamatosan bővítik a tehetségre vonatkozó feljegyzésekkel, versenyeredményekkel, fejlesztési tervekkel, értékelésekkel. A tehetségről szerzett információkról, fejlődésük (rész)eredményeiről folyamatosan tájékoztatjuk a családot, illetve ezek az adatok a tanulók jutalmazásának alapját is képezik, amelyre a Tehetségnapokon és a tanévzárón kerül sor.

A nyomon követés másik megvalósulási formája az utókövetés, amely kapcsolatfelvételt és folyamatos együttműködést jelent azokkal a közép fokú oktatási intézményekkel, amelyekben a tehetségeink továbbtanulnak. Főbb partnereink: Bolyai János Gimnázium (sportosztály, nyelvi, matematika tagozatos osztályok), Kecskeméti Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája (sportosztály), Bányai Júlia Gimnázium (nyolc osztályos természettudományi gimnáziumi osztály), Katona József Gimnázium (hat és négy osztályos matematika, fizika, biológia, kémia tagozatos osztályai), Katedra (számítástechnikai osztály). A volt tanítványaink az együttműködésnek köszönhetően tehetségprogramjaink megvalósulását kortárs mentorként segítik.

A másodlagos célcsoport számára tervezett/felkínált tevékenységek

A másodlagos célcsoport tevékenységeivel célunk a tájékoztatás, a tehetséggondozás minél teljesebb körű megvalósításának támogatása.

A másodlagos célcsoport számára tervezett/felkínált tevékenységek:

- tehetségtanácsadás, szakmai konzultációk, nyílt napok, tehetséggondozó konferenciák megszervezése és lebonyolítása;
- egyéni, sajátos arculatot tükröző Jó gyakorlatok kialakítása, adaptációja;
- kapcsolatépítés, hálózati együttműködés.

Tanácsadás, konzultációk, szakmai rendezvények

A tehetségtanácsadás, konzultációk, szakmai rendezvények lebonyolítása a tehetség környezete számára az intézmény folyamatosan végzett tevékenysége. Ezek a rendezvények az igényeknek megfelelő tematikával kerülnek megrendezésre workshopok, műhelyfoglalkozások, továbbképzések formájában, a tehetséggondozással kapcsolatos tevékenység aktuális elméleti és gyakorlati kérdéseire keresik a választ. A tehetséggondozó konferenciák megszervezése és lebonyolítása egy-egy neves tehetséggondozással foglalkozó szakember meghívását is jelenti.

Egyéni, sajátos arculatot tükröző Jó gyakorlatok kialakítása, adaptációja

Intézményünk jelenleg 10 Jó gyakorlattal rendelkezik. Ezek az alábbiak:

- Az óvoda és iskola átmenet megkönnyítése az „Aranyos Kóstolgotó” programmal;
- Kémia és fizika a természetben;
- Élményközpontú matematikaoktatás az Szeletke Paradicsom iskolában . MateTAKTIKA;
- Varjú Lajos Természettudományi Emlékverseny;
- „Aranyos” DÖK programok: „Agymo-show” és „Tréfás szaladgáló”;
- Adventtől karácsonyig projekt;
- Egészségmegőrző nap az „Aranyban”;
- Családi hétvége;
- Néptánc találkozó.

Jó gyakorlatainkat az évente szervezett tehetségnapjainkon mutatjuk be. Az átvevő intézmények részére adaptációs programcsomagokat dolgozunk ki, az adaptációt hospitálásokkal, műhelymunkával, workshopokkal, mentorálással segítjük.

Kapcsolatépítés, hálózati együttműködés

A kapcsolatépítés, hálózati együttműködés kialakítása, folyamatos fejlesztése során arra törekszünk, hogy továbbadjuk tapasztalatainkat, tudásunkat, és intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé váljon.

Ez a tevékenység két szinten valósul meg. Intézményen belül kiterjed a tehetségekkel foglalkozós szakemberek közti együttműködésre, továbbá a tehetség családjával történő kapcsolattartásra, együttműködésre, amely során a családot tájékoztatjuk a tehetségazonosítás eredményeiről, a felismert tehetség fejlesztési lehetőségeiről, formáiról, valamint a gyermek elért (rész)eredményeiről, sikereiről, kudarcairól.

Az együttműködés másik szintjét az intézményen kívüli együttműködések köre, azaz a tehetséggondozás iránt elkötelezett intézményekkel való kapcsolatteremtés jelenti. Ennek megvalósulási formáit a 7. fejezetben fejtjük ki részletesen.

1.7.2.4 Az intézmény tehetséggondozó munkájának személyi és tárgyi feltételei

Személyi feltételek

Az intézmény tehetséggondozó munkáját a tehetséggondozó szakmai csoport irányítja. Tagjai a tagintézményi tehetségfejlesztő munkacsoportok szakemberei közül kerülnek ki. Végzettségeik és feladataik szerinti bemutatásukat az alábbi táblázat tartalmazza. A tagokat 5 évre, évente történő felülvizsgálattal választjuk.

Név	Szakképzettség	Feladat
Bálintné Mészáros Mónika	általános iskolai tanító testnevelés műveltségterülettel szakvizsgázott pedagógus nyelv- és beszédfejlesztés területen gyakorlatvezető mentortanár	tehetségfejlesztő pedagógus
Tóth Andrea	általános iskolai tanító szakvizsgázott pedagógus a tehetségfejlesztés területén	szakvizsgázott pedagógus tehetséggondozás, tehetségfejlesztés tanulmányterületen
Bátor Miklósné	magyar-orosz szakos általános iskolai tanár, magyar szakos középiskolai tanár szakvizsgázott pedagógus gyakorlatvezető mentortanári szakterületen	tehetségmentor
Lesku Katalin	matematika szakos középiskolai tanár, számítástechnika-technika szakos, orosz nyelv és irodalom szakos általános iskolai tanár, közigazgatási kommunikációs szakember	pályázati menedzser „Játékos tanulás és képességfejlesztés a KUVIK-kal” „A tehetséggondozás módszertani palettája szülőknek és pedagógusoknak” „Hétköznapi sikere lépésről lépésre” – kommunikációs, protokoll és pénzügyi ismeretek” képzések szerzője és képzője

A szakmai munkacsoport tevékenységét a tantestület tagjaival együttműködésben végzi, akik a tehetségek fejlesztésére, gondozására szakirányú diplomával és akkreditált továbbképzésekkel rendelkeznek, egyben képzések képzői. A továbbképzési tervben előírtak szerint folyamatosan fejlesztik módszertani tudásukat.

A tantestületen belül kiemelt hangsúlyt fektetünk a teammunkára, a belső tudás átadására. Alapelvünk, hogy tantestületünket magasan képzett, korszerű pedagógiai módszereket alkalmazó, innovatív szemlélettel rendelkező, motivált, egymást segítő pedagógusok alkossák.

Tárgyi, infrastrukturális feltételek

A tehetséggondozás tárgyi, infrastrukturális feltételei mind intézményi, mind tagintézményi szinten adottak. Az egyes tagintézményekre jellemző speciális feltételeket az egyes tagintézmények tehetséggondozó tevékenységének bemutatásánál fejtjük ki részletesen.

Intézményi szinten a feltételek biztosítása az alábbi formában realizálódik:

- a tehetségazonosítást és az egyéni fejlesztéseket a fejlesztő csoportszobákban, az egyes tantermekben kialakított tehetségsarkokban valósítjuk meg;
- a kiscsoportos tevékenységek, konzultációk lebonyolításához mobil bútorzattal, speciális képességfejlesztő eszközökkel ellátott szaktantermeink állnak rendelkezésre;
- a nagyobb közösségi terek közül az aula kiállítások, tehetségek bemutatkozását segítő rendezvények, eredményhirdetések, díjátadók rendezésére ad lehetőséget, míg a sportcsarnok arra, hogy a tanulóink tanórán kívüli foglalkozások formájában minél több sportágban kapjanak lehetőséget a sportolásra, versenyzésre. Konferenciatermeink műhelyfoglalkozások, workshopok, tehetségnapok, tehetséggondozással kapcsolatos konferenciák megrendezésére alkalmasak.
- könyvtárainkban a tehetséggondozással foglalkozó szakirodalmak mellett megtalálhatók a Tehetségkönyvtár, a Géniuszműhely kötetei is;
- informatikai eszközeink (laptopok, projektorok, nyomtató, fénymásoló, interaktív táblák) a mai technikai követelményeknek megfelelnek, az iskoláink épületeiben vezetékes internet és wifi biztosítja a folyamatos és állandó internetelérést.

1.7.2.5 Az intézmény tehetséggondozással összefüggő külső partnerei, kapcsolatrendszere

Az intézmény tehetséggondozó munkájának hatékonyságát szerteágazó partneri kapcsolatrendszer is növeli. A kialakított rendszer kiterjed az intézmény alapítványaira, a régió nevelési-oktatási intézményeire, tehetségpontjaira, felsőoktatási, felnőttképzési intézményeire, a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálatra, a város tehetségtanácsára is. Az együttműködő partnerekkel közös programokat, versenyeket szervezünk a tehetséggondozás magasabb színvonalú megvalósítása érdekében, továbbá az együttműködések a tehetséggondozás intézményen kívüli formáinak megteremtését is segítik.

Főbb partnerek:

- MATEHETSZ, NTT – tehetségpont akkreditációs folyamata és követelményeinek való megfelelés, az általuk hirdetett továbbképzésekre, tehetségnapokra látogatás, a MATEHETSZ honlapján megjelennek a programjaink, az általuk gondozott pályázatokban, pályázati tanácsadásban való részvétel;
- POK – az általuk szervezett tehetséggondozás témájú továbbképzéseken, versenyeken való részvétel;
- MTM
- Logikai-matematikai:
 - intézményünk tanulói rendszeres résztvevői a MATEGYE Alapítvány, és az Appendix Alapítvány által meghirdetett tehetségműhelyeknek, matematika, természettudományi versenyeknek, tanulók delegálása az alapítványok által meghirdetett pályázatokra;
 - A Mentorháló 2.0 program keretén belül kialakítottuk az együttműködést a Szegedi Tudományegyetemmel, szakembereik a tehetséggondozással kapcsolatos diagnosztikus méréseket végeznek intézményünkben, az egyetem egyik kutatóiskolájává váltunk;

- részt veszünk a Pécsi Tudományegyetem MathterMinds kutatásában, amelyet a matematikaoktatás területén fejlesztettek ki, ezzel a MathterMinds nemzetközi iskolai hálózat tagjaivá váltunk;
- a KUVIK műhely tagjaiként a KUVIK matematikai képességfejlesztő eszköz felhasználásával élménynapokat, vetélkedőket valósítunk meg tanulóink számára, bemutató foglalkozásokat a szülők, tehetséggondozó szakemberek számára;
- Nyelvi:
 - intézményünk tanulói rendszeres résztvevői az Appendix Alapítvány által meghirdetett magyar és idegen nyelvi tehetségműhelyeknek, versenyeknek;
 - a KUVIK nyelvi képességfejlesztő eszköz tervezésével és forgalmazásával foglalkozó Mano Design Kft. szakembereivel együttműködve élménynapokat, vetélkedőket valósítunk meg tanulóink számára, bemutató foglalkozásokat a szülők, tehetséggondozó szakemberek számára;
 - nagy előrelépés a tehetséggondozásban a nyelvoktatás terén a DLL digitális nyelvi laboratórium létrehozása alapítványi segítséggel (egyenre szabottan, célirányosan, differenciáltan küldi a program a tanulónak a továbbhaladási lehetőséget).
- Testi-kinesztetikus:
 - A sportszervezetek, külső sportegyesületek – MOB Nemzeti Utánpótlás-nevelési Intézete, Kecskeméti Sportiskola, Bozsik Program, Táncegyesületek – a különböző sportágakban tehetséges gyermekek fejlesztésébe kapcsolódnak be. Így például úszás, asztalitenisz, vízilabda, cselgáncs, birkózás, karate, atlétika, kosárlabda, kézilabda, röplabda, tollaslabda, labdarúgás. 4 alkalommal jutottunk ki a Világjátékokra (Los Angeles, Athen, Bachreim, Tajvan) röplabda és asztalitenisz sportágban.
- Térbeli-vizuális:
 - a Szentesi Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézmény az együttműködés keretében dráma-, és képzőművészeti tanszakot működtet intézményünkben.
 - képzőművészeti alkotásokat küldünk és fogadunk a japán Aomori város iskoláiból, évente közös képzőművészeti kiállításokat rendezünk mindkét városban.
- Zenei: az M. Bodon Pál Zeneiskolában tanulóink hangszeres zenét tanulnak.
- Interperszonális: A Katona József Színház színművészei, a Ciróka Bábszínház bábszínészei, a Hírös Agóra Kft. (ezen belül az Ifjúsági Otthon), a Szórákaténusz Játékmúzeum valamint a SZIÉTA Művészeti Egyesület drámapedagógusai a dráma- és színjátszó tehetségműhelyek megvalósításában, kulisszajárások, témanapok, színház-történeti vetélkedők lebonyolításában közreműködnek.
- Intraperszonális: A Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával megvalósuló együttműködés a pályaeorientáció területére terjed ki. A Kamara pályaeorientációs tanácsadója konzultációkat, előadásokat tart intézményünkben.
- Természeti: a Planetárium, a Kiskunsági Nemzeti Park, a Természet Háza, a Kecskeméti Arborétum, a Gyerkőcök civil szervezet természeti területen hirdet programokat, amelyeknek tanulóink rendszeres résztvevői.

A nevelési-oktatási intézmények közül az óvodákkal való együttműködés az óvoda-iskola átmenet kérdéseire terjed ki, különösen az óvodákban megmutatkozó tehetségcsírák intézményünkben való fejlesztési lehetőségeit bemutatva szakmai fórumok, nyílt napok, intézménylátogatások formájában. A középiskolákkal való együttműködés az utókövetésre is kiterjed, amelynek eredményeként működik a kortárs mentori tevékenység intézményünkben.

Intézményünk a Wonderteam Kft. felnőttképző intézménnyel kötött együttműködési megállapodás értelmében a „Játékos tanulás és képességfejlesztés Kuvik-kal” és a „Tehetséggondozás módszertani palettája szülőknek és pedagógusoknak” címmel továbbképzéseket szervez, több pedagógusunk ezeknek a képzéseknek egyben képzője is. A kialakított együttműködések hatékonyságát a több csatornán folytatott folyamatos, egy- és kétirányú kommunikáció növeli. Az általunk használt kommunikációs formák:

- személyes találkozók: konzultációk, tanácsadás, műhelymunkák, képzések keretében;
- plakátok, szórólapok, hírlevelek a programokról, rendezvényekről;
- saját szerkesztésű évkönyvek, módszertani kiadványok;
- telefon, internet által kínált lehetőségek: e-mailek, honlap, közösségi oldalak.

1.7.2.6 Kettős különlegességű tanulókkal kapcsolatos tevékenységek

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési és tanulási zavarokkal küzdő, illetve a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tehetségeket kettős különlegességű tanulóknak nevezzük.

A „nyitottság” és „az egyenlő esélyek biztosítása” értékek alapján ők is tehetséggondozó tevékenységünk elsődleges célcsoportját alkotják. Ebben a fejezetben azokat a speciális jellemzőket, többletfeladatokat mutatjuk be, amelyek működtetése feltétele a kettős különlegességű tanulók hatékony fejlesztésének.

Tehetséggondozó tevékenységünk tervezésénél és megvalósításánál figyelembe vesszük azt a ténytet, hogy a kettős különlegességű tanulók esetében a tehetségvesztés előfordulása gyakoribb, hiszen sokszor kimaradnak az azonosításból, a fejlesztő programokba kerülnek.

A tehetségvesztés csökkentését és az esélyegyenlőség növelését három oldalról közelítjük meg.

1. a tehetségazonosítás helyett a tehetség megismerése a hangsúlyos, amely több forrásból táplálkozik:
 - kiemelt fontosságú a tehetséggondozás során történő megfigyelés;
 - gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, pszichológus véleménye;
 - a tehetséggondozó koordinátor, szakértői bizottság véleménye;
 - szociális háttérre vonatkozó jellemzők (hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet) megismerése;
 - az érdeklődés vizsgálata, érdeklődési térkép eredményei.
2. a tehetséggondozás a fejlesztésre épül, amely folyamán a hátránykompenzáció, a tehetség erős oldala és a személyiség fejlesztése együtt valósul meg.
 - a tehetséggondozó tevékenység tervezése és megvalósítása több szakember együttműködésére épül, mint a nem kettős különlegességűek, így pszichológus, intézményi gyógypedagógus, a szakszolgálat tehetséggondozó koordinátora;
 - a tehetséggel foglalkozó szakemberek részt vesznek a különleges bánásmódot igénylő gyermekek hatékony oktatására, nevelésére vonatkozó ismeretek, új módszerek elsajátítását célzó továbbképzéseken, a gyógypedagógusok, fejlesztő szakemberek pedig a tehetséggondozás témájú képzéseken az ismereteik, módszertani szemléletük bővítése céljából;
 - együttműködés a Sajátos Nevelési Igényű Tehetségeket Segítő Tanács szakembereivel, valamint a Kiskőrösi EGYMI szakembereivel közös programok, versenyek megvalósítása;
 - még erősebb a családdal való kapcsolattartás fontossága kapcsolat kialakítása, folyamatos fenntartása, a család és a tehetség egyéni értékeinek egymáshoz közelítése, a gyermek fejlődéséről szóló tájékoztatás folyamatossága.
3. A tehetséggondozás folyamatát a módszertani sokféleség jellemzi.

- integráció megvalósítása, amelyben az együttes tevékenykedtetésen, kölcsönös kommunikáción van a hangsúly úgy, hogy a kettős különlegességű tanuló egyéni sajátosságokhoz igazodó optimális fejlődését, fejlesztését biztosító tanulási környezetet kialakítjuk;
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekek egyéni adottságainak figyelembe vétele a tehetséggondozásban;
- az esélyegyenlőség és az egyéni érdeklődés alapján minden tehetséggondozó programunk nyitott számukra, továbbá lehetőséget biztosítunk a különleges bánásmódot igénylő gyermekek részére szervezett országos szépíró versenyen való részvételre;
- részvételük a sport, és művészetek (drámaszakkör, énekkar, képzőművészeti szakkör) területén a legjelentősebb;
- mentorrendszer kialakítása, amely a mentorálás mellett a kettős különlegességű tanuló beilleszkedésére, környezete általi elfogadására is kiterjed;
- kulturális fejlesztés különösen a szociokulturálisan hátrányos helyzetű gyermekek esetén, kihasználva szabadidős tevékenységek lehetőségeit;
- a pedagógiai célú rehabilitációs foglalkozások törvényben engedélyezett részét tehetséggondozásra fordítjuk a gyermek egyéni igényei és adottságai alapján.

1.7.2.7 A tehetséggondozó tevékenység ellenőrzési, értékelési rendszere

Intézményünk a tehetséggondozó tevékenységére és programjára kiterjedő ellenőrzési, értékelési rendszerrel rendelkezik. Célja, hogy feltárja a rendszer erősségeit, fejlesztendő területeit.

Működtetése: A tervezés két szinten valósul meg. A tehetségsegítő stratégia a közép- és hosszú távú célokat és azok eléréséhez szükséges sikerkritériumokat határoz meg. Felülvizsgálata ötévente történik. A rövid távú célokat, a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket, sikerkritériumokat éves munkatervünkben fogalmazzuk meg. Az ezeknek való megfelelést minden év végén vizsgáljuk, elemezzük.

A tehetséggondozó rendszer folyamatos fejlesztését a PDCA ciklus (Deming-kerék) alapján végezzük, az intézményi minőségirányítási program részeként működtetjük. A félévi és tanév végi értekezleteken az eredmények és az aktuális feladatok értékelése és az újabb célok meghatározása kiemelt feladat. Intézményi adattár készül minden tanév végén, amely a beszámoló részét képezi. A partnereket az iskolai honlapon tájékoztatjuk az eredményekről.

A tehetségműhelyek munkája és eredményessége szintén felülvizsgálatra kerül. Célja a magasabb minőség és a tudatos fejlesztés, a szervezeti kultúra működtetése. A műhelyek és a tanulók jutalmazása a Tehetségnapokon és a tanévzárón kiemelt esemény.

A nyomon követés ellenőrzése az éves nyomon követési tervben megfogalmazott célok és feladatok teljesülésének elemzését, értékelését jelenti. Ebben a dokumentumban év elején megfogalmazásra kerülnek az egyes feladatok, elvégzésük határideje, valamint az elvégzésükért felelősök köre, év végén értékelésre kerül a teljes folyamat, az erős és gyenge pontok feltárásával, módosítási javaslatok megfogalmazásával.

1.7.3 Hátrányos, halmozottan hátrányos tanulók nevelése, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A hátrányos helyzetű és az eltérő kulturális háttérű tanulók különböző fogalmakat takarnak. Előbbi alatt az alacsony szocioökonómiai státusszal jellemezhető társadalmi réteghez tartozókat értjük, az utóbbi a kulturálisan eltérő háttér értékeiben, attitűdjeiben és szokásaiban tér el jelentősen a többségi kultúrától, s ez okoz hátrányt a gyermek/tanuló számára.

Alapvető feladatunknak tekintjük - a szülők igényeinek megfelelően, az intézmény társadalmi környezetéhez alkalmazkodva - **tanulók egész napos ellátását: ügyelet, napközi, iskolaotthon, tanulószoba, diákétkeztetés biztosítása.** Úgy tartjuk, **a napközi** nem függeléke az iskolának, hanem **a komplex pedagógiai folyamat szerves része.** Biztosítani kívánjuk a tanórákra való szakszerű felkészülést, lehetővé tesszük, hogy tanulóink részt vegyenek a városi művelődési intézmények rendezvényein, programjain.

Kiemelt tevékenységek

- A tanulószobán, napköziben biztosítani a tanulás szükséges feltételeit, *elsajátíttatni az egyéniségüknek megfelelő tanulási módszereket*, fejleszteni önállóságukat.
- **egyéni foglalkozással** biztosítani, hogy minden tanuló a képességeihez mért optimális teljesítményt érje el
- *a szociális hátrányok részbeni csökkentése, a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók tehetséggondozása*
- különös odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban részesülőkre
- *a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett tanulókkal való speciális foglalkozás, segítségadás*
- *kifejleszteni az önellenőrzés képességét*
- *neveljen egymás segítésére*
- tanítson meg a játék örömeire, **neveljen a játékszabályok betartására**
- vállalon részt a **társas viselkedés** szabályainak gyakoroltatásában
- neveljen a szabadidő kulturált és hasznos eltöltésének szokásaira
- *segítse az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását*
- vállalon részt az intézmény programjában preferált **értékek átszármaztatásában** és gyakoroltatásában
- mentálhigiéniai programok
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése: a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, esetleges családlátogatásokon tájékoztatást nyújtunk a szülőknek, pl. alapítványi támogatások köre, alapítványi hozzájárulás kérelem esetén
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon, ösztöndíjakra pályázás

Szociometriai felmérés:

- segítségével képet kapunk a napközis csoporton belül egymás és önmaguk értékeléséről.
- ezzel együtt a tanulók értékskálájáról is (hiszen kiderül, hogy milyen oknál fogva, milyen tulajdonságok alapján ítélnék meg egy gyereket).
- a társas kapcsolatok szövedékéről.
- az egyes tanulók társas helyzetéről.

Megfelelő kérdések segítségével külön-külön is széles körben tudnak tájékozódni egy-egy gyermekről, valamint a csoport, az osztály és az egész napközis csoport közösségi jellemzőiről.

Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának rendje

Intézményünk *nyitott*, ahol a gyermekközpontú tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, ezért az oktató – nevelőmunka során **nem hagyjuk figyelmen kívül a környezet értékközvetítő, szocializáló hatásait.** Mivel a gyermeki személyiség fejlődése szociálisan meghatározott, a differenciáló szociális feltételek hatásai esélyegyenlőtlenségek formájában szükségképpen kifejezésre jutnak. Természetes vállalásunk tehát **az indulási hátrányok csökkentésére, a művelődési egyenlőtlenségek mérséklésére való törekvés,** az esélyegyenlőség feltételrendszerének megteremtése. Kiemelt feladatunknak tekintjük **a**

hátrányos helyzetű tanulók kiszűrését, felzárkóztatásuk formáinak és módszereinek változatos alkalmazását, képességeik kibontakoztatását – adottságaiknak, érdeklődésüknek megfelelő ***pozitív hatásrendszer kialakításával*** a nevelés – oktatás folyamán.

Hátrányos helyzetű gyermekek azok a tanulók, akiket tanulmányi szempontból különböző környezeti tényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben. A károsan ható tényezők eredete:

- családi mikrokörnyezet;
- kortárs csoport;
- iskolai környezet.

A hátrányos helyzetű tanulók kiszűrése

A kritériumok alapján számba vesszük az ezen körbe tartozó tanulókat az aktuális tanév kezdetén az osztályokban és a napközis csoportokban, illetve iskolai szinten.

Az osztályfőnökök tájékoztatást nyújtanak az októberi munkaértekezleten a hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint veszélyeztetett tanulók számáról, csoportjairól. Az osztályukban tanító szaktanárokat pontos információkkal látják el egyéni vagy kiscsoportos megbeszélések során.

A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának formái

Iskolai lehetőségek:

- differenciált foglalkozás;
- osztályfőnöki órákon aktuális problémák feldolgozása;
- kompenzáló foglalkozások /felzárkóztatás, korrepetálás/;
- egyéni fejlesztés;
- szakkörök;
- napközis és tanulószobai foglalkozások;
- szakszolgálatok igénybevétele /pszichológus/;
- egyéni megbeszélések a tanulóval probléma esetén/ osztályfőnök, egyéb szakember, védőnő, pszichológus, családgyógyász/

Kapcsolattartás a családdal

Kapcsolattartás formái:

- szülői értekezletek;
- nyílt napok;
- fogadóóra;
- családlátogatás;
- telefonos kapcsolat;
- írásbeli közlések – elektronikus formában is egységes informatikai felületeken;
- tanácsadás, segítségnyújtás, konzultáció az érdeklődő érintett szülők számára.
- (Javasolt témák személyre szóló tanácsadással: nevelési módszerek, tanulási hatékonyság növelésének lehetőségei; szülői kötelességek és jogok tisztázása; iskola feladatai, elvárásai; segítézési lehetőségek; értékközvetítés.)

Kapcsolattartás egyéb szervekkel

A hátrányos helyzetű tanulók megsegítése, preventív feladatok ellátása, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében az iskolavezetés, az ifjúságvédelmi felelős, valamint a csoportvezetők és osztályfőnökök kapcsolatot tartanak a védőnői szolgálattal, a gyermekjóléti- és családsegítő szolgálattal és a fenntartó önkormányzatokkal.

Az együttműködés keretében megvalósuló teendők:

- képesség és részképesség fejlesztése

- mentálhigiénés tevékenységek
- egészségvédő programok, akciók
- családi életre nevelés
- segélyezés kezdeményezése
- szociális ellátások biztosítása
- tájékoztatás a segítő szolgáltatások lehetőségeiről
- pszichológiai tanácsadás

Alapelveink:

- személyiségjogok tiszteletben tartása
- egyéni sajátosságok maximális figyelembe vétele
- társadalmi normák, értékek közvetítése
- szociális viselkedés alakítása, viselkedési normák közvetítése
- személyiség egészének erősítése
- sikerélmény biztosítása
- érzelmi biztonság megteremtése, szorongás csökkentése
- elfogadó attitűd kialakítása, másság elfogadtatása,
- pozitívumokra való támaszkodás
- megismerési vágy felkeltése
- sokoldalú tapasztalatszerzés feltételeinek megteremtése
- állandó motiváltság, optimális terhelhetőség biztosítása
- folyamatos aktivitás, tevékenykedtetés
- kreativitás, képzelet fejlesztése
- játék, játékoság érvényesítése
- érzelmi biztonság megteremtése
- szorongás csökkentése

Alkalmazott módszerek az oktató munka során

- pótló foglalkozások (esetenként lemaradók részére)
- differenciált, fejlesztő feladatsorok összeállítása
- felzárkózást elősegítő szorgalmi feladatok, házi feladatok
- napközis tanító, tanulószoba-vezető által irányított tananyag gyakoroltatás
- család együttműködése (szülő által tananyag gyakorlása)

1.7.4. Ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Olyan légkört teremtünk, és a pedagógiai tevékenységet úgy szervezzük, hogy ***minden tanuló részére biztosítsa a fejlődéséhez szükséges feltételeket***, lehetőségeket képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához. Célunk növelni az esélyt arra, hogy ***leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak***. Olyan tudással, érzelmi viszonyulásokkal és szokásokkal felvértezni őket, amelyekkel önmaguk képesek felismerni a rájuk leselkedő veszélyeket (a drog, az alkohol, a dohányzás), megtalálják ezek elhárítására a megfelelő magatartásokat. ***Ez komplex, az intézmény egészét átfogó nevelőmunka, a környezet-és egészségnevelést integráló pedagógiai folyamat.***

Célunk a prevenció, a hátrányos helyzet csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, segítségnyújtás. Együttműködés azokkal a szervekkel és szervezetekkel, amelyek szakszerű támogatást tudnak nyújtani nevelőmunkánkhoz.

- Polgármesteri Hivatal és Gyermekjóléti Szolgálat
- Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ

- Nevelési Tanácsadó
- Bács-Kiskun Vármegyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat
- Egészségügyi és Szociális Intézmények Igazgatósága
- Bács-Kiskun Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Osztály
- Bács-Kiskun Vármegyei Rendőr-főkapitányság – Kecskeméti Rendőrkapitányság - Bűnmegelőzési Osztály
- Bács-Kiskun Vármegyei Oktatókórház - Gyermekpszichológiai osztálya

Tipikus problémák, tipikus háttérrel

Tipikus családi problémák:

- nyíltan agresszív család, ahol állandóan verik a gyereket.
- hideg, büntető, (nem verekedő) érzelm, melegség nélküli családok, ahol a gyermek/tanuló hibáinak, gyengeségeinek merev, kategorikus, következetes megtorlásával találkozunk - minden racionálisan, „ésszerűen” zajlik: a szülők gondosan „kimérik” a büntetést, amelyből nem engednek. Dicséretet, elismerést, megértést nem kap a gyermek.
- ráhagyó, elegendő, közömbös, „nem törődöm” család: mindegy nekik, mit csinál a gyerek, csak őket ne zavarja, nem vesznek részt a tanuló dolgaiban.
- nagyon elfoglalt, leterhelt szülők, akiknek a tanuló, csak azért jut eszükbe, mert néha baj van vele: keveset tudnak a gyerekről, nem tudják, milyen a gyerekük, nem is érnek rá, hogy megtudják. „Feddhetetlen” szülők, tőlük nem tanul „rosszat”, agressziót a gyerek.
- egyedülálló vagy elvált szülők: az anyagi gondok enyhítésén túl igénylik, hogy hasonló gyermeknevelési problémáikat másokkal is megbeszélhessék.
- enyhén sérült gyermeket nevelő szülők.
- roma családok: eltérő szükségleteik és gyakran halmozottan hátrányos helyzetük miatt igénylik a segítséget.
- veszekedő, a gyereket állandóan szidalmazó szülők, családok.
- felbomlott, zilált vagy lumpen életű családok.

Gyermek-és ifjúságvédelmi tevékenységünk az intézmény valamennyi tanulójára vonatkozóan az alábbiakat foglalja magába:

- az általános prevenció, mentálhigiénés tevékenységeket.
- a családdal való együttműködést, tanácsadást.
- szünidei elfoglaltságok, szabadidős programok, nyári táborok szervezését, gyermekek iskolán kívüli életének, szabadidős tevékenységének figyelemmel kísérését.
- képességfejlesztést és tehetséggondozást.
- a pályaválasztás segítségét.
- az intézményen belüli szociális ellátásokat.
- egészségvédő programokat, akciókat, családi életre nevelést.
- azokat az intézményi tevékenységeket, amelyek arra irányulnak, hogy véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben, személyi jogaik tiszteletben tartását.

A bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő, illetve veszélyeztetett tanulóra irányuló teendők felölelik:

- a hátrányos és veszélyeztetett tanulók felmérését, nyilvántartását.
- felzárkóztató programokat, az indulási hátrányok kompenzálását.
- integrációs- és képesség-kibontakoztató programot.

- tájékoztatást a segítő szolgáltatások lehetőségeiről.
- kapcsolattartást a segítő intézményekkel és szervezetekkel.
- különös odafigyelést a gyermekjóléti gondoskodásban részesülőkre.

Kiemelt szerepet szánunk a csoportvezetőknek és az osztályfőnököknek a családokkal való szoros kapcsolattartásban, az iskola és a család nevelő hatásainak összehangolásában. Legfontosabb formájának a családlátogatásokat tekintjük.

A gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, tevékenységek ellátása, koordinálása az osztályfőnökök feladata lett.

A gyermekvédelmi tevékenység területei:

- A veszélyeztető okok megelőzése, feltárása.
- A gyerekek problémáinak felismerése, a gyerek viselkedésében megfigyelhető jelek értelmezése.
- A problémák okainak megkeresése.

A gyermekvédelem céljait szolgáló tevékenységek:

- Differenciálás, képességfejlesztés, készségfejlesztés
- A tanulási esélyegyenlőség segítése
- Mentálhigiénés programok, drogrevenió, megelőzés
- Családi életre nevelés
- Egészségügyi szűrővizsgálatok segítése
- Iskolai étkeztetés
- Napközis és tanulószobai foglalkozások
- Szakkörök
- A tanulók szabadidős foglalkozásainak szervezése érdeklődés szerint, a választás segítése
- A tanulók, szülők tájékoztatása, szociális helyzetük javításának lehetőségeiről
- Együttműködés a partnerszervezetekkel
- Az osztály, az iskola Szülői Szervezetének munkájának segítése
- Pályaorientációs munka

1.8 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A Diákönkormányzat (DÖK) az iskola diákságának álláspontját képviseli.

- A diákönkormányzatot felnőtt vezető/k irányítja/ák.
- Az osztályokból diákképviselőt delegálnak.
- A sikeres működés alapja a közös vélemények, szándékok párbeszédre alapuló egyeztetése.
- A DÖK lehetőséget ad ahhoz, hogy a diákok megismerhessék jogait, lehetőségeiket, magukat a megfelelő fórumon képviseljék.
- A szervezet tagja lehet az iskola minden diákja.
- A szervezet tagjainak joga: képviselőket delegálni a szervezet testületeibe, javaslatot tenni a tisztségviselők személyére, részt venni a közös munkában.
- A DÖK maga alkotja meg minden tanévben a munkatervét.
- A DÖK a nevelőtestület meghallgatásával maga dönt működéséről.
- Gyakorolja a diákok kollektív jogait.
- Javaslatot tesz az iskolát érintő kérdésekben.
- Érdemi választ ad a hozzá intézett kérdésekben.
- Tájékoztatja a diákokat az őket érintő rendezvényekről, eseménynaptárat vezet.

A DÖK három fontos jogát gyakorolhatja az iskoláinkban:

- a tájékoztatói jogot,
- a véleménynyilvánítási jogot,
- és az egyetértési jogot.

Legfontosabb feladataik közé tartozik:

- a mindenkor Szervezeti és Működési Szabályzat megvitatása, véleményezése,
- a nevelő-, oktatómunka támogatása,
- a diákjogok gyakorlásának segítése,
- képviselőik részt vesznek a diákságot érintő kérdések megvitatásánál,
- a programok szervezésénél,
- folyamatosan tájékoztatják a diákságot a felmerülő aktuális problémákról,
- segítenek az iskolai munkák lebonyolításában,
- lehetősége van a diákságnak közvetlenül az érintett felnőttekkel, illetve társaikkal is megbeszélést kezdeményezni az évenként / általában áprilisban / megtartott diák közgyűlésen.

1.9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.9.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást az anyanyelv, az idegen nyelv, a művészet, a sport és az informatika területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogaikat: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében (működő diákönkormányzat);
- értékeljék saját és mások tudását, a tanuláshoz legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek,
- olyan humán értékeket sajátítsanak el, mint becsület, tisztesség, egymás tisztelete, hazaszeretet, magyarságtudat;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
Alakuljanak ki a személyiség olyan értékes tulajdonságai, mint a szervezőkészség, aktivitás, önállóság, kitartás, érdeklődés, kollektivitás.	Az osztályközösség az iskola és a diákönkormányzat legkisebb működő egysége, amelynek alapértékei: - tanulói joggyakorlás, - célok demokratikus meghatározása, - közösségen belüli vita, kritika, - választott tisztségviselők tevékenysége, Az osztályközösség választja meg az osztály tisztségviselőit, s delegál képviselőket az iskola diákönkormányzatába.	A tanulók tudjanak: - együttműködni társaikkal, - mások szempontjait is figyelembe véve cselekedni, - felmerülő akadályok esetén dönteni az életkoruknak megfelelő szinten, - tetteikért felelősséget vállalni.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Feladata sokrétű. Az ezzel kapcsolatos legfőbb elvárások: - szabad véleménynyilvánítás lehetőségének és a demokratikus döntés létrejöttének biztosítása. - irányítsa úgy a tanulókat, hogy minél többen jussanak érdemi munkával járó megbízáshoz (titkár, helyettes, tanterem-, tanulmányi-, kulturális-, sport-, szekrényfelelős, ügyeletesek stb.), - az iskolai és osztály önkormányzattól kapott információkat építse be nevelő munkájába.	
A tanulók megismerhessék és gyakorolhassák a demokrácia elemeit, jogaikat és köteleességeiket.	Diákönkormányzat (DÖK) működtetése: - Az iskolai diákmozgalmat a DÖK-segítő pedagógusok támogatják és fogják össze. - Tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. - Véleményt nyilváníthat: *a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdések tárgyalásakor, *a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésekor, szervezésekor, *a tanórán kívüli tevékenységek formáinak meghatározásakor, *a könyvtár és az iskolai sportkör működési rendjének megállapításakor,	A tanulók: - tudják érdekeiket felmérni, megfogalmazni, képviselni, - tudjanak érvelni, vitázni mások nézeteinek tiszteletben tartásával, - legyenek képesek kompromisszumra jutni, - az elfogadott döntéseket hajtsák végre, tartásuk be, - tudjanak és merjenek véleményt mondani.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	* más jogszabályban meghatározott kérdésekben. - A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt az iskolai diákönkormányzat képviseli. - A DÖK képviseli tanulóársait az iskola vezetősége, a nevelőtestület, az SZMK értekezleteinek vonatkozó napirendi pontjánál. - A diákönkormányzat a tanulókat faliújságon, iskolarádióon keresztül, valamint az iskolagyűlésen tájékoztatja.	
Gyakorolják a demokratikus munkakultúrát, a hatalommal való élelét, a közösség szolgálatát, az alkalmazkodást az eltérő nézetekhez.	Az Iskolagyűlés a legmagasabb fórum, amelyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az iskolagyűlésen a DÖK és az iskolavezetés beszámolhat az előző iskolagyűlés óta eltelt időszak: - munkájáról, és minősítheti azt, - a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről, - tanulmányi versenyekről, - ügyeletesi munkáról. Az iskolagyűlésen: - bárki felszólalhat, közérdekű észrevételt, javaslatot tehet, kérdezhel, - döntést csak a megtárgyalt ügyekben születhet.	Az alá- és fölérendeltségi viszony tanítsa meg a tanulókat a vezetésre és az alkalmazkodásra egyaránt.
A tanuló egyéni (akár magán-jellegű) problémáival keresse meg tanárát.	- Az osztályfőnök, vagy bármelyik pedagógus keressen megoldást a felmerülő problémára. - Szükség esetén álljon rendelkezésre a pszichológus is.	A tanuló teljes biztonsággal és bizalommal fordulhasson segítségért a pedagógushoz.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag, didaktikailag és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a tanulókkal a mindennapos kapcsolattartásra, vegye észre gondjaikat, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvállaló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőképességgel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

1.9.2. A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Az intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői elvárásokat. A nevelés, a gyermeki személyiség fejlesztésének elengedhetetlen *feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése*. Alapja a tanuló nevelése iránt viselt közös felelősség, feltétele **a bizalom és egymás kölcsönös tájékoztatása**.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről (*alsóban tájékoztató/üzenő füzet, minden osztályban a jogszabály szerinti elektronikus üzenőfelület*)
- *fogadóórákon* a nevelőtestület valamennyi, munkaterv szerinti időbeosztásban áll a szülők rendelkezésére
- *nyílt napok*, nyílt órák ősszel és tavasszal, külön időpontban az óvodásoknak, alsósoknak és a felsősöknek
- *szülői értekezletek* (csoport-, osztály-, óvodai-, iskolai-, intézményi szintű) tanévenként minimum két alkalommal
- pályaválasztási szülői értekezlet
- szülői Választmányi értekezletek (SZMK)
- *családlátogatások*
- *iskolai ünnepek, megemlékezések*
- *diákönkormányzat rendezvényei*

Az együttműködés kiterjedhet a közös problémák megoldására, a családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzésére, valamint tanulóknak szóló programok közös szervezésére. *A tanuló-pedagógus együttműködésének formái* a tanórák és a tanórán kívüli foglalkozások, amelybe beletartozik a diák-önkormányzati tevékenység is.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő az iskola közéletébe?

- A szülők, mint a nevelési-oktatási folyamat segítői
- A szülő, mint az iskolai közélet szereplője

A szülő kérheti:

- az emelt szintű programban való részvétel lehetőségét
- az ifjúságvédelem ellátását
- tanulószobai ellátást, napközi otthoni ellátást
- az étkezési hozzájárulás támogatását az iskolát segítő alapítvány részéről
- a nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások szervezését, gyermekének abban való részvételét

A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítője, az alábbi területeken tevékenykedhet

- az alapítványok támogatásában
- az intézmény eszközparkjának gazdagításában
- az intézmény esztétikai arculatának alakításában
- környezeti feltételek javításában
- szabadidős programok szervezésében
- nevelési értekezleten részt vehet, javaslatot, észrevételt tehet
- intézményi rendezvényeken, közös szabadidős és sportprogramon szervező, résztvevő lehet
- kezdeményezhet közös szülő-, tanár-, diákprogramot

Formái:

- Pénzadomány
- Tárgyi támogatás
- Szellemi és társadalmi munka

A szülő, mint az intézményi közélet szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladataink eredményességét, sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<i>Az iskolában a nevelő és oktató munka segítése, a nevelőtestület, a szülők és a tanulók, az intézmény-fenntartó, intézmény működésében érdekelt más szervezetek együttműködésének előmozdítása.</i>	A partnerközpontú hálózat kiépítése.	Közös gondolkodás, a felelősség vállalása.
<i>Tanulóink többsége különböző társadalmi és természeti környezetből érkezik. Ezért különösen fontos a szülői közösségek kialakítása és fejlesztése. Nagyon sok a hátrányos helyzetű, csonka család, és az ő érdekeiket nehéz feladat összefogni.</i>	A környéken lakók segíteni tudnak minket: - iskoláink környezetének ápolásában, tisztántartásában, - programjaink megvalósításában. Az iskola segítséget adhat: - lakógyűlések, rendezvények megtartásához, - hasznos hulladék gyűjtéséhez,	Ki kell alakítani az iskola és a környéken lakók barátságos, kölcsönös segítségnyújtáson alapuló kapcsolatát.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- akciók, kulturális és sport-programok szervezéséhez.	
<i>A szülők szervezett együttműködése törvény adta jogaik és kötelességeik érvényre juttatására.</i>	Szülői munkaközösség (SZMK) - dönt saját szervezeti és működési rendjéről, - feladata az iskolai és családi nevelés összehangolása, vélemények és javaslatok közvetítése az iskola felé, - az intézményt segítő kezdeményezések, munkák szervezése, - mozgósítás az iskolai rendezvényekre, - pályázatok írása, - szülők közötti kapcsolattartás, - vezetőit az igazgató összehívhatja, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról, feladatairól, aktuális problémákról.	Az iskola életének ne csak szemlélői, hanem aktív résztvevői legyenek a szülők.
<i>Ismerjék meg a szülők az iskola helyzetét, céljait, feladatait, terveit és az elért eredményeket.</i>	Vezetői tájékoztatás a szülői öszejövetelek alkalmával: - tanévnyitó ünnepély, - tájékoztató értekezletek, (évente két alkalom), - évzáró ünnepély, - tanulmányi év értékelése, - jutalmak, oklevelek kiosztása.	A szülők legyenek jól tájékozottak az iskola életéről. Konstruktív véleményükkel segítsék az iskolai munkát.
<i>A szülők nevelő munkájának intenzívebbé tétele.</i> <i>A szülők elméleti és gyakorlati pedagógiai ismereteinek fejlesztése.</i> <i>Az iskola és a család pedagógiai törekvéseinek összehangolása.</i>	Szülői értekezlet (legalább 2 alkalom/év) - Az azonos osztályba járó tanulók szülei számára az osztályfőnök tartja. - A szülők tájékoztatást kapnak a tanév rendjéről, az aktuális feladatokról. - Az osztályfőnök beszámolót tart az osztály tanulmányi eredményeiről, magatartásáról, szorgalmáról, a munka körülményeiről, a	Legyenek tájékozottak a szülők gyermekük osztályával kapcsolatban. Kapjanak használható segítséget a gyerekek problémáinak megoldásához.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	nevelést segítő és gátló tényezőkről. - esetenként a 8. évfolyamon - Az osztály sajátos pedagógiai-pszichológiai problémáit alapul véve az osztályfőnök tartson előadást a nevelés minden fontos és időszerű kérdéséről. A szülőkkel beszélje meg a hallottakat, s közösen tűzzenek ki feladatokat nevelőmunkájuk irányára vonatkozóan. - Rendkívüli szülői értekezlet hívható össze, ha a szülők vagy pedagógusok ezt kérik. - Pszichológusi, fejlesztő pedagógusi előadások a szülők problémáinak csökkentése érdekében.	
<i>A tanuló körülményeinek objektív megismerése.</i>	Szükség esetén az osztályfőnök, (esetleg család gondozóval) családlátogatásra megy. A családlátogatás keretében lehetőség nyílik környezettanulmány végzésére. Ez alkalomból a következőket vizsgáljuk: - szociális helyzet, a tanuló helye a lakásban, - családi légkör, a gyermek helyzete a családban, - nevelési elvek, konkrét nevelés (testi, értelmi, erkölcsi, esztétikai), - szabadidő eltöltése, - a család véleménye az iskoláról, a pedagógusokról, - a gyermek iskolai munkájának támogatása a szülő részéről.	A látogatás hatása úgy befolyásolja a szülőket, hogy tudatosuljanak bennük nevelési feladataik, s a család életében megvalósuljanak az eredményes nevelés feltételei.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<i>Közvetlen kapcsolat kialakítása pedagógus és szülő között.</i>	Fogadóórák tartása - Szaktanári és tanítói Fogadóórák. - Rendkívüli fogadóóra (a szülő vagy pedagógus külön kérésére) a kialakult különleges helyzet azonnali megoldására. - Igazgatói fogadóóra. A szülőkkel való találkozás alkalmával - Meg kell erősíteni a családi nevelés és a gyermek pozitívumait, és erre alapozva kell a hibák kijavítását megkezdeni. - Öszinte légkört kell kialakítani, hogy a szülő elmondhassa a véleményét; a családról megtudott adatokat titkosan kell kezelni. - Együttműködési területet kell keresni a szülőkkel, de csak tanítási időn kívül. - Megállapodás a közösen meghatározott eljárás végrehajtásáról.	Emberi, bizalmon alapuló, őszinte kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
<i>Az iskola és a család közti állandó, naprakész kapcsolattartás.</i>	Írásbeli tájékoztatás (alsó tájékoztató/üzenő füzet; jogszabály alapján megállapított elektronikus üzenetküldés) - Érdemjegyek beírása: (szóbeli feleletet aznap, az írásbelit a kiosztás napján). - Az egyes tantárgyaknál félévente az éves óraszámnak megfelelő számú, de legalább három érdemjegy alapján osztályozhatók a tanulók. - A fejlesztő pedagógusok negyedévi értékelése a tanuló egyéni haladásáról. - Magatartással, szorgalommal, kapcsolatos közlemények	A szülők tájékozottak legyenek gyermekük iskolai életével kapcsolatban. Tisztában legyenek azzal, hogy a pedagógusokat a szülőkkel azonos célok vezéreltik.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	(dicséretetek, elmarasztalások). - Szülői értesítések, meghívók. - A szülők közlései, igazolások. - Telefonos kapcsolat olyan sürgős esetekben, ami nem tűr halasztást.	
<i>A szülők lássák gyermeküket iskolai körülmények között.</i>	<i>Nyílt napok szervezése a szülőknek</i> - <i>Minél többféle tantárgyi óra bemutatása, hogy a szülők minél többféle helyzetben láthassák gyermeküket.</i> - <i>Érzékeljék a tanuló helyét az osztályközösségben.</i> - <i>Érezzék a tanórák légkörét.</i>	<i>Gyermeük megítélése reálisabb legyen. Fontos mutató számunkra a részvételi arány.</i>
<i>Az iskola mutassa be a nevelő-oktató munka sikereit.</i>	Kulturális bemutató - A legjobbak mutassák be, mit tudnak az irodalom, zene, színjátás, tánc területén. - Különböző korábbi programok sikeres szereplőinek, versenyek (nem csak iskolai) helyezettjeinek bemutatója. Kiállítás - Tanulók munkáiból: a legszebb (legjobb) füzetek, rajzok, kerámiák, kézműves munkák. - Versenyeken szerzett díjak, oklevelek, sport-trófeák bemutatása. Szakmai konferencia: - Bemutató órák és foglalkozások az érdeklődő kollégák és szülők számára. - Magas színvonalú szakmai előadások és szekciófoglalkozások.	A szülő: - tudjon tájékozódni gyermeke helyéről az iskolában, - ismerje meg gyermeke tehetségét. Váljanak széles körben ismertté a városban és más szakmai berkekben az intézmény szakmai munkájának eredményei

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<i>Teremtsen oldott hangulatú találkozást a tanulók, szülők és a nevelőtestület között.</i>	További programjaink: - farsang, - sport- és egészségnap, - anyák napja, - karácsony, - kirándulások, - évszakonkénti játszóház, - csoportközi napközi, - nemzetiségek napja, - iskolanapok, ballagás és az éves munkatervben rögzítettek.	A közös programok erősítsék meg a sokoldalú kapcsolatot. A szülők érezzék a pedagógus gondoskodását, megértését, szeretetét gyermekük iránt.

1.9.3. Partnerség és hálózatosodás modul

Intézményünk a Köznevelési Törvénnyel (2011. évi CXCV. törvény és módosításai) összhangban vállalja, hogy az iskolai rendezvények, versenyek, nyilvános események és ünnepek szervezését az aktív szülők bevonásával és közreműködésével szervezi, építő ötleteiket beépíti a programba.

Az intézmény szakmai együttgondolkodásokat szervez társintézményekkel, szakmai szervezetekkel, civil szervezetekkel, szülőkkel a lemorzsolódások megelőzésére, a pályaaorientáció új eszközeinek megtalálására, a fiatalok motivációjának hatékonyabbá tételére. Ennek megvalósítására a tanév során két (de legalább egy) alkalommal szakmai kerekasztalt szervez, amelyen a tantestület(ek) tagjai, az intézmény(ek) vezetői, szakmai szervezetek, a szülői munkaközösség-vezetők, és lehetőség szerint a diákönkormányzat tagjai is részt vesznek. A szakmai kerekasztal célja, hogy olyan megoldásközpontú közösségi együttgondolkodás szülessen, amely képes a fiatalok közösségi aktivitását növelni, képes a szabadidő minőségi eltöltését, (középiskola esetén az iskolai közösségi szolgálat) minőségi megvalósulását civil partnerek bevonásával elősegíteni. Valamint alkalmas arra, hogy preventív módszerekkel az iskolába beáramló társadalmi problémák kezelésére megfelelő válaszokat adjon. Az együttgondolkodás célja az is, hogy a családot partneri viszonyban vonja be mindezek megvalósítására.

1.10. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.10.1. A vizsgaszabályzat célja, hatálya

1.10.1.1. A vizsgaszabályzat célja

A tanulmányok alatti vizsgák (a továbbiakban: vizsga) a következők:

- javítóvizsga;
- osztályozóvizsga;
- különbözeti vizsga;
- pótló vizsga.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.

- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozóvizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozóvizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat engedélyt.

1.10.1.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett *tanulmányok alatti vizsgákra*, azaz:

- *osztályozó vizsgákra,*
- *különbözeti vizsgákra,*
- *javítóvizsgákra vonatkozik.*

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.10.1.3. Az értékelés rendje

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

- az EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga – a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott kivétellel – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Javítóvizsga

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott. Javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából vagy a nem teljesített vizsgarészből – kérelmére – pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

1.10.2. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga,
- írásbeli vizsga,
- gyakorlati vizsga.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.

- A tanulónak az írásbeli vizsgán kapott feladat megoldására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

Vizsgaformák:

TANTÁRGY ÍRÁSBELI SZÓBELI GYAKORLATI VIZSGA ALSÓ TAGOZAT

Magyar nyelv írásbeli szóbeli
 Magyar irodalom írásbeli szóbeli
 Idegen nyelv írásbeli szóbeli
 Matematika írásbeli szóbeli
 Etika/Hit- és erkölcsstan szóbeli
 Környezetismeret írásbeli szóbeli
 Ének-zene szóbeli gyakorlati
 Vizuális kultúra gyakorlati
 Technika és tervezés gyakorlati
 Testnevelés gyakorlati

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv írásbeli szóbeli
 Magyar irodalom írásbeli szóbeli
 Idegen nyelvek írásbeli szóbeli
 Matematika írásbeli szóbeli
 Etika/ hit- és erkölcsstan írásbeli szóbeli
 Történelem írásbeli szóbeli

Természettudomány írásbeli szóbeli
Fizika írásbeli szóbeli
Kémia írásbeli szóbeli
Biológia írásbeli szóbeli
Földrajz írásbeli szóbeli
Ének-zene szóbeli gyakorlati
Hon- és népismeret szóbeli
Vizuális kultúra írásbeli szóbeli
Digitális kultúra szóbeli gyakorlati
Technika és tervezés gyakorlati
Testnevelés gyakorlati

Bármely évfolyamon a tanuló 5 tantárgyból jeles eredménnyel végzi a tanévet (főtárgyak; vagy 3 főtárgy+2 készség) általános nevelőtestületi dícséretben részesül.

1.11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Átvétel második-nyolcadik évfolyamra

A második-nyolcadik évfolyamra történő átvételnél be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát (lakcímkártyáját);
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt (tanév közben a tanuló szülői tájékoztató füzetét);
- az előző iskola által kiadott Értesítés iskolaváltoztatásról című nyomtatványt.

Beiskolázási körzeten kívül lakó tanulók felvétele

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülők kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívül lakó tanuló

- az 1-4. évfolyamra jelentkezik,
- az 5-8. évfolyamon tanév végi osztályzatainak átlaga 3,5 alatt van,
- magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű

az igazgató/tagintézmény-igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek/tagintézményigazgató- helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az osztályba, csoportba sorolás rendje

Csoportbontást biztosítunk az **idegen nyelv** és a **digitális kultúra**, valamint felső tagozaton a **technika** és tervezés, matematika, 5. évfolyamtól felmenő rendszerben természettudomány tantárgyak esetében. A csoportba osztás szempontjai: a választott tantárgyak tanulásában elért eredmény és szaktanárok javaslata alapján történik. A csoporthoz tartozást csak indokolt esetben, az igazgató előzetes egyetértésével lehet változtatni.

Tanórán kívüli tevékenységre (szakkörök, tanfolyamok) valamennyi, arra jelentkező tanuló számára biztosítjuk a lehetőséget. A **felvételtől** a szakkör- vagy tanfolyamvezető dönt kikérve az osztályfőnök véleményét. Kizáró ok a nem megfelelő tanulmányi eredmény lehet.

Tehetséggondozó foglalkoztatásban a jelentkező tanulók közül a szaktanár által javasoltak vehetnek részt.

Felzárkóztató foglalkoztatásra (korrepetálás, tanulószoba) a szaktanár kijelölésével kerülnek csoportba a tanulók.

Intézményünkben, többek között csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

Lehetőséget biztosítunk továbbá az etikaóra helyett hit- és erkölcsstan tanulására.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A jogszabályi lehetőséget figyelembe véve minden tanév május 20-ig van lehetőség a módosításra az etika/hit-és erkölcsstan tantárgyak csoportmódosítására.

Más iskolából érkező diákok fogadása

Az a tanuló is korosztályának megfelelő évfolyamra iratkozhat, aki más rendszer szerint haladt előző iskolájában. Az iskola felzárkóztató programmal segíti, hogy a követelményeknek megfeleljen.

Ha a tanuló előző iskolájában más idegen nyelvet tanult, akkor lehetőséget biztosítunk arra, hogy a régi iskolájával vagy egy azonos nyelvet tanító iskolával egyeztetve ott osztályozó vizsgát tegyen.

Tanulói jogviszony megszűnése

A **tanulói jogviszony megszüntetése** a törvényben szabályozott módon történhet:

- az iskolai tanulmányok befejezése előtt, ha a szülő döntésének megfelelően, vagy szakértői bizottság határozatával másik iskola átvette;
- az iskolai tanulmányok befejezése évében, az utolsó évfolyam bizonyítványa kiállításának napján;
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi időszakának utolsó napján;
- ha a tanuló kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal: többek között a fegyelmi eljárás döntése alapján áthelyezés másik iskolába, vagy kizárás az iskolából fokozattal.

1.12. A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei - felvétel első évfolyamra

Intézményünk **8 évfolyamos általános iskola**.

Iskolánk a – fenntartó által meghatározott – beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Felvételnél különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Ha az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, **az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.**

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás

lebonyolításának részletes **szabályait a házirendben kell meghatározni**. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Az első évfolyamra történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek személyi azonosítóját;
- a szülő személyi igazolványát (lakcímkártyáját);
- egyéb fenntartó és jogszabályokban meghatározott dokumentumokat.

A székhely /tagintézmény helyi sajátosságainak megfelelő programelemek

2. Szeletke Paradicsom Általános Iskola (székhely intézmény)

2.1. Helyzetelemzés

2.1.1. Az iskola, a tanulók

2.1.1.1. A tagintézmény rövid története

Az iskola 1972-ben alakult, Molnár Erik nevét viselte, majd 1992-ben felvette az Szeletke Paradicsom nevet. Alakulásakor is meghatározó volt lakótelep helyzete. A lakótelep bővülésével a tanulók létszáma is párhuzamosan nőtt. 400 főre épült, ebédlővel, tornateremmel, szertárakkal és 21 tanteremmel, tanári szobával és 4 irodahelyiséggel. A gyermeklétszám 1981-ben érte el a maximumot 1060 fő volt.

Később a létszám növekedésével a szertárakból is tantermeket alakítottunk ki.

1995-ben elkészült a tetőtér ráépítés. Így egy épületben tanul minden osztály.

2.1.1.2. A tagintézmény tanulói, szociális környezet

A tanulók nagy része a kibővült Széchenyivárosi lakótelepen élő gyermek. A város távolabbi területéről is járnak hozzánk gyermekek.

Évfolyamonként 3-4 osztály működik, valamint az intézmény befogadóképességeinek megfelelő számú osztály indul tanévenként. Alsó tagozaton a jogszabály alapján meghatározottak szerint működnek az osztályok, így az osztálylétszám is. A 8 illetve 6 osztályos középiskolákba felvételt nyerő tanulók miatt csökkenhet a felsős létszám.

Alsó tagozaton tanulócsoport szerinti napközis/iskolaotthonos csoport, felső tagozaton tanulószoba működik tanév végén jelzett, és tanév elején aktuális és felmért igénynek megfelelően.

2.1.2. A székhely intézményben folyó munka feltételei

2.1.2.1. Személyi feltételek

STUKTÚRÁK

Nevelőtestület:

- igazgató;
- igazgatóhelyettesek;
- munkaközösség-vezetők: alsó és felső tagozaton meghatározott területek szerint (6 fő);
- pedagógusok – tanítók, tanárok;
- fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus;

Egyéb megbízások:

- Diákönkormányzatot segítő tanárok;
- Szülői munkaközösség vezetői.

Nevelő-oktató munkát segítő

- iskolatitkár;
- rendszergazda;
- pedagógiai asszisztens,

- könyvtáros/könyvtárostanárr- vagy tanító.

Egyéb dolgozó:

- karbantartó;
- udvaros.

2.1.2.2. Tárgyi feltételek

Az épületben 28 tanterem van. 2 kislétszámra alakított nyelvi terem, több szertár (rajz, történelem, földrajz, kémia, fizika szertár, 1 tornaterem 2 öltözővel, a tornaszoba, 1 orvosi szoba, egy könyvtár található. Rajz, technika, ének szaktantermet alakítottunk ki. Korszerű új könyvtár áll a tanulók rendelkezésére alapítványi támogatás segítségével.

Korszerűen felszerel **számítástechnika** szaktanteremmel rendelkezünk, ahol a tanulók csoportbontásban tanulják az informatikát. 2012-ben készült el szintén alapítványi támogatással a multimédiás oktatóterem. Megragadjuk a pályázati lehetőségeket, szépítjük, korszerűsítjük iskolánk belső és külső környezetét. Tárgyi felszereltségünk jónak mondható, az elmúlt évek alatt a tárgyi eszközök fejlesztése terén is nagy lépéseket tettünk meg. Az egész épületben kicserélték a nyílászárókat, lezajlott a fűtés és világítás korszerűsítése is. 2011 nyarán megtörtént a mosdók, toalették, öltözők teljes felújítása, a burkolatok cseréje. Pályázat útján interaktív táblákkal szereltük fel tantermeink nagy részét, kiépítésre került iskolánk egész területén az internethálózatot.

2.1.3. A székhely intézmény hagyományai, kiemelt területek, eredmények

2.1.3.1. Hagyományok, kiemelt területek

A tanítási időn kívüli programok szorosan kapcsolódnak a tanórákon folyó oktató-nevelő munkához. Ezek különböző, differenciált képességfejlesztő, tehetséggondozó és tantárgyakhoz kötődő szakkörök: matematika, énekkar, tömegsport foglalkozások, röplabda, kosárlabda. Az iskola hagyományaira alapozva személyiségfejlesztő, gyermekközpontú nevelés mellett kiemelten a matematika és az idegen nyelvek (angol, német) emeltszintű oktatását végezzük. A Diákolimpián és egyéb sportversenyeken elért eredményeink alapján szeretnénk a sportot is kiemelten kezelni. Ehhez egy új tornateremre lenne szükségünk, az informatikai oktatáshoz pedig számítógépekre. Mivel tanulóink zömét az érettségit adó középiskolákba veszik fel, programunk gerincét a továbbtanuláshoz szükséges ismeretek és emberi értékek fejlesztése adja.

A szabadidő tartalmas eltöltését szolgáló tevékenységeket a diákönkormányzatot segítő tanárok, a nevelőtestület segítségével látják el. Évenként szervezünk őszi, tavaszi vetélkedőt, télapó ünnepélyt, Karácsonyi készülődés címmel alkotó délutánt, karácsonyi és húsvéti vásárt, farsangi bálát, ökonap, gyermeknap délutánt, nyári tábor. A napközi otthon kultúrfelelőse szervezi a délutáni színház, mozi, múzeumi látogatást, a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. rendezvényein való részvételt. Minden évben megtartjuk a hagyományos alapítványi bálunkat.

Intézeti napokat tartunk Szeletke Paradicsom születésének évfordulóján. Tantestületi szakmai kirándulást szervezünk rendszeresen.

Intézeti napok keretében minden évben megrendezzük a „Varjú Lajos Természettudományi Emlékverseny”-t. Nyílt tanítási napokat szervezünk óvodások részére, illetve az ide beiratkozni szándékozó tanulók szüleinek.

A Jövőnkért Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagja vagyunk. Tanulóink drámajáték és képzőművészeti csoportokba járnak már több éve. Munkáikkal kiállításokon szerepelünk. A drámacsoport tagjai különböző rendezvényeken lépnek fel.

2.3.2. Eredményeink

A Polgár Judit által kidolgozott „Sakkpalota” képességfejlesztő programot lehetőség szerint bevezetésre kerül első évfolyamon kiválasztás alapján.

Alsó tagozaton működik a „Tanulj sportosan!” képességfejlesztő követő program.

Elindítottuk a 3. és 4. évfolyamon a sávós énektanítást.

A 3. és 4. évfolyamon működik a sávós matematika tanítása. Továbbá készségtárgyak esetében további humán erőforrás függvényében.

A beiskolázási statisztika szerint végzős tanulóink rendszeresen 90% felett érettségit adó középiskolában tanul tovább.

Tanulmányi és sportversenyeken rendszeresen kimagasló eredményekkel vesznek részt tanulóink az országos, megyei, városi versenyeken egyaránt (matematika, helyesírás, mesemondó, rajzverseny, népdaléneklési verseny, számítástechnika, fizika).

Intézményünkben rendszeresen megrendezzük a Bendegúz Gyermekek - és Ifjúsági Akadémia vármegyei szintű versenyét, valamint a Tudásbajnokság vármegyei szintű versenyét.

Iskolánk **pozitív előminősített referencia-intézmény**, több „Jó gyakorlattal” rendelkezünk. A referencia-intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység.

A tehetséggondozás terén évek óta kiemelkedő munkát végzünk, amely tevékenység főbb eredményeit a különböző minősítési eljárások is alátámasztják. Így:

- az iskola 2011-ben **Regisztrált Tehetségpont** lett;
- 2013-ban elnyerte az **Akkreditált Kiváló Tehetségpont** címet, amelyet 2016-ban az újabb minősítési eljárás során megerősített;
- 2016-ban elnyerte az **Európai Tehetségpont** címet;
- 2017-től intézményi szinten **Minősített Tehetséggondozó Műhely**, majd 2022-ben ismét megkapta újabb öt évre
- 2018-ban a **Kecskeméti Tehetségsegítő Tanács** tagja
- 2018-ban az „**Egészségmegőrző projekt a beiskolázás időszakában**” című Jó gyakorlata bekerült ebben a témában országosan a 21 legjobb közé a szakmai zsűri bírálata alapján
- A környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés terén végzett tevékenységünket, eredményeinket az **ökoiskola** cím elnyerésével tesszük még tudatosabbá. 2022-től örökös ökoiskola (előtte két alkalommal ökoiskola cím)
- 2022-től **Energiatudatos Iskola**

2.1.4. A székhelyintézmény kapcsolatai

Évente két alkalommal szülői értekezletet tartunk, tanév rendje szerint pedig fogadóórát. Az Intézeti napok keretében nyílt tanítási napot tartunk. A leendő első osztályos gyermekek szüleinek előzetes szülői értekezleten mutatjuk be az iskolát. A szülői szervezet tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak az iskola életéről, fejlesztési tervéről, programjairól. Az iskolai szülői munkaközösséggel évente két alkalommal tartunk összejövetelt. Pedagógiai program, házirend, SZMSZ módosításában élnek javaslati, egyetértési jogukkal. Ötleteikkel gazdagítják iskolánk életét.

Kapcsolatban állunk a Pedagógusképző Karral. Hallgatókat fogadunk szakmai gyakorlatra.

A fenntartó és az iskola közötti kapcsolattartás területei: információk átadása, tapasztalatgyűjtés, egyeztetés szakmai és gazdasági kérdésekben.

Pedagógus érdekvédelmi szervezeteink: Közalkalmazotti tanács, Pedagógus szakszervezet.

A Lakótelepi Gyermekekért Alapítványunkon keresztül támogatjuk a rászoruló és tehetséges gyermekeket. Az alapítványt a kuratórium kezeli. Tagjai pedagógusok és szülők.

„Vendégül” látjuk első osztályban az óvodásokat nyílt nap keretében. Közös programokat szervezünk, óvoda-iskola kapcsolatunk jól működik.

Az M. Bodon Pál Zeneiskola tanárai minden karácsonykor koncertet tartanak tanulóinknak.

Rendszeres kapcsolatot alakítottunk ki a helyi média képviselőivel.

Valamennyi városi rendezvényen képviselik iskolánkat tanulók, pedagógusok egyaránt.

Minősített Tehetséggondozó Műhelyként folytatjuk kapcsolataink kiépítését, ápolását (együttműködő partnereink: ld. általános rész) a minőségi munka érdekében. Arra törekszünk, hogy továbbadjuk tapasztalatainkat, tudásunkat, és intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé, módszertani központjává váljon.

2.2. Nevelési terv

Küldetésnyilatkozatunk, alapelveink, céljaink, feladataink, személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok az általános részben található az összes tagintézményre vonatkozóan.

2.2.1. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség alakítására, formálására a tanítóknak, osztályfőnököknek és szaktanároknak ki kell használniuk a tantárgyak és tananyaguk által kínált nevelési lehetőségeket alkalmakat.

A szabadidő tartalmas eltöltését szolgáló tevékenységeket a diákönkormányzatot segítő tanárok a nevelőtestület segítségével látják el.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink: A tanulói közösségek megszervezése, irányítása, önkormányzás képességének kialakítása, a tanulói közösségek tevékenységének megszervezése, a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

A székhely intézményi hagyományok rendszere:

A tagintézményhez tartozás tudatát a közösségi értékek megbecsülését a hagyományok közvetítik. A hagyomány közösségteremtő és megőrző erő, amely bizonyos állandóságot és folyamatosságot teremt az iskola mindennapi életében.

Ápoljuk és folyamatosan bővítjük hagyományainkat. A rendszeresen ismétlődő események, a tudatosan kialakított szokások és jelképek erősítik az iskolához való tartozást. Hagyományteremtő és hagyományápoló munkánk során tudatosan támaszkodunk a nevelőtestület és a tanulóközösség, szülői szervezet véleményére, javaslataira.

Célunk: Az Szeletke Paradicsom Általános Iskola eddigi hagyományrendszerének további működtetése, új innovációs folyamatok elindítása.

2.2.1.1. Szervezeti hagyományok:

Iskolánk pedagógiai tevékenységének szerves részét képezik a nevelőtestület, tanulóközösség és a szülői közösség által létrehozott szervezetek.

2.2.1.2. A tanulóközösségek szervezetei:

A diákönkormányzat (1-4. és 5-8. évfolyamon) tagja az iskola valamennyi tanulója. Irányító szerve a *diáktanács*, amely az osztályok, tanulócsoporthoz diákképviselőiből áll. Tevékenységét két pedagógus (a tantestület tagjai) segíti. Tájékoztató fóruma a diákközségi ülés, amelyet iskolaévenként egyszer hívnak össze.

A tanulóközösség által létrehozott szervezetek képviselik a tanulók érdekeit, szolgálják tájékoztatásukat, és részt vesznek az iskola által szervezett kulturális, sportprogramok szervezésében és lebonyolításában. Rendszeresen közreműködik az iskolai élet mindennapjait szabályozó házirend felülvizsgálatában és formálásában. Véleményezési és egyetértési jogot

gyakorol azokban a kérdésekben, amelyeket a közoktatási törvény előír számára. Munkáját éves munkaterv alapján végzi.

2.2.1.3. Iskolatörténeti hagyományok

Célunk megőrizni és megörökíteni az iskola tanulói és pedagógusai által létrehozott értékeket.

Ennek módjai:

- Jubileumi kiadványok megjelenítése (iskola 25. és 30. 40. és 50. évfordulójának tiszteletére).
- Ismertető anyag, összeállítás az iskola profiljáról.
- Kiállítások szervezése – napi kiállítások.
- Az erdei iskolában járt osztályaink képeinek kiállítása.
- Kapcsolattartás nyugdíjas pedagógusokkal, közös és egyéni találkozásokon, programokon (pedagógusnap, kirándulások, rendezvények)

2.2.1.4. Az intézmény külső kapcsolatai

Az iskola nevelő-oktató tevékenységét sokoldalúan támogatják a városunkban lévő közművelődési és közoktatási intézmények és szervezetek.

Ezekkel a társintézményekkel iskolánk pozitív kapcsolatot alakított ki és tart fenn évek óta.

a.) A tanulók beiskolázását és továbbtanulását segítő kapcsolatok:

- Bács-Kiskun Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Bács-Kiskun Vármegyei Kereskedelmi- és Iparkamara
- Működő középiskolák;
- Kapcsolatok a környék óvodáival és iskoláival;

A kapcsolattartás formái:

- Tájékoztató szülőértekezletek;
- Bemutató foglalkozások;
- Nyílt napok;
- Iskolabörze.

b.) A nevelőtestület szakmai továbblépését és önképzését segítő kapcsolatok:

- Együttműködés a szaktanárokkal, szakértőkkel;
- Országos, városi, területi szakmai továbbképzések szervezése;
- Pedagógusképző felsőfokú intézmények,
- Vetélkedők és tanulmányi versenyek szervezése;

c.) Közművelődést segítő kapcsolatok:

- Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár;
- Kecskeméti Katona József Színház;
- Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.
- Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely;
- Kecskeméti Planetárium;
- Leskowszky Hangszergyűjtemény,
- Kecskeméti Katona József Múzeum;
- Cifrapalota
- Ciróka Bábszínház;

2.2.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszerek és szervezeti formák

2.2.2.1. A tanóra /Az általános részben leírtak alapján/

2.2.2.2. A tanórán kívüli tevékenységek

A tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények iskolánk egész életét átfogják, a személyiségformálás fontos eszközei. Nyilvánosság előtt zajlanak, ezért ezek az iskoláról alkotott jó vélemény, az iskola jó hírnevének letéteményesei. Szerves részei az iskola nevelő és oktató munkájának.

Tagintézmény szintű rendezvények

Ünnepélyek, megemlékezések:

- Tanévnyitó ünnepélyen köszönti az igazgató iskolánk tanulóit és legfiatalabb polgárait az első osztályosokat. Minden tanévben más osztály készül az ünnepi műsorral.
- Az aradi vértanúkra emlékezünk október 6-án. Osztályaink, osztályfőnöki óra keretében virágot helyeznek el a Széchenyi szobornál valamint egy felsős osztályunk a központi rendezvényen az igazgatóval együtt koszorút helyez el.
- Október 23-án az iskola tanulói rádión keresztül ünnepi műsort hallgatnak.
- A karácsonyi műsort hagyomány szerint az alsó tagozatosok adják, békés, kellemes légkörben telik el ez a nap.
- Február a farsangi mulatságok ideje, amelyet osztályszinten rendezünk meg.
- Intézetünk névadója, Szeletke Paradicsom tiszteletére márciusban Intézeti Napokat tartunk, amelyek a következő programokból állnak: nyílt tanítási nap, sportversenyek, népdalversenyek, forgószínpad, irodalmi játékok, rajzverseny, műfordító verseny. Az Intézeti Napokat alapítványi bállal zárjuk, ahol a szülők szép számmal jelennek meg.
- Hagyomány szerint a felső tagozatosok rendezik az iskolai ünnepélyt március 15-én.
- A továbbtanulást megelőzően pályaválasztási szülőértekezletet tartunk. Jelen vannak a középiskolák képviselői, a továbbtanuló gyermekek és szüleik.
- Pedagógusnap intézményi szintű ünneplése.
- A Magyar Kultúra Napjáról rádiós műsorral emlékezünk meg.
- Június utolsó tanítási napján tartjuk a nyolcadik osztályok ballagási ünnepélyét, amelynek megrendezéséért a 7. osztályok a felelősek. Május elsején osztályszinten anyák napját ünnepelünk.
- Tanulmányi kirándulások osztályszinten és tantestületi kirándulás.
- Tanévzáró ünnepélyen értékeljük a tanév munkáját, az elért eredményeket, jutalomkönyvet, okleveleket és ifjúsági díjat ad át az igazgató a legjobb tanulmányi eredményt elért nyolcadikos tanuló(k)nak.

Diákönkormányzati rendezvények:

- Papírgyűjtés ősszel és tavasszal.
- Október 6-a alkalmából akadályversenyt szervezünk az alsósoknak, a felsősöknek. „tréfás szaladgálós” játékot.
- December 6-án Mikulás műsor, ajándékműsor az alsósoknak.
- Adventtől Karácsonyig projekt.
- Farsang projekt.
- Jó gyakorlatok.
- Márciusban Diákforum.

- Május végén gyermeknap i játékos délutánt szervezünk, koncertet és ajándékot kapnak az alsós tanulók.
- Közös kirándulás a tanév munkarendje alapján.
- Júniusban „AGY-MO-SHOW” a végzős diákoknak és tanáraiknak.
- Nyáron táborozás.
- Egy tanévben több alkalommal DISCO.
- Karácsonyi és húsvéti vásár.

Felvilágosító jellegű előadások, programok:

- Bekapcsolódás az egészséges életmódra nevelési programokba.
- Közlekedésbiztonsági programokon részvétel (tájékoztatók és kiadványok közzététele).
- Egészségmegőrző családi projektnap megrendezése.
- Témahetekbe való bekapcsolódás.

Az ökoiskolai működés során a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elveit az iskolai élet minden területén alkalmazzuk, a továbbá nevelő-oktató munkánk során kiemelt szerepet kap a helyi (különösen az iskola és közvetlen környezete) értékeinek megismerése, megőrzése, a környezeti problémák felismerése, megelőzése.

Az ökoiskolai működés pedagógiai szinten, a társas kapcsolatok szintjén, valamint technikai, gazdasági szinten is megjelenik, az alábbi pontokban részletezettek szerint.

A székhely intézményi környezet alakításának hagyományai:

Az iskolai környezet esztétikus alakítása az ízlésnevelés nélkülözhetetlen része.

Az ízlés formálása nehéz dolog: meg kell küzdeni azokkal a rossz hatásokkal, beidegződésekkel, amelyeket a tanulók esetleg a korábbi környezetükből hoznak, másfelől azokkal a negatív hatásokkal, amelyek az embert nap mint nap érik. Az iskolai környezet igényes alakításával el kell érni, hogy példa legyen ez a világ a tanulók számára, s ez által a negatív környezeti hatások veszítsenek erejükből. Az iskola szűkebb és tágabb világa harmóniát mutatva alakuljon.

Az ökoiskola munkatervében foglaltak szerint működnek az éves programok.

- Szűkebb környezet: osztályterem (csoportsobák), tornaterem, ebédlő, szertárak.
- Tágabb környezet: folyosók, aula, udvar.
- Kupakgyűjtési verseny.

Belső környezetünk alakításának hagyományai:

Osztálytermeink képe igazodva a tanulók életkori sajátosságaihoz egészségügyi esztétikai szempontból egyaránt megfelelő berendezési tárgyakkal illeszkedik az iskola egészéhez (padok, asztalok, székek, sötétítő függönyök, megfelelő világítás).

Dekorációik anyagukban és tartalmukban a tantárgyak, az iskolai élet, a gyermekeket érdeklő és bennünket körülvevő világ sajátosságait, értékeit közvetítik. A természeti és a mesterséges környezet formái kiegészítik egymást (zöld növények, termések, tárgyak, formák gyűjteménye).

Folyamatosan gazdagodnak az osztályterem a tárgykultúra értékeivel. (Pl. népművészeti tárgyak). Az osztályterem gondozói a szaktanárok, a napközis nevelők az osztályfőnökök irányításával a gyermekek.

Szaktantermeink az órai, szakmai munka sokoldalú megközelítését, megértését szolgáló dekorációjukkal a funkciót szem előtt tartva követik az igényes külső megjelenítés törvényszerűségeit. A szemléltetést és a díszítést egyaránt szolgáló anyag gondozása, a szaktárgyakhoz kapcsolódó gyűjtemények kialakítása és bővítése a szaktanár és tanítványai igénye és feladata.

Külső környezetünk alakításának hagyományai:

A folyosók világa valamennyi szinten egy egységes arculat kialakítását követi. A folyosók falaira dekorációs anyagok, elsősorban rajzos munkák kerülnek.

Az aula szintén követi a folyosók harmóniáját (hirdetőfal, információs táblák, virágok). Az egységes arculatért a rajztanár vállal felelősséget.

Az udvar képe természetes anyagok használatával egyre kellemesebb környezetté válik. (Pl. fából készült padok.) Nagy szerep jut a környezetnek a délutáni foglalkozások, a napközi életében. A gyermekek búvóhelyeket keresnek, fociznak, szaladgálnak, csoportos játékokat játszanak, ezért fontos az iskolaudvaron lévő nagyobb terület. A kihelyezett padok jó szolgálatot tesznek, ha beszélgetni, pihenni szeretnének a tanulók.

Korszerű műfüvespályán tornáznak tanulóink. Nem kerülheti el figyelmünket az udvaron tartózkodás biztonsága sem. A sportpálya és udvar betonozott részeit folyamatosan karban kell tartani. A fák, a bokrok jobb levegőt és árnyékot biztosítanak. Ezek megóvása, újraültetése fontos és folyamatos feladatunk, amit a tanulókkal közösen együttműködve valósíthatunk csak meg.

A település és a tagintézmény kapcsolatának hagyományai:

Iskolánk a várossal és annak környékével való kapcsolatát is folyamatosan ápolja a kölcsönösség elvének figyelembe vételével. Tanulóink és tantestületünk tagjai kecskeméti polgárok, természetes tehát, hogy rendszeres és aktív résztvevői vagyunk a városi és város környéki kulturális és sportrendezvényeknek, tanulmányi versenyeknek. A versenyekre felkészítjük tanulóinkat. A felkészítést a szaktanárok végzik. A nevezési díjat önkéntes alapon a szülők fedezik. A rászoruló, hátrányos helyzetű tanulók nevezési díjának kifizetését az iskola, a Lakótelepi Gyermekekért Alapítvány átvállalja. A hagyományos Zrínyi Ilona Megyei Matematika versenyre évenként és osztályonként 3 tanuló nevezési díját az alapítvány fizeti.

Egyéb, hagyományos versenyek, rendezvények:

- A város iskolái által meghirdetett, a névadókhoz kapcsolódó rendezvénysorozatok és tanulmányi versenyek. (Móra Napok, Hunyadi Mátyás Napok, Béke iskola helyesíróversenye és Kecskemét város polgára lesznek vetélkedője, a Mathiász János iskola rajzversenye, a Lánchíd utcai iskola sportversenyei, a Katona József Gimnázium tanulmányi versenyai és egyéb versenyek).
- A társintézmények által meghirdetett versenyek: (Ifjúsági Otthon szavalóversenyei, a Katona József Könyvtár könyvtársasjátéka, mesemondó versenye, Táltos próba, Kincskereső irodalmi játéka).
- Országos, területi és megyei tanulmányi versenyekbe való bekapcsolódás a mindenkor meghirdetett versenyekre.
- Iskolánk rendezi évenként a Varjú Lajos Természettudományi Emlékversenyt (felső tagozat) és az Szeletke Paradicsom Matematikaversenyt (alsó tagozat).
- Iskolánk néptánc csoportja számos rendezvényen képviseli iskolánkat.
- Iskolánk sok tanulója mozi, színház és hangversenybérlettel rendelkezik. (Ifjúsági Otthon mozija, Fürkész bérlet, Katona József Színház).
- Több napközis csoportunk rendszeresen eljár az Ifjúsági Otthon rendezvényeire, csoportos foglalkozásaira pl. kézműves foglalkozások.
- Kapcsolatot tartunk fenn a Szórákaténusszal is.
- Csoportjaink eljárnak a Katona József Színház gyermek előadásaira.
- Rendszeresen látogatjuk a múzeumok időszakos és állandó kiállításait is.
- Osztályaink tanórák keretében több alkalommal ellátogatnak a Planetáriumba.
- Osztályfőnöki és magyarórák keretében könyvtárlátogatásokat szervezünk.

- Tanulóink közül többen tanulnak zenét a közelünkben lévő M. Bodon Pál Zeneiskolában, ezek a diákok rendszeresen hangversenyeken is szerepelnek.

Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon/iskolaotthon, 5-7. évfolyamon tanulószoba működik több csoporttal. 1-4. évfolyamon önálló napközis csoportok működnek. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközis csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább tíz gyermek számára igénylik és a fenntartó engedélyezi.

Diákétkeztetés

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben részesülhetnek szülői igény szerint (tízórai, ebéd, uzsonna). A csak menzát igénylő tanulók számára ebédet biztosít az intézményben működő szolgáltató. Az étkeztetést végző szerv által megállapított étkezési díjakat az étkeztetést végző szerv meghatározott módon kell befizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik minden évfolyamon.

- A 1-3. évfolyamon a helyi tantervben megállapított óraszám szerint idegen nyelvi előkészítő órákat tartunk az emelt szint előkészítésére (angol, német nyelvből).
- Az 1-4. évfolyamon felzárkóztató órát tervezünk a gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére.
- A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elért tanulók részére felzárkóztató, a jó tanulmányi eredményt elérő tanulók részére tehetséggondozó órákat tervezünk heti egy órában.

A felmerülő igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével az órák indításáról minden tanév elején az iskola nevelőtestületével közösen és a fenntartó jóváhagyásával van mód.

Sportkör

Az sportkör tagja az iskola minden tanulója. A sportkör a tanórai testnevelésórákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök, tehetséggondozó műhelyek

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek a fejlesztését, valamint a tanulók versenyekre való felkészítését, a tehetséggondozást szolgálja. Indításukról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével- minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek szaktárgyiak, művésziek, közös érdeklődési kör alapján.

A Minősített Tehetséggondozó Műhely keretein belül a tehetséggondozó műhelyprogramjainkat évente, folyamatosan hirdetjük meg, azok körét bővítjük, az azonosítás és beválogatás eredményeitől függően a tanulók tehetségprofilja alapján az alábbiak szerint:

1. logikai-matematikai: Tudorka, Kuvik;
2. természeti: Fizika és kémia a természetben, Fürkész;
3. nyelvi: angol, német, Kuvik;
4. testi-kinesztetikus: röplabda, kosárlabda, atlétika, asztalitenisz, társastánc, néptánc;
5. térbeli-vizuális: Paletta alkotókör, Ügyes kezek;

6. zenei: énekkar,
7. interperszonális: dráma-színjátszó műhelyek;
8. intraperszonális: Szivárvány.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, amelyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. Éves rendezésű saját regionális, országos szintű tehetséggondozó versenyek: Varjú Lajos Természettudományi Emlékverseny; Szeletke Paradicsom Matematikaverseny.

A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli (városi, megyei, országos) versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a nevelők szakmai közösségei vagy a szaktanárok végzik. A versenyekre jelentkezés önkéntes, a felmerülő nevezési díjat a szülő fizeti. A hátrányos helyzetű tehetséges tanulók nevezési díját a Lakótelepi Gyermekekért Alapítvány beadott kérelmek szerint fedezi.

Tanulmányi kirándulások

Az intézmény nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Erdei iskola

A nevelési és tantervi követelmények teljesítését, a környezeti és egészségnevelési program megvalósítását segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Határtalanul program

A Határtalanul Program célja a magyar-magyar kapcsolatok építése, személyes kapcsolatok kialakítása, elmélyítése. A program a nemzetpolitikai célt fordítja le konkrét tapasztalatokra, azaz a Határtalanul a nemzeti összetartozás operatív programja. A programban a hetedik évfolyamos tanulók érintettek.

A program keretében magyarországi iskolák tanulói az állam támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyar lakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külföldi magyarságról.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésére igyekszünk nevelni tanulóinkat. Ennek érdekében az igényeket, lehetőségeket a szülők anyagi helyzetét figyelembe véve törekszünk különféle szabadidős programok szervezésére. A szabadidős programokon való részvétel önkéntes. Az esetleges felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár mindennap délután 12 órától 16 óráig tart nyitva és várja az érdeklődőket. Segíti munkájukat a könyvtáros/tanár kolléga. Lehetőség van szaktárgyi órák megtartására is a könyvtárban, illetve könyvtári órák tartásában segít a könyvtáros tanár.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanuló számára önkéntes.

A szülői szervezet minden tanévben meghatározza azt a legmagasabb költséget, amennyibe kerülhet a kulturális, művészeti, sportfoglalkozás, tanulmányi kirándulás, illetve erdei iskola. A határozatot írásban rögzítik, és a szülői szervezet aláírással hitelesíti. A tervezett tevékenységek csak a meghatározott költségek függvényében szervezhetők és megvalósíthatók.

2.2.3. A szülők, tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A szülők közösségének szervezetei

- Az osztályok szülői munkaközösségei;
- Szülői munkaközösségi elnökök és helyettesek közössége (vezetőség);
- A Lakótelepi Gyermekekért Alapítvány kuratóriuma.

A szülői munkaközösség szervezete a törvényben meghatározott módon képviseli és érvényesíti a szülők érdekeit.

A szülők tájékoztatásának formái

Szóbeli	Írásbeli
iskolai és osztály szülői értekezlet	üzenő-tájékoztató füzet (alsó tagozaton)
fogadóórák	KRÉTA - elektronikus úton
nyílt tanítási napok	iskolai honlap
esetenként (szükséges szerint)	helyben szokásos módon
családlátogatás	tájékoztató szórólapok

2.2.3.1. Szülői részvétel az iskola munkájában

Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A pedagógus-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében:

- Tájékoztatni kell a szülőket a nevelő-oktatói munka alapelveiről, céljáról, feladatairól. Hozzáférhetővé tesszük számukra a működés alapidokumentumait. (Pedagógiai program, SZMSZ, Házi rend)
- Ismerni kell mindezekről a szülők véleményét.
- A köznevelési törvényben foglaltak szerint véleményezési jogkört gyakorolnak a törvény által előírt kérdésekben, témákban.

- Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek. Meghívjuk értekezleteinkre a szülők képviselőit.

Fontosnak tartjuk, ezért nagy gondot fordítunk arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről. Ezt segíti tájékoztató kiadványunk, amely tartalmazza az intézmény főbb jellemzőit, az emelt szintű oktatás formáit, idegennyelv-tanulás lehetőségeit, kulturális, szabadidős és sporttevékenységek területeit.

Hogyan segítünk a szülőknek az iskolaválasztásban

- Alsós kollégák óvodai szülői értekezleteken tájékoztatják a szülőket az intézmény nevelő-oktató munkájáról.
- Nyílt tanítási napot tartunk az iskolánk iránt érdeklődőknek.
- Szomszédos óvodák leendő kisiskolásait meghívjuk 1 tanóra keretében történő közös játékos foglalkozásra.
- Iskolahonlapján illetve szóróanyagot adunk, és az érdeklődő szülőket tájékoztatjuk iskolánkról.
- Tájékoztatást adunk az 5. évfolyamon az emelt szintű oktatási programról.

2.2.3.2. Szülői képviseleti fórumok tagintézményünkben

Szülői értekezletek

Célja: Közös célok, feladatok megtervezése, problémák megoldása. Kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között.

A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Tájékoztatás a tanuló osztályának életéről, előmeneteléről, magatartásáról. Az osztály neveltségi szintjéről, szaktanárok munkájáról, az osztályközösség feladatairól, eredményeiről, problémáiról.

Osztályfőnökök tartják az osztály szülői tanév rendje szerint) Rendkívüli esetben pedagógus vagy szülői kezdeményezésre tartható az említett alkalmakon kívül is.

A szülői munkaközösség képviselőivel (SZMK elnökökkel) évente két alkalommal szülői értekező keretében az iskola igazgatója tájékoztatja a szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, aktuális feladatokról.

Fogadóórák

Célja: A szaktanárokkal való egyéni találkozásokon véleménycsere a gyermek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről. (Otthoni tanulás, szabadidő hasznos eltöltése, egészséges életmódra nevelés, továbbtanulás).

Ideje: Tanév rendjében megállapítva (várhatóan novemberben, április).

Családlátogatás: Osztályfőnökök és az érintett szakember bevonásával, szükség esetén a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, tanulóval kapcsolatos problémák megoldása céljából. (Probléma esetén többször is előfordulhat.)

Nyílt nap: Iskolaválasztás megkönnyítése céljából.

Célja: Betekintés az iskola belső világába. Szülők megfigyelhetik gyermekeiket a tanítási órákon.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő a tagintézmény közéletébe?

- A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője.

- A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítője.
- A szülő, mint az iskolai közélet szereplője.

A szülő kérheti:

- a szakemberekkel való kapcsolattartást;
- tanulószobai ellátást, napközi otthoni ellátást;
- a nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások szervezését, gyermekének abban való részvételét (a fenntartó jóváhagyásával).

A szülő mint a nevelési-oktatási folyamat segítője, az alábbi területeken tevékenykedhet

- a Lakótelepi Gyermekért Alapítvány támogatásában;
- az iskola eszközparkjának gazdagításában;
- az intézmény esztétikai arculatának alakításában;
- környezeti feltételek javításában;
- szabadidős programok szervezésében;
- nevelési értekezleten részt vehet, javaslatot, észrevételt tehet;
- iskolai rendezvényeken, közös szabadidős és sportprogramon szervező, résztvevő lehet;
- kezdeményezhet közös szülő-, tanár-, diákprogramot.

Formái:

- Pénzadomány;
- Tárgyi támogatás;
- Szellemi és társadalmi munka.

A szülő, mint az iskolai közélet szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladataink eredményességét, sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

Színtere lehet:

- a szülői értekezlet;
- az osztályfőnöki óra;
- szabadidős tevékenység;
- kulturális területek.

Kezdeményezője:

- a szülői munkaközösség;
- az osztályfőnök;
- az iskola vezetése.

2.2.3.3. Tanulói részvétel az iskolai szervezetben

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviselőjére diákönkormányzatot hoznak létre.

Az osztályközösségek a tanév első napján választják meg a diáktanács tagjait, akiket delegálnak a diákönkormányzat vezetőségébe. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Nevelőtestületi értekezleten és az iskolavezetés értekezletein a diákönkormányzatot segítő két pedagógus képviseli a diákok érdekeit. Az iskola tanulóinak tájékoztató és tájékoztató fóruma a diákközségi gyűlés, amelyet évente 1 alkalommal hívnak össze. (Intézeti napok keretében minden év március első hetében).

Résztvevői a küldött tanulók, az iskola igazgatója, a tanulók felnőtt segítői. A diákok az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket tehetnek fel, új megoldási javaslatot tehetnek.

A diákönkormányzat, a tanulóifjúság és a nevelőtestület közös feladata az iskola hagyományainak ápolása, új hagyományok teremtése. A diákönkormányzat munkáját a működési szabályzata és az éves munkaterve alapján végzi.

A Lakótelepi Gyermekekért Alapítvánnyal való kapcsolatunk:

„A lakótelepi Gyermekekért” Alapítvány az alapítványi célok megvalósítása érdekében segíti az **Szeletke Paradicsom Általános Iskolában** folyó nevelő-oktatómunkát. Az alapítvány alapító okirata szerint a közhasznú tevékenységét a nevelés, oktatás, ismeretterjesztés, a művészeti és a kulturális tevékenység körében fejti ki.

A Lakótelepi Gyermekekért Alapítvány segíti továbbá az iskolában folyó nevelő, oktatómunka feltételrendszerének javítását, az esélyegyenlőség megvalósítása érdekében támogatást nyújt a rászoruló tanulónak az iskolai munkával összefüggő dolgokban, ösztönzést nyújt a nevelők és a tanulók minőségi munkájának javításához.

E célok megvalósítása érdekében segíti oktatási eszközök beszerzését, személyi és tárgyi feltételek kialakítását szakköri támogatással: anyanyelvi nevelés, idegen nyelvi oktatás technikai, számítástechnikai oktatás, egészséges életmódra nevelés, természettudományos szemléletmód kialakítása, matematikai ismeretek, módszerek kialakítása, lehetőségek megismerése.

- Tanszerekkel és étkezési segélyekkel támogatja a szociálisan rászoruló tanulókat-kérelemre.
- Fizeti a rászoruló tanulók tanulmányi versenyekre való benevezés díját.
- Támogatja a felzárkóztató tevékenységet, foglalkozásokat.
- Támogatja az iskolában folyó művészeti nevelést.
- Jutalmazza a legkiválóbb tanulókat.
- Anyagilag hozzájárul a nyári táboroztatáshoz.
- Támogatja a szelektív hulladékgyűjtést, az új környezetvédelmi programokat az iskolában.

3. Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája - tagintézmény

3.1. Az iskola története

A Kecskeméti Forradalom utcai Általános Iskola 1978-ban épült, Kecskemét város legnagyobb városrészében: a Széchenyi-városban. Az évek során a 16 tantermes intézmény sokat változott, szépült. A 80-as években ének-zene tagozatos oktatás folyt, amellyel diákjaink szép sikereket értek el. Kórusversenyeken rendszerint I. helyezést, aranyminősítést kaptak. Az ének-zene tagozat megszűnése után kezdődött a német és angol nyelv oktatása emelt óraszámú csoportbontásban.

Az 1990/91-es tanévben lettünk Móra Ferenc Általános Iskola.

2007. július 1-én iskolánk a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola intézményegysége lett. Az önkormányzati fenntartású többcélú intézmény a Széchenyivárosi Óvoda és Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája néven működött tovább.

2013. október 15-től a nevünk Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolája.

Mindig is fokozottan figyeltünk arra, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelten kezeljük a nagy múltú város és egész magyar nemzetünk történelmének megismertetését. A hazaszeretet, a hagyományok tisztelete, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására nagy hangsúlyt fektettünk mindennapjainkban, iskolai, városi rendezvényeken.

Intézményi szinten 2017 óta Minősített Tehetséggondozó Műhelyként folytatjuk tevékenységünket, arra törekszünk, hogy továbbadjuk tapasztalatainkat, tudásunkat, és intézményünk vonzáskörzetében a tehetséggondozást célul kitűző intézmények szakmai műhelyévé, módszertani központjává váljon.

3.1.1 A működés rövid bemutatása

Iskolánk évfolyamonként párhuzamos osztállyal működik. Nagy hangsúlyt fektetünk a művészeti oktatásra. Alapfokú Művészeti Iskola működik a tehetséges, ügyes kezű tanulóink számára. Az informatika főszerepe ma már nem kérdés, két jól felszerelt számítástechnika szaktanteremben már alsó tagozaton elkezdődik ennek a világnak a tudatos kezelésére történő felkészítés.

Az intézmény ma már egyszerre ad otthont a gyermekek szellemi és fizikai fejlődésének. A fejlesztések nem csak a külsőnre – tágas, és világos, új iskolabútorokkal berendezett, interaktív táblákkal felszerelt tantermekben tanulhatnak a diákok – korlátozódtak. Egyéni bánásmód, egyéni képességfejlődés – ennek szellemében alakítottuk ki pedagógiai programunkat, hogy a diákoknak folyamatos sikerélményben legyen része.

Iskolánk nevelés centrikus, differenciált képzést biztosító intézmény. Minőségi oktató- és nevelő munkánk lehetővé teszi a szülők elvárásainak és a gyermekek képességeinek megfelelő továbbtanulást. Intézményünk működési folyamatai szabályozottak, innovatívak ezzel együtt rugalmasan alkalmazkodnak a változó társadalmi elvárásokhoz.

Az alsó tagozaton osztályonként egy napközis csoport működik délután 17 óráig. A felső tagozaton a délelőtti tanításon túl tanulószobai foglalkozásokon szaktanári felügyelet mellett készülhetnek fel tanulóink a tanórákra. Igényeink és érdeklődésük szerint részt vehetnek a hitoktatáson, valamint a tanórán kívüli foglalkozásokon.

Az iskola **előminősített referencia-intézmény**, több „Jó gyakorlattal” rendelkezünk. A referencia- intézményi működés alapja a mintaértékű pedagógiai tevékenység.

3.1.2 Személyi feltételek

Iskolánkban 31 pedagógus és 5 nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott tevékenykedik.

Ebből alsó tagozaton 16 tanító, felső tagozaton 13 tanár, 2 gyógypedagógus, 100%-os a szakos ellátottság.

1 pedagógus főtanácsosi, 1 tanácsosi cím viselésére jogosult.

Nevelőink a TÁMOP 3.1.4 és a TÁMOP3.1.7 pályázat elnyerése során számos továbbképzésen vettek részt, ezáltal módszertanilag is megújult tantestületünk.

A TÁMOP 3.1.7 pályázat során mentorképzésen vett részt a tantestület a Jó gyakorlatok átadására.

Nevelőtestületünk tagjai növekvő szerepet töltenek be a város szakmai, kulturális és politikai közéletében.

3.1.3 Tárgyi feltételek:

Épületünk 16 tantermes. A földszinti és első emeleti termekben tanulnak az alsó tagozatosok, az első és a második emeleten a felső tagozatosok. A földszinten lévő három tantermünket át kellett adnunk 2008-ban a Beszédjavító osztályoknak, amelyek nem a mi iskolánkhoz tartoznak. Ezáltal megszűnt kettő technika szaktantermünk, amely nagyon hiányzik tanulóink gyakorlati oktatásához. A tantermek nagysága, elhelyezése, természetes megvilágítása optimális. Két számítástechnika szaktanteremmel rendelkezünk. Az informatikai világ fejlődésének megfelelően megújításuk folyamatosan szükséges.

Könyvtárunk közel 3000 kötetes könyvállománya, audio- és video-tára a korszerű oktató munkát jól segíti.

Külön udvarrész tartozik az épület két oldalához, ezáltal az alsó tagozat és a felső tagozat külön töltheti a szüneteket.

A testnevelést egy 600 m²-es nagyméretű tornaterem szolgálja, amely az iskola létszámához viszonyítva jónak mondható. Az udvari tornapálya azonban felújításra vár, mert balesetveszélyes.

Az oktatást digitális táblák, laptopok, projektorok, írásvetítők, fénymásolók, fényképezőgépek, videokamera segítik.

A TÁMOP 3.1.7 pályázat során 2012 decemberében kialakítottuk a kis konferencia termünket új bútorokkal, a tanulóinknak pedig 8 db kétszemélyes számítógépasztalt vettünk. Ezáltal biztosítottuk a referencia szolgáltatás feltételeit.

3.1.4 TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0267

Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív intézményekben

2009-ben KJMJV Önkormányzata a Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett „**Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés - Innovatív Intézményekben**” című pályázat nyertese lett.

A pályázat egyik résztvevő iskolája tagiskolánk.

A projekt megvalósításának ideje: 2009.03.02-2010.08.31. A pályázat fenntartása 5 év.

Az iskolában gyakran komoly tudásbeli és motivációs különbséggel rendelkező tanulók egyre változatosabb módjait igénylik az ismeretszerzésnek. Felgyorsult világunkban meg kell tanítanunk őket a körülmények változásaihoz való alkalmazkodásra, az egész életen át tartó tanulás képességének megszerzésére. Iskolánk a **kompetencia alapú oktatás** változatos módszereinek alkalmazásával kíván az új kihívásokra válaszolni.

A kompetencia alapú fejlesztés előnye, hogy segíti a különböző fejlettségi szinten levő gyermekek közötti különbségek csökkentését, a hátrányokkal rendelkezők felzárkózását. Az új módszerek, technikák alkalmazásával a tanulók olyan képességei is fejlődnek, mint a kommunikációs képesség, vitakészség, együttműködés, a másság elfogadása. A kompetencia alapú oktatás során is fontos szempont, hogy a gyermeket tanítsuk, ne a tantárgyat.

3.1.5 Személyiségfejlesztés területei

Iskolánkban az alapképességek, és készségek fejlesztése a következő területeken kerül előtérbe. A sorrend a prioritásokat meghatározza.

1. Anyanyelvi kommunikáció
2. Matematikai kompetencia
3. Idegen nyelvi kommunikáció
4. Természettudományos kompetencia
5. Digitális kompetencia
6. A tanulás tanulása; a hatékony, önálló tanulás
7. Személyközi, szociális és állampolgári kompetencia
8. Kulturális kompetencia: esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
9. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kulcskompetencia az ismeretek, készségek és attitűdök transzferábilis, több funkciók egysége, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell ahhoz, hogy személyiségét kiteljesíthesse és fejleszthesse, be tudjon illeszkedni a társadalomba, és foglalkoztatható legyen. A kulcskompetenciákat a kötelező oktatás illetve képzés időszaka alatt kell elsajátítani. A későbbiekben, az egész életen át tartó tanulás során mindenféle tanulás alapját ezek a kompetenciák képezik.

Anyanyelvi kommunikáció

A kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóbeli és írásbeli formában történő kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok teljes skáláján – a munkahelyen, otthon és a szabadidőben.

Matematikai kompetenciák

A legalapvetőbb szinten a matematikai kompetencia az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a mértékegység-váltás, a százalékok és a törtek használatának képességét foglalja magában fejből és írásban végzett számítások során, különféle mindennapi problémák megoldása céljából.

Egy magasabb fejlettségi szinten a matematikai kompetencia a matematikai gondolkodásmód (logikus és térbeli gondolkodás) és a valóság magyarázatára és leírására egyetemesen használt matematikai kifejezésmód (képletek, modellek, geometriai ábrák, görbék, grafikonok) használatára való képesség és készség az adott kontextusnak megfelelően.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció a gondolatok, érzések és tények szóban és írásban történő megértésének, kifejezésének és értelmezésének képessége a társadalmi és kulturális kontextusok megfelelő skáláján – az oktatásban és képzésben, a munkahelyen, otthon és szabadidőben – az anyanyelvtől különböző nyelve(ke)n, illetve az iskola tanítási nyelvén az egyéni igények és szükségletek szerint.

Természettudományi és technológiai kompetenciák

A természettudományi kompetencia azoknak az ismereteknek és módszereknek a használatára való képesség és készség, amelyekkel a természettudományok a természeti világot magyarázzák.

A technológiai kompetencia ennek a tudásnak az alkalmazása a természeti környezet átalakításában az ember felismert igényeire vagy szükségleteire válaszolva.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatára való képesség a munkában, a szabadidőben és a kommunikációban. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazásához kapcsolódó készségek a legalapvetőbb szinten a multimédia technológiájú információk keresését, értékelését, tárolását, létrehozását, bemutatását és átadását, valamint az internetes kommunikációt és a hálózatokban való részvétel képességét ölelik fel.

A digitális pedagógiai elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések

A digitális pedagógiai módszertan 3-as célú kompetenciafejlesztés:

- Tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése
- IKT eszközök készség szintű alkalmazásának fejlesztése
- A konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- Csoportmunka
- Pármunka-tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a következők a megvalósulási formái:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás
- Tanulási követelmények differenciálása

Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása ma az oktatásban nem csak lehetőség, hanem elvárás. Elvárás mind a szülők, a diákok és magunk részéről is. Számos lehetőségünk nyílik használatukra, ezáltal bővítve módszertani eszköztárunkat, fejlesztve diákjaink egyes készségeit, képességeit, valamint növelhetjük motivációjukat.

Az intézmény kiemelt hangsúlyt fordít a digitális írástudás fejlesztésére. Tudatában vagyunk annak, hogy diákjaink s tanáraink is csak akkor tudnak eredményes megfelelni a XXI. század kihívásainak, ha az IKT eszközök használata nem csak az informatika órákra korlátozódik.”

A tanulás tanulása

A „tanulás tanulása” a saját tanulás önállóan és csoportban történő szervezésének és szabályozásának a képességét foglalja magában.

Részét képezi a hatékony időbeosztás, a problémamegoldás, az új tudás elsajátításának, feldolgozásának, értékelésének és beépítésének, valamint az új ismeretek és készségek különböző kontextusokban – oktatásban és képzésben, otthon, a munkahelyen – történő alkalmazásának képessége.

Általánosabban fogalmazva a tanulás tanulása erőteljesen befolyásolja azt, hogy az egyén mennyire képes saját szakmai pályafutásának irányítására.

Személyközi és állampolgári kompetenciák

A személyközi kompetenciákhoz tartoznak mindazok a viselkedésformák, amelyeket az egyénnek el kell sajátítania ahhoz, hogy képes legyen hatékony és konstruktív módon részt venni a társadalmi életben, és szükség esetén meg tudja oldani a konfliktusokat. A személyközi kompetenciák nélkülözhetetlenek a hatékony személyes és csoportos érintkezésben és mind a köz-, mind a magánélet területén.

Kulturális kompetencia

A gondolatok, élmények és érzések különféle módon – többek között zene, tánc, irodalom, képzőművészet (szobrászat és festészet), iparművészet – történő kreatív kifejezésének fontosságát foglalja magában.

Vállalkozói kompetencia

A vállalkozói kompetencia része a változáshoz való pozitív viszonyuláshoz, az egyén saját (pozitív és negatív) cselekedetei iránti felelősség vállalása, a célok kitűzése és megvalósítása, valamint a sikerorientáltság.

A kompetencia alapú oktatással kapcsolatos helyi alapelveink:

- A gyermekközpontú intézményi tevékenység minden eleme a sokoldalú személyiségfejlesztést szolgálja, figyelembe véve a gyermekek egyéni, életkori sajátosságait és szükségleteit: az alapvető kompetenciák (ismeretek, készségek, képességek, attitűdök) elsajátítását, kialakítását és fejlesztését, a tehetséggondozást, a szociális hátrányok, tanulási nehézségek enyhítését, felkészítést az önálló ismeretszerzésre.
- A kulcskompetenciák hatékony fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése, megerősítése az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésével.
- A munkaerőpiac igényeinek való megfelelés.

A kompetencia alapú oktatáshoz kapcsolódó helyi célok:

- A kompetencia alapú oktatás módszertanának, eszközeinek széles körű elterjesztése
- A pedagógusok módszertani kultúrájának korszerűsítése
- Oktatási programok, új tanulás- és oktatásszervezési eljárások bevezetése (programcsomagok bevezetése, műveltségterületi oktatás, tömbösített oktatás, projekt módszer, moduláris oktatás, stb.)
- A NAT szerinti kulcskompetencia-területek fejlesztését, újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazását támogató oktatási programok és taneszközök bevezetése, adaptációja
- A digitális írásbeliség elterjesztése, digitális készségek fejlesztése
- Esélyegyenlőség javítása (szegregáció-mentesség, oktatási integráció, egyenlő hozzáférés)
- Esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósulása, a HH és a HHH gyerekek hátrányainak kompenzálására (egyéni fejlesztési tervek, lemorzsolódás csökkentése, differenciálás)
- A hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók és a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók többségi iskolákban való integrálását elősegítő programok intézményi alkalmazása, az elsajátítottak intézményi adaptációjának megvalósítása

- A lemorzsolódás és kirekesztődés megelőzését támogató személyközpontú, egyéni tanulási utak, komplex végigkísérési folyamatok kialakítása.

Az új célokhoz kapcsolódó feladatok:

- legalább egy tanulócsoporthoz, a „**Szövegértés-szövegalkotás**” **kulcskompetencia** területén tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
- legalább egy tanulócsoporthoz, a „**Matematika**” **kulcskompetencia** területén tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése.
- legalább egy tanulócsoporthoz, további egy **választott kulcskompetencia** területén kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása.
- **műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása:** magyar nyelv és irodalom műveltségterületen.
- az előző pontokban említett **oktatási programok, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetését, alkalmazását** segítő, a kulcskompetenciák fejlesztését támogató modern pedagógiai módszertan alkalmazása (kooperatív technikák, projekt módszer, témahét, stb.).
- olyan **oktatási programok**, amelyek
 - moduláris felépítésűek,
 - tanuló- és tevékenységközpontúak,
 - differenciált módszerek alkalmazására épülnek,
 - egyéni fejlesztésre is alkalmas eszközrendszerek.

A tevékenységeket úgy tervezzük, hogy annak körében (az új tanulásszervezési eljárások bevezetésének keretében) a következő **kötelező elemek valósulnak meg:**

- Egy, **három hetet meghaladó projekt** megszervezése tanévenként.
- Egy **témahét** megszervezése tanévenként.
- Egy **moduláris** oktatási program megszervezése.
- Digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése. A tevékenységet úgy tervezzük meg, hogy a programba bevont tanulócsoporthoz implementációban érintett tanóráinak 25%-a **IKT-eszközzel** támogatott tanóráként valósul meg.
- Az új módszereket intézményünkben alkalmazzuk, elterjesztjük.

Az általános emberi és természeti értékek megismertetése, elfogadtatása és átadása tanulóink számára a legfőbb célunk.

Szegregációmentes együttnevelési környezet megteremtése, amelynek legfontosabb megnyilvánulásai:

- az oktatási integráció,
- a befogadó pedagógiai kultúra támogatása,
- az egyéni fejlesztési tervek elkészítése és alkalmazása,
- a lemorzsolódás csökkentése,
- a differenciálás.

Az iskola pedagógusainak továbbképzéseken való aktív részvételével a közoktatási intézmény eredményességi mutatóinak javításához szükséges humán erőforrás rendelkezésre áll.

Intézményünk nevelőtestülete jól alkalmazkodik a megváltozott körülményekhez. Folyamatosan keresi a lehetőséget arra, hogy eredményesen működjön, hogy a különböző családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és motivációjú tanulók számára biztosítsa a továbbhaladást.

3.1.6 A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer

Kulcskompetencia fejlesztő programok és programelemek

A program megvalósítását elősegítő pedagógiai elemeket tartalmazza, amelyek fő célja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, valamint a tanulói képességek lehető legteljesebb kibontakoztatása. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei jelentősen növelik az együttnevelés pedagógiai esélyeit. Távlatos cél, hogy minél több programelem megjelenjen az iskola életében, hiszen alkalmazásuk kölcsönösen erősíti egymást.

Kiválasztható kompetenciaterületek pl.: szövegértési-szövegalkotási, matematikai-logikai, idegen nyelvi, IKT.

Az integráció és a képességkibontakoztatás szempontjából kulcsterületek: szociális, életviteli és környezeti kompetenciák, életpálya-építési kompetenciák.

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok:

Az olvasás, írás tanítása a Meixner-féle módszerrel történik az 1. osztályban.

Az önálló tanulási képességeket kialakító programok:

A tanulásmódszertan alapelemeit minden pedagógus beépíti a tanítási órákba, melyet a tanmenetben külön jelöl.

Célunk a tanulási szokások formálása, tanulási módszerek elsajátíttatása és a tanuláshoz szükséges alapképességek fejlesztése: koncentráció, emlékezet, gondolkodás mellett a beszédművelés, kifejező és dinamikus olvasás fejlesztése.

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Kommunikációs képességeket fejlesztő program:

Cél: A tanulók képesek legyenek gondolataikat szóban és írásban kifejezni, a kulturált kommunikáció normáinak megfelelni (elsajátítani a társas viselkedés szabályait, csoportmunkában részt venni, saját élményt szerezni a sikeres kommunikációban, gondolataikat lényegre törően kifejezni).

- Kommunikációs képességek fejlesztése: csoportban beszélni, másokat beszédre bírni, röviden és tömören szólni, figyelem erősítése.
- Metakommunikáció: mimika, gesztus, tekintet, mozgás, térbeli távolság.
- Társas viszonyok elsajátítása: segítőkésznek lenni, helytállni önmagunkért, megbízni másokban, tapintat, igazság és hazugság.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségalkotó program

Cél: A tanulók megtapasztalják a közösséghez, csoporthoz való tartozást, kialakuljon bennük az egymás iránti felelősség érzése, jól érezzék magukat a közösségben, elfogadják az intézményi hagyományokat.

- Alkalmai: tantárgyi és osztályfőnöki órák, tanórai és tanórán kívüli keretben csoportmunka, osztályrendezvények, intézményi rendezvények, tanulmányi versenyek, sportversenyek, karácsonyi templomi műsor, farsang, gyermeknap, túrák, télapóvadás, színházlátogatás, tanulmányi kirándulás, klubdelutánok.
- A közösségfejlesztés tartalmai: egymás tisztelete és segítése, egymás elfogadása, feladatmegosztás a közösségben, nyitottság egymás kultúrájának megismerésére és

értékelésére, a közösségben élés szabályai, egyéni fejlődés a közösségben, kompromisszum, konszenzus, együttműködés a csoportban, osztályban, iskolában.

A kompetenciafejlesztő programokkal várhatóan a belső differenciálás feltételeinek eszköz- és feladatrendszere javul és emeljük a tanulók integrált oktatási színvonalát, hozzájárulunk a tanulók egyéni képességének fejlesztéséhez.

Tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

A szabadidős tevékenységek során a tanulók közösségi szelleme fejlődik. A játékoság ösztönzése, a vidám oldott hangulat biztosítása hosszú időre komoly szellemi tartalékokat nyújt a tanulók és a tanárok számára egyaránt.

A hátrányos helyzetű tanulók gyakran kirekesztettnek érzik magukat egy adott közösségből, ezért különösen fontosnak tartjuk a közösségi fejlesztő programokat.

- Jeles napokra (pl. karácsony, farsang, gyereknap) programokat szervezünk, amelyen nagy létszámban vesznek részt a gyermekek.
- Heti 1 alkalommal rajz szakkör keretében esztétikai élményekhez jutnak tanulóink.
- Napközis csoportfoglalkozásokon lehetőség nyílik sokféle spontaneitás, személyes képesség, kreativitás megnyilvánulására, beszélgetések és önismereti játékok, vetélkedők, vizuális tevékenységeken keresztül.
- Az alsó tagozaton képességfejlesztő és korrepetáló órákat biztosítunk. ISK és tömegsport foglalkozások is vannak.
- A felső tagozaton heti 1 órában énekkar működik, amely az iskolai ünnepi műsorok hangulatát emeli, továbbá magyar, matematika, német és angol nyelvi, számítástechnika és sport (ISK, tömegsport) szakköröket tartunk.
- Felső tagozaton magyar és matematika előkészítőt tartunk 8. osztályosok részére.
- Az iskolai ünnepélyekre színvonalas műsorokkal készülnek tanulóink, amelyen nagy számban vesznek részt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók. (pl. márc.15, költészet napja, pedagógus nap, anyák napja, aradi vértanúk napja, okt.23., karácsony, tanévnyitó, tanévzáró)

Az integrációt segítő módszertani elemek

A mai iskolának már nemcsak az ismeretátadás a feladata, hanem sokkal inkább az ismeretszerzési és feldolgozási képesség kialakítása, amely speciális tanulásszervezést igényel. A tanítási-tanulási folyamat kiemelt célja a folyamatos önképzés iránti igény, valamint az élethosszig tartó tanulás képességének kialakítása, melyre több tantárgy keretein belül is törekedni kell. Ehhez pedagógusaink változatos módszereket alkalmaznak.

Differenciált tanulásszervezés

Jelentős mértékben fejlesztheti a kulcskompetenciákat, ezzel hozzájárulva az esélyegyenlőség erősítéséhez.

A differenciálás lényege a tanítás-tanulás folyamatának a tanuláshoz történő hozzáigazítása. A diákok csoportjai különböző szinteken dolgozhatnak, néhányan talán egyénileg is. Sokféle formája létezik, de a lényeg, hogy a pedagógus a gyerekre szabja a tanulnivalót, a tanítási, nevelési módszereket. Ha megvalósul, akkor bemutatni.

Kooperatív tanulásszervezés

A csoportos tanulásszervezés egy formája. Fontos, hogy a csoport egy-egy feladatának megoldásában minden tanuló részt vegyen. Közös tudják csak megoldani a feladatot. A saját feladata mindenkinek testre szabott. Tudatosan fejleszti az együttműködési, a kommunikációs készségeket és a szociális kompetenciákat.

Konstruktív tanulási elméletre épül, vagyis az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik. A hangsúly a közös munkán, az együttműködésen van. A szociális készségek terén képzetlen tanulók nehezen tudnak közösen tevékenykedni. Meg kell nekik tanítani azokat a technikákat, amelyek az együttműködéshez szükségesek.

A csoportok heterogének. A gyengébben teljesítő tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek pedig tanítva tanulnak.

Mivel a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció erős.

A diákok megtanulják, hogyan viszonyuljanak egymáshoz. Ez növeli önbizalmukat, erősíti kritikai érzéküket, elősegíti a szocializációt.

Kutyás foglalkozások

Egyes tanévben az alsó tagozaton bevezetésre kerültek kéthetente egy alkalommal olyan tanórák, ahol terápiás kutyák jelentek meg. Ennek célja az volt, hogy a nevelő-oktató munka érdekesebbé, változatosabbá váljon, hatékonyabb legyen a tanulás, a fejlesztés. Felmerülő igény esetén erre külön forrás nem áll rendelkezésre.

A 2019-20. tanévben a következő programokba léptünk be:

EFOP-3.1.2-16-2016-00001 A pedagógusok módszertani felkészítése a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése érdekében.

A program során továbbképzéseken vesznek részt a tantestület tagjai.

Programjai:

- A Komplex Alapprogram pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – A komplex alapprogram alapelvei, pedagógiai modellje
- Differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban (DFHT) tanítási-tanulási stratégia

Választott alprogramok:

- A Komplex Alapprogram pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Logikaalapú alprogram
- A Komplex Alapprogram pedagógiai rendszerének gyakorlati elsajátítása – Életgyakorlat alapú alprogram

3.1.7 Esélyegyenlőségi és képességekibontakoztató program a Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskolájában

Az intézmény kiemelt célja, hogy biztosítsa minden tanuló számára az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, különös figyelmet fordítva a **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű** valamint **sajátos nevelési igényű** gyermekekre. Ennek érdekében az iskola a tanulók **esélyegyenlőségének biztosításához a Komplex Alapprogramra (KAP)** épülő **képességekibontakoztató programot** dolgoz ki és működtet 1-8. évfolyamokon.

Komplex Alapprogram (KAP) egy olyan átfogó, innovatív pedagógiai fejlesztési program, amelynek **célja a tanulói lemorzsolódás megelőzése, az iskolai sikeresség növelése, valamint a tanulás élményszerűvé és motiválóvá tétele** – különösen a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára.

Az oktatás során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy minden gyermek számára lehetőséget biztosítsunk a képességei kibontakoztatásához. A Komplex Alapprogram 2025/2026-os tanévben történő bevezetésével tudatosan teremtjük meg a képességekibontakoztatás feltételeit.

1. A Komplex Alapprogram céljai

- A tanulók iskolai sikerességének növelése
- A hátrányos helyzetű és SNI-s tanulók integrált fejlesztése
- A művészeti tehetségek kibontakoztatása
- A kognitív képességek fejlesztése élménypedagógiával
- A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése, a lemorzsolódás megelőzése
- A tanulói motiváció és aktivitás növelése
- A pedagógiai szemléletváltás elősegítése
- A tanulásban heterogén csoportok hatékony kezelése
- A tanulók szociális, kognitív és érzelmi fejlődésének támogatása
- A tanulók szociális hátrányainak csökkentése
- Az iskolai sikeresség elősegítése egyéni fejlesztési tervek alapján
- A szülőkkel való szoros együttműködés kialakítása

A program fő elemei

A KAP öt alprogramra épül, amelyek különböző fejlesztési területeket céloznak:

Alprogram neve	Fejlesztési fókusz
Digitális alapú alprogram	IKT-eszközök használata, digitális kompetencia
Logikaalapú alprogram	Gondolkodás, problémamegoldás
Testmozgásalapú alprogram	Mozgásos tevékenységek, egészségtudatosság
Művészetalapú alprogram	Kreativitás, önkifejezés, érzelmi nevelés
Életgyakorlat-alapú alprogram	Mindennapi élethelyzetek, gyakorlati tudás

Módszertani alap: DFHT

A program központi módszertana a DFHT (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportban), amely:

- Kooperatív tanulási technikákat alkalmaz
- Projektalapú és élményközpontú tanulást támogat
- A pedagógusok státuszkezelésén és folyamatos visszajelzésén alapul

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka

Csoportban végzett munka

- kooperatív munka, kooperatív tanulás
- KAP

Ezenkívül, a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

Alprogramok, amelyekre fókuszálunk

Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az **egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához**. Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz. Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy **az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon** a gyermek, amely **sikeres életvezetési kompetenciákkal** vértelje fel. Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást**. Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek számára az egyén–család–osztály–iskola–lakókörnyezet–természeti környezet–munkaerő-piaci környezet (egyre távoluló) rendszereiben olyan tevékenységet szervezzünk, amely lekötözi őket, fokozza teljesítményüket, kitágítja érdeklődésüket és erősíti a nyitottságukat

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályorientáció,
- család, párvalasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók **gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével** szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan **logikai alapú játékokkal**, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz. Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a **tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá** tehető

Az alprogram célja, olyan **játékos, élményszerű módszerek integrálása az oktatásba**, melyek segítségével a gyerekek logikai, gondolkodási és problémamegoldó képessége fejleszthető. A játék a gyerekek egyik legfontosabb tevékenysége, egyben a természetes tanulási folyamat egyik fontos lépcsője is. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz. A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

Pedagógiai megvalósítás

- A pedagógusok belső képzéseken vesznek részt a KAP módszertanáról.
- A tanórákon projektalapú, élményszerű tanulási formákat alkalmazunk.
- A kéttanáros modell bevezetésével a gyógypedagógusok is aktívan részt vesznek a tanulók fejlesztésében.
- Támogatjuk a tanulók egyéni képességeihez igazított fejlesztési utat.
- A tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztése érdekében olyan tanulási környezetet alakítunk ki, amely elősegíti a pozitív viselkedésminták megerősítését, az önszabályozás képességének fejlődését, valamint az együttműködésre épülő tanulási formákban való aktív részvételt.
- Közösségépítő programokat szervezünk, amelyek erősítik az iskolai kötődést és önbizalmat.

- ## Komplex óra

Tartalmi fejlesztési pontok

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához

A Komplex órák felépítése

- Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan** kezdjék el a napot az iskolában, és **érzelmi biztonságban** érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal 10-15 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt. A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején tartjuk, melynek időtartama 15 perc. Helye **a nap kezdésekor** az osztályfőnökkel az osztályteremben és tanítási órák elején a szaktanárokkal vagy **a délutáni foglalkozás elején**.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

Témái megválasztásában segít a Tanítói - Tanári kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” – **a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához** igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Lehet az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladat

Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül, legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy minimális szükség legyen az otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az **iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer** szerint folyik.

Értékelési rendszerünkben egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés
- a minősítő (szummatív) értékelés,
- a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.

Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt **a tanuló előzetes tudását**, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején végzünk, hanem a tanév közben is felmérjük, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a

pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő **(szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe** van a **személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot.

A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a **pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos **visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól**, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen - az önértékelés - a társak értékelése. Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Az iskolában folyó munka időkerete

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is **két markánsan elkülönülő egységre oszlik**:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80%-ban nem szabályozza.
- A délelőtti időkeretben a **tanítási órák 20%-ában** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása** (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.
- A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

éves óraszám	„Komplex –óra” (30%)		
	DFHT (45 perces)	KOOP (egyéni munka, páros munka, project, kooperatív és kollaboratív technikák)	KAP-os (20 perces alprogrami megsegítés)
36	4	5	4
72	7	8	7
108	11	12	11
144	14	15	14
180	18	18	18

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése az Esélyteremtési programunkhoz

- A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT-órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.
- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető- és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

Monitoring és visszacsatolás

- A tanulók fejlődését rendszeresen értékeljük.
- A szülőkkel való együttműködés kiemelt szerepet kap.
- A program hatékonyságát belső mérések és pedagógusi visszajelzések alapján folyamatosan fejlesztjük.
- A tanítási-tanulási stratégia helyi adaptációja, intézményi szinten belső műhelymunka, szakmai napok keretében valósul meg.

Sikerességi mutatók

Mennyiségi sikerességi mutatók

- Belső szakmai alkalmak száma
- Résztvevő pedagógusok aránya
- Közösén kidolgozott óratervek, segédanyagok száma

- Óralátogatások és visszajelzések száma

Minőségi sikerességi mutatók

- Pedagógusok szemléletváltása
- Tanulói aktivitás és motiváció növekedése
- Pedagógusok közötti együttműködés minősége
- Innovatív gyakorlatok megjelenése
- Tanulói viselkedésváltozás
- A fejlesztési célokhoz kapcsolódóan a tantestület által összeállított értékelőlapon 10 fokú skálán értékelhető a tanulók aktuális kognitív, tantárgyi eredményességi, kommunikációs és szociális szintje. Az értékelőlapokat a pedagógusok minden tanév végén kitöltik az általuk mentorált tanulóra vonatkozóan, és összehasonlítják az előző mérés eredményeivel.
- Sikerkritérium: a tanulók a tanév során legalább egy területen, önmagukhoz képest mérhető fejlődést érjenek el.

Kéttanáros modell

Intézményünk kiemelt célja, hogy minden tanuló képességeihez és szükségleteihez igazodó támogatást kapjon. Ennek érdekében az alsó tagozaton, valamint igény szerint a felső tagozaton is alkalmazzuk a kéttanáros modellt, amely lehetőséget biztosít a sajátos nevelési igényű tanulók hatékonyabb integrálására és fejlesztésére.

Kéttanáros modell alkalmazása

A kéttanáros modell lényege, hogy a megszokott iskolai gyakorlattól eltérően egy osztállyal egyszerre két pedagógus foglalkozik. Egyikük az osztálytanító vagy szaktanár, a másik pedig a gyógypedagógus, akinek így lehetősége van arra, hogy a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek számára előírt kötelező habilitációs, rehabilitációs fejlesztések egy részét ne egyéni vagy kiscsoportos formában valósítsa meg, hanem az osztályteremben jelen lévő második tanárként. Ennek az eljárásnak az alkalmazásával az SNI tanuló a többségi tanulókkal együtt, de mégis egyéni bánásmóddal, cselekedtetéssel, ismeretek közvetítésével és megerősítésével differenciált formában fejleszthető. A gyógypedagógusnak lehetősége nyílik arra, hogy az SNI gyermeket, tanulót osztálytermi szituációban megfigyelve többtinformációkat gyűjtsön róluk.

Előnyei

- Személyre szabott támogatás: Az SNI-s tanulók egyéni szükségletei jobban érvényesülnek, mivel a gyógypedagógus azonnal tud segíteni, differenciálni, vagy alternatív módszereket alkalmazni.
- Zökkenőmentes integráció: Az SNI-s tanulók a közösségben maradva, de egyéni szükségleteikre reagáló pedagógiai támogatást kapnak. A gyógypedagógus jelenléte biztosítja a fejlesztő szemléletű, azonnali beavatkozást és a tanulási akadályok csökkentését.
- Hatékonyabb tanulási környezet: A két pedagógus jobban tudja kezelni a figyelemzavarokat, viselkedési nehézségeket, és rugalmasabban reagál a tanulók igényeire.
- Többféle tanítási stílus: A pedagógusok különböző módszereket alkalmazhatnak, ami gazdagítja a tanulási élményt.
- Tanári együttműködés: A kéttanáros modell elősegíti a pedagógusok közötti szakmai együttműködést, a módszertani megújulást és a tapasztalatok megosztását. A közös tervezés és reflektív gyakorlat hozzájárul az intézmény szakmai kultúrájának fejlődéséhez.

A modell több formában is megvalósulhat. A megfelelő kiválasztása, illetve kialakítása az érintett két pedagógus szakmai döntése alapján, az osztály összetételének figyelembevételével történik.

3.1.8 Működő szakmai munkaközösségek:

Iskolánk pedagógusai több szakmai munkaközösségben végzik munkájukat: alsó tagozatos munkaközösség, felső tagozatos munkaközösség, napközis munkaközösség.

Közösségfejlesztés, hagyományörzés

1. Ünnepek, megemlékezések:

- Tanévnitó
- Október 1.- Zenei Világnap
- Október 6. - Aradi Vértanúk
- Október 23.- Nemzeti ünnep
- Március 15.- Nemzeti ünnep
- Június 4.- Nemzeti Összetartozás Napja
- Ballagás
- Tanévzáró

2. Projektek, programok

- Évről évre indítjuk a **Mesélő Dallamok** zenei előadássorozatot az alsós kisdíjak körében.
- **Márton** napját lámpás felvonulással zárjuk.
- Az **adventi gyertyagyújtást** közösen végezzük az alsós-felső diákokkal, nevelőkkel.
- A **Karácsonyváros, Családi hétvégén** nagyon szép, tartalmas foglalkozásokat tartunk, amely mindenki számára nyitott.
- A beszédfejlesztő osztályokkal, óvodásokkal közösen ünnepeljük a **Karácsonyt**.
- Színvonalas, rendhagyó **farsangi** előadással kedveskedünk a gyermekeknek, szülőknek.
- A jelmezfelvonulás és a zsákbamacska is nagyon népszerű és kedvelt gyermekeink körében.
- **Móra napokon** iskolánk névadóját ünnepeljük különféle rendezvényekkel.(pl.koszorúzás, játékos Móra vetélkedő, szavalóverseny, városi szintű Móra rajzpályázat díjazása, **DIÁK GÁLA**)
- A kétevente megrendezésre kerülő **Néptánc Találkozó**, amely saját szervezésű tehetséggondozó versenyünk, kiemelkedő, rangos eseménye a Móra napoknak és iskolánk életének is. Színvonalas, jó hangulatú városi találkozó amatőr csoportok számára, mely időnként átlépi városunk határait is!
- A **Gyermeknapot** igyekszünk színessé, vidámmá tenni délelőtt egy különleges zenei csemegével, délután sportfoglalkozással és más vidám, kézműves foglalkozásokkal.
- Egész évben működnek **szakköreink**, tehetséggondozó műhelyeink a térbeli-vizuális területen: Paletta alkotókör, Tűzzománc műhely, testi-kinesztetikus területen a Bozsik program, néptánc, az interperszonális területen: dráma, színjátszó műhelyek, az egyéni képességek továbbfejlesztésére.
- A tanév végi **kirándulások** mindig jól sikerülnek. Sok élménnyel, ismerettel gazdagodnak a résztvevők.

3. Diákönkormányzat

Az iskolai DÖK a tanulók önirányító, önszervező közössége, amelynek keretében önállóan intézik saját ügyeiket. Életkori sajátosságaikból kifolyólag a felső tagozaton működik, a segítő

pedagógus irányítása mellett. A DÖK minden év szeptemberében újraalakul: az osztályok demokratikus úton választják meg két képviselőjüket, akik részt vesznek a közösségi élet tervezésében, szervezésében.

Havonta egy programot szervezünk a gyermekeknek, amelyek közül már több hagyománnyá vált:

- váltófutás
- egészségnap
- Mikulás-kupa
- karácsonyi ajándécsomagolás
- Valentin napi futárszolgálat
- farsangi disco
- húsvéti kézműves foglalkozás
- Sudoku verseny
- Föld napi rendezvény
- DÖK nap

Egész évben az osztályok közötti tisztasági és teremdekorációs versenyt hirdetünk. Fontosnak tartjuk a környezettudatosságra nevelést, ezért:

- évente kétszer papírgyűjtést szervezünk
- egész évben gyűjtjük az újrahasznosítható hulladékot
- tavasszal és ősszel iskolaudvar takarítás

A közösségépítést szolgálja alkalmanként a **nyári tábor** szervezése, amelyet pályázatból valósítunk meg. Az információt faliújságon és a helyben szokásos módon tesszük közzé.

3.1.9 Alapítvány

Az alapítvány neve: Móra Ferenc Iskoláért és Diákjaiért Alapítvány

Céljai, feladatai:

- városi, megyei és országos tanulmányi, művészeti és sport versenyeken való részvétel költségeinek szükség szerinti viselése
- tanulmányi munkában és sportban kimagasló eredményt elért tanulók támogatása, jutalmazása
- az iskolai szakkörök, művészeti csoportok működési feltételeinek javítása, támogatása
- az iskola fő nevelési oktatási célkitűzéseinek megvalósításához szükséges személyi tárgyi feltételek javítása, oktatási segédeszközök beszerzése, kiemelten az anyanyelvi nevelés, idegen nyelvi oktatás, technika, informatikai oktatás, egészséges életmódra nevelés, művészeti oktatás, nevelés területén.

II. FEJEZET: HELYI TANTERV

4. Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola

NAT 2020-as alapján tervezett óraszámok

Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormány rendelet.)

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek a miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A törvény által meghatározott tantárgyak és óraszámai

8. § (3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege egy tanítási héten legfeljebb

- a) az első-harmadik évfolyamon huszonnégy,
- b) a negyedik évfolyamon huszonöt,
- c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
- d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc óra lehet.

(4) A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kétszeresével emelkedhet.

4.1 Óraháló és a NAT 2020 bevezetése – Szeletke Paradicsom Általános Iskola

A törvény által meghatározott tantárgyak és óraszámai 2020-tól felmenő rendszerben (módosítás 2024/2025-ös évben) az Szeletke Paradicsom Általános Iskolában:

	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
irodalom	4	4	3	1+2,5	2	2	0,5+1,5	0,5+1,5
magyar nyelv	3	3	2	2,5	2	1+2	0,5+1,5	0,5+1,5
matematika	1+4	1+4	1+4	1+4	4	4	1+3	1+3
matematika					2*	2*	2*	2*
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret*						1		
etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természet-tudomány					2*	2*		
kémia							2	1
fizika							1	1,5
biológia							2	1
földrajz							1	1,5
első élő idegen nyelv	1	1	1	2	3	3	3	3
első élő idegen nyelv					2*	2*	2*	2*
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház*					1			
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	24	24	24	25	30	30	32	32
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2

Emelt szintű többször	0	0	0	0	2	1	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	30	30	32	32

**A törvény által meghatározott tantárgyak és óraszámok 2020-tól felmenő rendszerben
(módosítás 2025/2026-os évben) az Szeletke Paradicsom Általános Iskolában:**

	1. osztály	2. osztály	3. osztály	4. osztály	5. osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
irodalom	4	4	3	0,5+2,5	2	2	0,5+1,5	0,5+1,5
magyar nyelv	3	3	2	0,5+2,5	2	1+2	0,5+1,5	0,5+1,5
matematika	1+4	1+4	1+4	1+4	4	4	1+3	1+3
matematika					2*	2*	2*	2*
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret*						1		
etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természet- tudomány					2*	2*		
kémia							2	1
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							1	2
első élő idegen nyelv	1	1	1	2	3	3	3	3
első élő idegen nyelv					2*	2*	2*	2*
éneke-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház*					1			
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
osztályfőnöki					1	1	1	1
Összesen	24	24	24	25	30	30	32	32

Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Emelt szintű többletóra	0	0	0	0	2	1	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	30	30	32	32

Megjegyzés: a *-gal jelzett tantárgyak tanítását osztálybontásban tervezzük megvalósítani a felső tagozaton. A csoportokat egy adott évfolyamon több osztály tanulóiból szervezzük. Egy adott évfolyamon 5. osztálytól egészen 8. osztályig kétféle lehetőség közül választhatnak a tanulóink.

A *-gal jelzett két órát:

- vagy idegen nyelv emelt szintre
- vagy matematika emelt szintre

Magyar tantárgyból lassúbb ütemben haladó, hosszabb felkészülési időt igénylő, permanens ismétlésre szoruló tanulóknak szakkört tervezünk. Ezekre a magyarórákra új tananyagot természetesen nem írunk elő.

5. évfolyamtól kezdve a 8. évfolyamig tervezzük az emelt szint bevezetését **matematikából** vagy **idegen nyelvből**. Tanulóink két idegen nyelv közül választhatnak: angol, német.

4.1.1 INNOVÁCIÓS TÖREKVÉSEINK

Sakkoktatás / Sakkpalota-játékok

2016 / 2017-es tanévben csatlakoztunk a „Sakkpalota” programhoz. A *képességfejlesztő sakk oktatására fordítunk két órát két alsós osztályokban.*

A sakk segítségével az alábbi területeket kívánjuk fejleszteni:

- fantázia és tanulási képesség,
- koncentrációképesség,
- siker- és kudarc tűrése,
- önfegyelem,
- emlékezet,
- problémamegoldás,
- térlátás,
- kreativitás.

Drámaoktatás / személyiségfejlesztés

Célunk ezzel az, hogy tanulóink kreatív gondolkodásra tegyenek szert, hogy önmagukat jól ismerő, a világra nyitott, harmonikus és alkotó személyiségek váljanak belőlük. A drámaoktatást egy alsós osztályban tervezzük csoportbontásban a délutáni napközi ideje alatt. *A dráma és színház tantárgy megjelenése a NAT-ban illeszkedik az iskola céljaihoz.*

„Lapot kérünk!” Matterhinds képességfejlesztő program a pécsi tudományegyetem mentorálásával

Ugyancsak a 2016 / 2017-es tanévben indult el iskolánkban a program két tanító közreműködésével, akik többnapos intenzív továbbképzésen vettek részt. Az eddigiekhez hasonlóan két alsós osztályban tervezzük megvalósítani ezt a képességfejlesztést.

„Tanulj sportosan!” követő program

A 2016 / 2017-es tanévben iskolánk bekapcsolódott a Lánchíd Utcai Sport Általános Iskola „Tanulj sportosan!” követő programjába. Azóta minden tanévben két alsós osztályunkban valósítjuk meg.

4.1.2. Tanulmányi munka értékelése:

Iskolánkban a **külalakot** is osztályozzuk a felső tagozaton.

Az érdemjegyek száma egy félévben legalább:

- heti 1 órás tantárgy esetén 3 jegy
- heti 2 órás tantárgy esetén 3-4 jegy
- heti 3 órás tantárgy esetén 4-5 jegy
- heti 4 vagy ennél több órás tantárgy esetén legalább 5-6 jegy

Értékelési területek és az érdemjegyek súlyozása (összhangban van a Kréta naplóval):

- Írásbeli témazáró dolgozat 200%
- Írásbeli röpdolgozat 100 %
- Szóbeli felelet 100%
- Házi feladat 50%
- Projektmunka 100%
- Órai munka, füzetvezetés 50%
- Gyakorlat 100%

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében tantárgyanként, minden témakörből minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie.

A 2018/19. tanévtől intézményünkben egységesen a KRÉTA E-naplót alkalmazzuk.

Az érdemjegyek rögzítése az elektronikus naplóban történik, amely automatikus értesítést küld a tanulónak és a szülőknek/gondviselőnek.

4.1.3. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés keretein belül (heti 5 órából) az alábbi foglalkozásokat tervezzük.²

A *-gal jelzett sportágak szülői nyilatkozat alapján választhatók, ha **lehetőségünk adódik rá**.

Évfolyam	Foglalkozás	Óraszám
1. évfolyam	néptánc – szakköri keretben tenisz úszás* asztalitenisz	heti 1 óra évi 20 óra heti 1 óra (meghat. osztályban) heti 1 óra
2. évfolyam	moderntánc asztalitenisz lovaglás*	heti 1 óra heti 1 óra heti 1 óra

² korcsolyázás 3 hónapon keresztül a téli hónapokban

3. évfolyam	néptánc korcsolya* lovaglás*	heti 1 óra heti 2 óra
4. évfolyam	moderntánc lovaglás*	heti 2 óra
5. évfolyam	-	-
6. évfolyam	-	-
7. évfolyam	-	-
8. évfolyam	-	-

Korcsolyaoktatás – adott évben, adott évfolyamokon, amennyiben a fenntartó engedélyezi, illetve együttműködési megállapodás alapján.

Teniszoktatásra is lehetőség nyílik az intézményben. Ennek megfelelően várhatóan az első évfolyamon van lehetőség a sportág tanítására.

4.1.4. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a fenntartó minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.). A fentiektől eltérő esetekben ki kell kérni a szülői munkaközösség egyetértését, támogatását. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanév kötelezően előírt taneszközeiről a szülőket minden tanév végén írásban tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz szerepeljen a kötelező taneszközlistán,
- a taneszköz feleljen meg a törvényi előírásoknak,
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be,
- a tankönyvek jól olvashatóak, áttekinthetők legyenek, legyenek jól taníthatók, jól tanulhatók.

A kiválasztás a nevelőtestület hatáskörébe tartozik. A tankönyvválasztást a nevelőtestület évenként felülvizsgálja.

Az alábbi tantárgyakat tanítjuk csoportbontásban:

- idegen nyelv (osztályonként két csoport), 5. osztálytól kezdve angol és német emelt szint, angol alap és német alap csoportok,
- matematika és természettudomány (azonos csoportösszetétellel) 5 évfolyamtól,
- digitális kultúra (osztályonként 2 csoport),

- dráma és színház (osztályonként 2 csoport),
- technika és tervezés (osztályonként 2 csoport).

A csoportbontás alkalmazásakor a sok éves, jól bevált hagyományainkat szeretnénk folytatni. A kisebb csoportokban való tanulás - megítélésünk szerint - elengedhetetlenül szükséges a fent felsorolt tantárgyak esetében. Így látunk garanciát az eddigi szakmai színvonal megtartására. Döntésünk nemcsak szakmai szempontokat, hanem a meglévő tárgyi feltételeket és az adott tanév humán erőforrását is figyelembe vesszük (szaktanterem nagysága, abban a férőhelyek száma).

4.1.5. A tanórai foglalkozások iskolai megszervezésére vonatkozó rendelkezések

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

7. § (1) A nemzeti köznevelésről szóló törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projektoktatás, **erdei iskola**, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

(3) Ha az iskola **emelt szintű oktatást** szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt,

b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy tanórai foglalkozást kell biztosítani.

Iskolánk emelt szintű oktatást matematikából és idegen nyelvből szervez.

Az erdei iskolát pedig minden tanévben a 6. évfolyamon a pedagógiai programunkban leírtak szerint szervezzük.

Emelt szintű oktatás

Idegen nyelv

Iskolánkban 1. osztálytól kezdve tanulják tanulóink az angolt vagy németet. Ezt a jövőben is biztosítani szeretnénk, mint ahogyan 5. évfolyamtól kezdve az emelt szintű nyelvvizsgát is. Óraszámok: a fenti táblázatban. Az 1-2-3. évfolyamon az idegennyelv-tanítás elsődleges célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása, illetve a tanulók érdeklődésének felkeltése a nyelvek tanulása és a más nyelveket beszélő emberek kultúrájának megismerése iránt. Az alsó tagozaton **2-4. évfolyamon az idegennyelv-oktatás kiegészül még egy szabadon választható órával mind angolból, mind németből (képességfejlesztő tehetséggondozó óra formában)**. A 7-8. évfolyamon pedig tervezzük a 2. idegen nyelv bevezetését heti egy órában, ha ezt a tanulók igénylik, illetve a szülők beleegyeznek (képességfejlesztő tehetséggondozó óra formában).

Az emelt szintű idegen nyelv oktatása eredményeképpen egyre nagyobb számban tesznek alapfokú nyelvvizsgát tanulóink a 8. évfolyamon angol és német nyelvből.

Matematika

Kiemelt oktatási területünk a matematika. Az iskolánk sajátos arculatát kezdettől fogva meghatározza. A hagyományainkat a jövőben is szeretnénk tovább folytatni ezen a területen. Iskolánkban emelt szintű matematikaoktatást biztosítunk heti 6 órában a felső tagozaton, A tehetségek gondozása céljából vezettük be a **3. és 4. évfolyamon heti egy-egy órában a „sávos matematikaórákat”**. Célunk ezzel az, hogy a helyi tantervben meghatározott heti óraszámából egyet szaktanár vezetésével a legtehetségesebb tanulók fejlesztésére fordítsunk. Ugyanezt az elvet alkalmazzuk ének-zene tantárgyból is, hiszen iskolánk Akkreditált Kiváló és Európai Tehetségpont. Minősített Tehetséggondozó Műhely címet is elnyerte az intézményünk.

Óraszámok: a fenti táblázatban láthatóak.

5. évfolyamtól kezdve a 8. évfolyamig tervezzük az emelt szint bevezetését matematikából vagy idegen nyelvből. Tanulóink két idegen nyelv közül választhatnak: angol, német.

Tanórán kívüli tevékenységek

Foglalkozás megnevezése	Évfolyam	Heti óraszama	Megjegyzés
1. Délutáni foglalkozások (napközi)	1-4.	1-3. évfolyam: 19 óra 4. évfolyam: 17,5 óra	
2. Délutáni foglalkozások (tanulószoza)	5-8.	1 csoport: 20 óra 2. csoport: 15 óra 3. csoport: 10 óra	
3.Fejlesztés (BTM(N))	1-8.	szakértői vélemények, javaslatok alapján szervezzük	
4. Korrepetálás, fejlesztés	1-8.	1-4.évfolyam 1 óra 5-8. évfolyam tanulószobai keretek között	csoportbeosztás jogszabály és a humánerőforrás alapján
5. Tehetséggondozás	1-8.	évfolyamonként 2 óra (fenntartó engedélye alapján)	versenyekre felkészítés
6. Könyvtári órák, foglalkozások	1-8. évfolyam	5 óra	
7. Énekkar	5-8.	2 óra	
8. Programhetek (téma nap, témahét, projektek)	5-8.	40 óra	tömbösítetten

A választható tantárgyak, órakeretek, tevékenységek a választás után 1 évig kötelezőek. Ez alól indokolt esetben az igazgató egy tanítási évben egyszer adhat felmentést.

A fenti terv nem fed le 100%-ban a 2011. évi CXCV. a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. sz. mellékletében meghatározott időkeretet, hiszen ezek évente változhatnak az osztályok száma, az iskola személyi, tárgyi feltételeinek változása, a tanulók igénye és lehetősége miatt.

Napközis foglalkozások

Az önálló tanuláshoz szükséges jártasságok, képességek kialakítása; pozitív életviteli minták nyújtása: étkezés; népszokások felelevenítése, kézműves foglalkozások, irodalmi alkotások feldolgozása – bábozás, mesejáték, mozgásos játékok a szabadban, részvétel a társintézmények rendezvényein.

Tanulószo

A tanulók másnapi felkészülését segítjük. Lehetőség van a szakkorrepetálásra, felzárkóztatásra.

BTM(N)-es tanulók

Ellátásuk integrált oktatással, neveléssel, fejlesztő foglalkoztatással kiegészítve történik.

Korrepetálás, fejlesztés

A tevékenység célja csökkenteni a felhalmozódó hátrányokat, erősíteni a gyermekek önmaguk képességeibe vetett hitét, támogatni tanulmányi előre haladásukat.

További cél: hozzájárulni a gyermekek képességeinek kibontakoztatásához, s ahhoz, hogy felnőttként értelmes tevékenységek mentén kapcsolódjanak be a társadalmi munkamegosztásba, azaz teljes jogú polgárként vegyenek részt a társadalom életében.

Tehetséggondozás

A felzárkóztatás mellett a tehetséggondozásra is nagy hangsúlyt fektetünk. Kiemelt célunk a tehetségek felismerése, azonosítása, majd a tehetséggondozó programba való bekapcsolása. E cél érdekében tehetséggondozó műhelyeket, szakköröket működtetünk.

Könyvtári órák

A kölcsönzés mellett a könyvtárhasználati órákat, kutató-gyűjtőmunkával egybekötött rendhagyó órákat szervezünk.

Iskolai szakkörök

Tehetséggondozásra, az egyéni képességek fejlesztésére alkalmasak. Növelik a választott tárgyban elmélyülő munkakészséget, az önállóságot, és a közös munkában résztvevők között a szolidaritást.

Projektek

A tanév folyamán három alkalommal rendezünk projekthetet. A karácsonyhoz, a farsanghoz és a húsvéthoz kapcsolódóan. A projektzáró rendezvényünkön az ünnephez kapcsolódó legszebb saját készítésű tárgyakat kiállítjuk, a tanulóink műsort adnak el

Tantárgyak helyi tantervei részletesen 1. számú mellékletben tekinthető meg:

A tantárgyi óraszámok tervezésénél az alábbi törvényeket/kormányrendeleteket vettük figyelembe:

110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 8. §

(1) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak száma – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási napon nem lehet több

- a) hat tanítási óránál az első–harmadik évfolyamon,
- b) hét tanítási óránál a negyedik évfolyamon,
- c) hét tanítási óránál az ötödik–nyolcadik évfolyamon,
- d) nyolc tanítási óránál a kilencedik–tizenkettedik évfolyamon.

(3) A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege – ha e rendelet másképp nem rendelkezik – egy tanítási héten a nemzeti köznevelésről szóló törvény 6. melléklet B és D oszlopában az adott évfolyamra meghatározott időkeretet

- a) az első–negyedik évfolyamon legfeljebb kettő,
- b) az ötödik–hatodik évfolyamon legfeljebb három,
- c) a hetedik–tizenharmadik évfolyamon legfeljebb négy,
- d) két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, továbbá ha az iskolában nemzetiségi nevelés-oktatás folyik,
- da) az első–nyolcadik évfolyamon legfeljebb négy tanítási órával haladhatja meg.

2011. évi CXCV. törvény 27. § (5)

Az általános iskola, a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, továbbá az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.

A választott kerettantervek óraszámát

- a szabadon tervezhető órakeret 2011. évi CXCV. törvény 6. melléklet
- a tantárgyi engedélyezett többlet órakeret → 8. § (3)
- a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciáját terhére → 8. § (1) emeljük meg iskolánkban

Kötelező tanulási idő mindkét helyen: 14:30 -16:00.

Tantárgyak helyi tantervei részletesen az 1. számú mellékletben tekinthető meg:

Általános elv, hogy az előírt törzsanyag elsajátítása az óraszám 80%-át használjuk fel, a fennmaradó 20%-ot törzsanyag gyakorlására, ismeretek elmélyítésére, képességfejlesztésre fordítunk minden tantárgy esetében, ezekre az órákra nem írunk elő tananyagot.

A szabadon tervezhető időkeret felhasználásnak módját a helyi tantervünk részletesen tartalmazza az érintett tantárgyak esetében.

4.2 Óraháló és a NAT 2020 bevezetése – Móra Ferenc Általános Iskolája

Kecskeméti Széchenyivárosi Szeletke Paradicsom Általános Iskola Móra Ferenc Általános Iskola

Iskolánk **felmenő rendszerben** 2013. szeptember 1-től **1. és 5. évfolyamtól** az Oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettanterveket alkalmazza, melyek a kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) számú EMMI rendelet mellékletében találhatók.

Az alábbi táblázatban felsorolt tantárgyak esetében a következőket választottuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom felső tagozat	A változat
Fizika	A változat
Kémia	A változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

A választott kerettanterv tantárgyai és kötelező minimális óraszámai:

Alsó tagozat

1-4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technikai és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Tantárgyi engedélyezett többlet	2	2	2	2
Időkeret differenciája terhére	3	3	3	6

5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Tantárgyi engedélyezett többlet	3	3	4	4
Időkeret differenciája terhére	4	4	0	0

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Iskolánk választott kerettantervi óraszámai 2020-tól (2025/2026-os tanévtől módosult az órahálónk):

	1. évf	2. évf	3. évf	4. évf	5. évf	6. évf	7. évf	8. évf
irodalom	4	4	3	3	2	2+1	2	2
magyar nyelv	3+1	3+1	2+1	2+1	2	2	1	1+1
matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1
történelem					2	2	2	2
állampolgári ismeretek								1
hon- és népismeret						1		
etika/hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
környezetismeret			1	1				
természettudomány					2	2		
kémia							1	2
fizika							1	2
biológia							2	1
földrajz							2	1
idegen nyelv				2	3	3	3	3
ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
dráma és színház					1 választható (2025/26-os tanévtől)		1 választható (2026/27-es tanévig)	
technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
közösségi nevelés					1	1	1	1
Összesen	24	24	24	25	28	28	30	30
Napközi/tanulószo	21	21	21	20	14	14	12,5	12,5
Kötelező alapór	22	22	22	23	27	26	28	28
Maximális órasz	24	24	24	25	28	28	30	30
	4x5 ó	4x5 ó	4x5 ó	5x5 ó	3x6 ó	3x6 ó	5x6 ó	5x6 ó
	1x4 ó	1x4 ó	1x4 ó		2x5 ó	2x5 ó	5x6 ó	5x6 ó
					3X13:30-tól 7,5 ó	3X13:30-tól 7,5 ó	5x 13:30-tól 12,5 ó	5x 13:30-tól 12,5 ó
					2X12:45-től 6,5 ó	2X12:45-től 6,5 ó		
	Dráma		magyar nyelv					
	5.évf.	7.évf.	7.évf					
2025/2026	X	X	1					
2026/2027	X	X	1					
2027/2028	X		1+1					

4.2.1. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveinél figyelembe vesszük a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét. Az iskola csak olyan tankönyvet használhat, melyet hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak, ill. amelyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben, igazodik a tantárgyi tantervekhez.

Az egyes tantárgyak tanítása során, a pedagógus tankönyveket, munkafüzeteket és különféle tanítást segítő (pl. atlasz) tanulmányi segédleteket alkalmazhat.

A tankönyv segédletek kiválasztásakor szem előtt kell tartani a szülők anyagi lehetőségeit.

Törekedni kell arra, hogy az egyes tanulást segítő szemléltető anyagok (pl. szótárak) legalább egy osztályra való mennyiségben az iskolai könyvtár rendelkezésére álljanak.

Az alkalmazandó tankönyveket és taneszközöket a munkaközösségeken belül a pedagógusok határozzák meg a fentiek figyelembevételével a megadott tankönyvjegyzékből.

4.2.2. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.2.2.1. Az alsó tagozat, 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének megalapozása.

4.2.2.2. A felső tagozat, 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

4.2.3. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint felmenő rendszerben 2013-tól szervezzük meg a következő módon.

Évfolyam	Foglalkozás	Óraszám
1. évfolyam	néptánc korcsolya	heti 1 óra téli hónapokban heti 1 óra
2. évfolyam	néptánc korcsolya	heti 1 óra téli hónapokban heti 1 óra
3. évfolyam	néptánc	heti 1 óra
4. évfolyam	néptánc	heti 1 óra

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

Főbb alapelveink:

- az oktatás és nevelés egyensúlya;
- a nyitottság elve;
- az eredményorientáltság;
- az esélyegyenlőség biztosítása.

Az esélyegyenlőség biztosítását az intézmény minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében.

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását.

A nevelői továbbképzések alkalmával minden nevelő számára biztosítjuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzéseken való részvételt.

Testnevelés és sporttevékenységek

Iskolánk kiemelt feladatának tekinti a tanulók mozgáskultúrájának fejlesztését, a sport iránti érdeklődés felkeltését, valamint a hagyományörző és közösségépítő tevékenységek támogatását.

- **Néptáncoktatás:** Az 1–5. évfolyamon a tanulók heti egy testnevelés óra keretében néptánc oktatásban részesülnek. A program célja a magyar népi hagyományok megismertetése, a ritmusérzék és a mozgáskoordináció fejlesztése, valamint a közösségi élmény és az együttműködés erősítése.
- **Kosárlabda-oktatás:** A 3–4. évfolyamon a tanulók heti egy testnevelés órán kosárlabda oktatásban vesznek részt. A képzés célja az alapvető labdakezelési és játéktechnikai

készségek elsajátítása, a csapatjáték iránti érdeklődés felkeltése, a szabálykövetés, kitartás és sportszerűség fejlesztése.

E programok beépülnek a mindennapos testnevelés rendszerébe, és hozzájárulnak a tanulók egészséges életmódra neveléséhez, valamint testi-lelki fejlődéséhez.

4.2.4. Tanulmányi munka értékelése

Szöveges értékelést alkalmazunk

- minden tantárgyból 1. évfolyamon félévkor és tanév végén
- minden tantárgyból 2. évfolyamon félévkor

Érdemjegyekkel történik az értékelés

2. évfolyam tanév végén

3-8. évfolyamon félévkor és tanév végén is.

4.2.5. Csoportbontás

Az alábbi tantárgyakból tervezzük a csoportbontást:

- idegen nyelv

A csoportbontás az eredményesebb és hatékonyabb pedagógiai munkát szolgálja, melyekhez feltételeink adottak.

4.2.6. Tanórán kívüli tevékenységek

Foglalkozás megnevezése	Évfolyam	Megjegyzés
Délutáni foglalkozások (napközi)	1-4.	naponta 17 óráig
Délutáni foglalkozások (tanulószoza)	5-8.	naponta 16 óráig
Fejlesztés (BTM(N))	1-8.	Szakértői vélemények, javaslatok alapján szervezzük
Korrepetálás	1-4.	
Fejlesztés	5-8.	
Tehetséggondozás:	1-8.	versenyekre felkészítés
Matematika, magyar,	1-8.	heti 1 óra
Táblajáték	1-8.	heti 1 óra
Könyvtári órák, foglalkozások	1-8.	
Idegen nyelvi szakkör (angol, német)	1-8.	heti 1 óra
Hittanoktatás	1-8. évfolyam	heti 1 óra
Rajz szakkör	1-8.	heti 2 óra
Sportkörök: labdarúgás, kosár, atlétika	1-8.	Bozsik program

Ez a terv módosulhat a változó feltételeknek megfelelően tanévenként.

4.2.7. Az intézményre vonatkozó további feladatok a helyi tanterv keretében

4.2.7.1. Az oktatásban alkalmazható taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás a nevelőtestület hatáskörébe tartozik.

A kiválasztáskor figyelembe kell venni az egyes tankönyvek árát is, mert a túlzottan drága könyveket nem minden család tudja kifizetni.

A kiválasztás elvei:

- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez munkafüzet is tartozzon / kivétel, ha munkatankönyv /
- a tankönyvek tartalma mennyire van összhangban a Kerettanterv követelményeivel
- illeszkedjen a tantárgyak tanterveihez, tartozzon hozzájuk tanári segédlet, kézikönyv
- a tankönyvek jól olvashatóak, áttekinthetőek legyenek.

A tankönyvválasztást a nevelőtestület évenként felülvizsgálja.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elveinél figyelembe vesszük a tankönyv térítésmentes biztosításának kötelezettségét.

Az iskola csak olyan tankönyvet használhat, melyet hivatalosan is tankönyvvé nyilvánítottak, ill. amelyek szerepelnek a tankönyvjegyzékben, igazodik a tantárgyi tantervekhez.

Az egyes tantárgyak tanítása során, a pedagógus tankönyveket, munkafüzeteket és különféle tanítást segítő (pl. atlasz) tanulmányi segédleteket alkalmazhat.

A tankönyv segédletek kiválasztásakor szem előtt kell tartani a szülők anyagi lehetőségeit.

Törekedni kell arra, hogy az egyes tanulást segítő szemléltető anyagok (pl. szótárak) legalább egy osztályra való mennyiségben az iskolai könyvtár rendelkezésére álljanak.

Az alkalmazandó tankönyveket és taneszközöket a munkaközösségeken belül a pedagógusok határozzák meg a fentiek figyelembevételével.

Tartalmi szempontok:

- A tankönyv feldolgozása, feladatrendszere idomuljon a tanterv tartalmához, célkitűzéseire.
- Vegye figyelembe az adott korosztály értelmi fejlődésének, megismerő tevékenységének életkori sajátosságait.
- A tankönyv szerkezete, nyelvezete legyen követhető, áttekinthető, érthető.
- Adataiban legyen pontos, következtetéseiben logikus.
- Törekedjen a tömörségre, tartalmilag legyen igényes.
- Stílusa legyen magyaros, érthető, pontos fogalmazású.
- Ne csak ismereteket közvetítsen, hanem fejlessze a képességeket és a készségeket is, neveljen gondolkodásra.
- Legyen sokoldalúan használható: az átlagos képességű tanuló sikeresen használhassa, de a kiváló képességűt is inspirálja újabb feladatok megoldására.
- Lehetőleg önállóan, kevés tanári segítséggel is használható legyen..
- Gondolkodtató feladatokat tartalmazzon.

Formai szempontok:

- A tankönyv lehetőleg minél kisebb méretű legyen, lapminősége alkalmas legyen írásra, olvasásra.
- A betűforma, - méret és – távolság, ill. az egy oldalra kerülő szöveg vagy feladatmennyiség feleljen meg a tanulók észlelési képességének.
- Legyen esztétikus, ízléses, megfelelően illusztrált, tartós és könnyen kezelhető.
- A taneszközök jól áttekinthetőek, figyelemfelkeltőek, tisztántarthatóak, esztétikusak legyenek.

4.2.7.2. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az iskola első osztályba lépésének feltételei

Az első évfolyamra való beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek anyakönyvi kivonatát, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget tanúsító igazolást.

Az óvodából az általános iskolába lépő gyerekek sikeres alkalmazkodásának, beilleszkedésének alapvető, meghatározó szerepe van fejlődésük későbbi szakaszaira is. Az iskola első évének sikere vagy sikertelensége különös fontossággal bír a gyerekek életében, ezért az óvodából kilépő gyerekeknek megfelelő érettséggel kell rendelkezniük az iskolába lépéshez.

Az iskola első évfolyamára minden iskolaérett gyereket fogad.

Az iskolaérettség főbb kritériumait a következőkben látjuk:

- szándékos és tartós figyelemre való képesség
- elemi fogalmakkal legyen tisztában
- rendelkezzen bizonyos fokú készségekkel / rajz-és beszédképesség /
- feladattudat
- akarat és önfegyelem / mozgásszükségletének fékezése /
- a közösségi életbe való beilleszkedési alkalmasság

1. évfolyam:

A magasabb évfolyamba lépés feltételeit az egyes tantárgyi követelmények tartalmazzák.

- Az intézmény vezetője az **első évfolyamon** a tanulót – szakértői vélemény alapján – **mentesítheti** az értékelés alól. Ebben az esetben a tanuló az első évfolyamot **előkészítő évfolyamként** végzi és fejezi be.

Az előkészítő évfolyamra a tanuló csak **egy tanéven keresztül** járhat és csak abban az esetben, ha tanulmányait legkésőbb a hetedik életévében megkezdte.

- Az előkészítő évfolyam helyett **egyéni továbbhaladás is engedélyezhető**.
- A **szülő kérésére** egyszer **engedélyezni kell** az első évfolyam megismétlését.

Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kap, az iskolánk a következők szerint teljesíti a felzárkóztatási kötelezettségeit:

- a szülő bevonása: tájékoztatás szóban családlátogatás, fogadóóra, vagy előre egyeztetett megbeszélés alkalmával, szükség szerint, de legalább negyedévenként írásban;
- a részletes értékelés formái: a tantárgyankénti értékelő táblázatok, egyénre szabott elemzés, illetve az írásbeli munkák javítása;
- lehetőségek a problémák feltárására:
 - a problémák és igények összegyűjtése;
 - a terhelés vizsgálata (óraszámok, követelmények, otthoni munka);
 - tanulói teljesítmények vizsgálata (tudás, képesség, attitűd), valamint az, hogy önmagához, osztálytársaihoz, a kerületi átlaghoz képest hogyan teljesít;
 - a hozzáadott érték vizsgálata (a kompetencia-mérés és teljesítmény mérés eredményeinek összehasonlítása);
 - a szülői elvárások és szülői támogatás tisztázása;
 - szükség szerint szakszolgálat véleményének kérése;
- javaslat a megszüntetésre:
 - tanórai differenciálás (egyéni haladási ütem kidolgozása, különböző tanulásszervezési módok alkalmazása a jobb hatékonyság érdekében);
 - tanórán kívüli lehetőségek (felzárkóztató foglalkozás, korrepetálás, tanulási eszközök változtatása, bővítése);
 - egységes és következetes eljárások kialakítása a szülőkkel együttműködve;
 - szükség szerint a szakszolgálat segítségének igénylése.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- motiváció, tanulásszervezés, teljesítmények növekedése.

Ha a tanuló nem tudja teljesíteni az első-negyedik évfolyamon a követelményeket az iskolán belül az alábbi lehetőségek adódnak:

	Továbbhaladás			Évismétlés		
Évfolyam						
Első	Előkészítő évfolyam (6-7 éves korig, egyszer)	Egyéni továbbhaladás* (legfeljebb a 4. év végéig)	Felzárkóztatásra szorul		Szülő kérésére	
Második		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket		
Harmadik		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket		
Negyedik		Mentesítés egyes tantárgyak értékelése alól		Ha nem teljesítette a követelményeket		

- Egyéni továbbhaladás esetén – szakértői vélemény alapján – az engedélyben meg kell határozni, melyik tárgyból, melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többieket. Az egyéni továbbhaladás – valamennyi vagy egyes tantárgyakból – különböző évfolyamokig, de legkésőbb a negyedik évfolyam végéig tarthat.
- A **sajátos nevelési igényű tanulót**, a szakértői bizottság javaslata alapján az igazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.
- Az első-negyedik évfolyamra vonatkozóan: ha a tanuló eredményes felkészülése azt szükségessé teszi, lehetővé kell tenni, hogy **legalább heti két alkalommal egyéni foglalkozásokon vegyen részt**. E rendelkezések alkalmazásában eredményes felkészülés azoknak az ismereteknek, képességeknek, készségeknek a negyedik évfolyam végére történő **elsajátítása**, amelyek az ötödik évfolyamba lépéshez szükségesek.

A szülőt tájékoztatni kell azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani gyermeke eredményes felkészüléséhez.

Nem tagadható meg az első-negyedik évfolyamra járó tanuló napközis foglalkozásra, iskolaotthonos osztályba való felvétele, ha eredményes felkészülése azt szükségessé teszi. (Magasabb évfolyamokon is biztosítani kell a heti két óra egyéni foglalkozást, ha a tanköteles tanuló tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.)

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani,

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2-8. évfolyam:

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók tanév közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból legalább az elégséges osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén egy vagy két tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén három vagy több tárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a nevelőtestület dönthet a pótvizsga lehetőségéről, illetve a tanév megismétléséről.

A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és megfelelő számú osztályzat hiányában a nevelőtestület határozata szerint osztályozó vizsgát kell tennie;
- az Oktatási Hivatal határozata szerint egyéni munkarendben tanult a tanévben.
- A felzárkóztatási lehetőségekről szükség szerint tájékoztatjuk a szülőket.
- A felzárkóztatási program tartalmazza
- a feltárt hiányosságokat, fejlesztésre szoruló képességeket, készségeket;
- a felzárkóztatás tanórai és tanórán kívüli formáit, módszereit;
- a beszámoltatás ütemezését és formáit;
- a továbbhaladás követelményeit.
- A felzárkóztatás hatékonyságát a felzárkóztatási programban jelölt szakaszokhoz kapcsolódóan, a tanuló önmaga, illetve társai és a kerületi átlagokhoz mért teljesítménye összehasonlításával ellenőrizzük.
- Az eredményes felkészüléshez biztosított intézményi lehetőségek:
- hosszabb felkészülési időt biztosítunk a javító vagy osztályozó vizsgán;
- az írásbeli beszámolón segédeszköz (számológép, számítógép, stb.) használatát engedélyezzük;

- lehetővé tesszük az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, stb.
- A kudarcok csökkentése érdekében törekszünk a lehetséges okok feltárására.
- Az illetékes pedagógus a gyermekvédelmi megbízottal együttműködve készíti el az intézkedési tervet a tanuló fejlődését, haladását akadályozó tényezők megszüntetésére (okok feltárása, célok meghatározása, feladatok, felelősök, elvárt eredmény, ellenőrzés).
- Lehetséges okok
 - a tanuló **hátrányos helyzete**;
 - **beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzd**;
 - **sajátos nevelési igényű**;
 - **gyermekvédelmi problémák**.

A **gyámhatóság kezdeményezése** esetén az iskola nem tagadhatja meg a tanuló napközis foglalkozásra, iskolaotthonos osztályba való felvételét.

A különleges bánásmódot igénylő tanulókról

Az utóbbi, több mint két évtizedben a fogyatékossgal és a fogyatékosokkal kapcsolatos megítélés és terminológia nagyon sok változáson ment keresztül. A sajátos nevelési igényű tanulóakra vonatkozó pedagógiai tevékenységek egyre inkább arra irányulnak, hogy a gyermekekben társadalmilag hasznos képességek alakuljanak ki. Az iskoláknak ezekhez az igényekhez alkalmazkodniuk kell készen kell állniuk a folyamatos megújulásra állandóan szem előtt tartva a szülők, tanulók, fenntartó igényeit, elvárásait. Ez a pedagógusok részéről is folyamatos megújulást, szemléletváltást igényel.

A **Nemzeti alaptanterv** (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma. Az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák a pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait.

Az együttműködésben lévő mindhárom tagiskola biztosítja a sajátos nevelési igényű tanulók rehabilitációs-rehabilitációs célú ellátását:

- az integráltan oktatható sajátos nevelési igényű tanulók (mozgásszervi-, érzékszervi-, értelmi-, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavarral és pszichés fejlődési zavarral küzdő, valamint halmozottan sérült gyermekek számára).

A többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható SNI tanulókat is nevelő iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve elkészítésénél figyelembe veszi:

- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók egyéni sajátosságait.
- a mindenkor hatályos oktatási törvények, rendeletek rájuk vonatkozó előírásait.

Az ellátás közös elvei

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszik szükségessé.
- a sajátos nevelés igényű általános iskolás tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása 1-8 évfolyamon,
- számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozáshoz való jogot, mely az intézményünk számára kötelezettséget jelent,
- a tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez,
- biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét,
- kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét,
- reális önismeret, énkép kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya-, illetve szakma kiválasztását,
- interszónális kapcsolatok fejlesztése,
- a kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét,
- fontos az érzelmi, akarati életük formálása,
- segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására,
- a kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat,
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk.

Az SNI tanulóknál a fejlesztés:

- a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg,
- segíti a minél nagyobb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- arra törekszünk, hogy a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák pedagógiai gyakorlatunkban is megjelenjenek,
- a tanulók között fennálló – egyéni adottságból és igényekből adódó különbségeket figyelembe vesszük,
- fejlesztési követelményeink igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- a fejlesztésre vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, az egyéni adottságokat szem előtt tartva fogalmazzuk meg,
- szoros szakmaközi együttműködést alakítunk ki a gyógypedagógusok, tanítók, tanárok és egyéb a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között, amely nyitott tanítási folyamatban valósul meg.

Az SNI tanulók beilleszkedésének megvalósításánál az alábbi gyakorlatot követjük:

Az SNI típusához, súlyossági fokához módszereket, módszerkombinációkat választunk, szoros együttműködésben a fejlesztésben részt vállaló többi szakemberrel.

Pedagógusaink céltudatosan felkészülnek az SNI gyerekek nevelésére-oktatására, és mindent megtesznek azért, hogy a szülőket és az adott tanulócsoportot felkészítsék a sérült tanulók el-, és befogadására.

Az SNI tanulók oktatásával, nevelésével kapcsolatos általános célok és feladatok

- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése
- az önálló életvitelre való felkészítés

- reális énkép, önbizalom kialakítása
- a kudarctűrő képesség növelése
- önállóságra nevelés
- segítségnyújtás a reális pályaválasztáshoz

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékból, több fogyatékból, autizmus spektrum zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- A fogyatékból típusa, súlyossága.
- A fogyatékból kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.

A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű tanulók a törvény értelmében differenciált bánásmódra, elbírálásra jogosultak.

A differenciált bánásmód,

- mennyiségi és minőségi differenciálást.
- személyre szabott követelményeket jelent az életkori és a tantárgyi sajátosságok figyelembevételével
- differenciált házi feladatot – elsősorban mennyiségi szempontból.
- több időt a feladatok megoldására.
- több segítséget, könnyítést a tananyag feldolgozásában.
- a különleges bánásmódot igénylő gyerektől csak a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges minimális ismeretanyagot követeljük meg.

Fontos a pozitív megerősítés: azokat a készségeket, képességeket erősítjük, amelyekben a gyerek jól teljesít.

Figyelembe kell venni a gyerek egyéni tempóját is.

A számonkérés során az alternatív lehetőségeket is alkalmazzuk, melynek során az egyéni szükségleteket maximálisan figyelembe vesszük.

Fontos a motiváció, a pozitív megerősítés.

Teljesítményüket mindig fejlődésük tükrében, önmagukhoz képest figyeljük és értékeljük.

A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló valamennyi osztályozandó tantárgyból legalább elégséges eredményt érjen el, azaz teljesítse a továbbhaladás feltételeit, amelyet a helyi tanterv rögzít.

A mozgáskorlátozott tanulók

A mozgáskorlátozott gyermekeket, tanulókat segítjük a sérülésből adódó hátrányos következmények csökkentésében vagy ellensúlyozásában. Biztosítjuk az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás-, és étletteret és az ehhez szükséges eszközöket.

Célok:

- Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.
- Ismerjék meg, a mozgáskorlátozottságukból eredő egészségi teendőket és az egészségügyi ellátás lehetőségeit, a sajátos helyzetükből adódó jogait, alakuljon ki bennük az önrendelkező életforma képessége, amely elősegíti jövőbeli felnőtt életüket, társadalmi beilleszkedésüket.
- A mozgásállapot által meghatározott adottságok, korlátok figyelembevételével olyan belső motiváció teremtsdön meg, mely által a mozgáskorlátozott tanuló aktívan kapcsolódhat be a fejlesztő folyamatba; alakuljon ki a fejlődés igénye önmagával szemben, az igény a sikeres továbbtanuláshoz, munkába álláshoz.
- Fejlődjön ki a megfelelő életminőség megalapozása érdekében a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jóllét és annak kialakítására irányuló igényesség.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A mozgásszervi diagnózistól és mozgásállapottól, az aktuális fejlettségi szinttől, valamint a személyiségtől függő speciális fejlesztési technikák, módszerek, eszközök alkalmazása, a megismerő tevékenységekhez szükséges kompetenciák (ismeretek, képességek, attitűdök) kialakítása és fejlesztése, az elérhető legmagasabb szintű önállóság kialakítása, az önálló életre nevelés.
- Az iskolai fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a mozgásnevelés, mint komplex rehabilitációs hatásrendszer, amely ötvözi a sérült tartási és mozgási funkciók helyreállítását célzó, a gyógyító és a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat, s e feladatokat integrálja a tanítás-tanulás folyamatába. A mozgásnevelés célját és feladatait elsődlegesen nem az életkor, hanem a tanuló mozgásszervi diagnózisa – annak végleges, javuló vagy romló volta –, továbbá a mozgásállapot súlyossága és klinikai tünetei, akadályozottságának mértéke és formája határozzák meg.
- Korszerű ismeretek átadásával, illetve a reális önismeret kialakításával a továbbtanulásra történő felkészítés nyújthat biztos alapot a későbbi önálló életvezetéshez.
- A mozgáskorlátozottság gyakori velejárója a beszélt és írott nyelv zavara, így a nevelés-oktatás során kiemelt feladat a beszéd- és kommunikációfejlesztés, súlyos esetben a beszéd- és logopédiai terápia, esetleg a technikai eszközökkel támogatott írásbeli kommunikáció kialakítása.
- A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítése során a kiindulás alapja fizikai adottsága, értelmi képessége, kommunikációjának formája, szintje és érzelmi állapota. Ennek megfelelően a tananyag, a követelmények, a számonkérés, értékelés egyéni fejlettségi szinthez történő igazítása, adaptálása szükséges, a fokozatosságot e téren is figyelembe véve.

Személyi feltételek:

A gyermeket fogyatékoságának megfelelő gyógypedagógus, ebben az esetben szomatopedagógus, konduktív nevelés esetében a konduktív pedagógia kompetenciája szerinti konduktor, utazó

szakember segítse szükség szerint az iskolai munkájában.

Tárgyi feltételek:

Kerekesszékkal, járókerettel vagy más segédeszközzel közlekedő gyermek számára lépcsőt áthidaló rámpa, kapaszkodó, korlát kiépítése szükséges.

Az osztályterem lehetőleg földszinti legyen. Az osztályterem belső elrendezése is segítse a tanulót az akadálymentes közlekedésben pl. szélesebb távolság a szék illetve a padsorok között.

Tanterem:

Az iskolapad, asztal, szék kiválasztásakor a következő szempontokat kell figyelembe venni a tanulók egyedi igényei szerint.

Testtartási aszimmetria miatt a mozgáskorlátozott tanulót célszerű a táblával szembe, középre ültetni (semmiképpen sem ültethető arra az oldalra, amely a deformitás irányával megegyező).

Figyelembe véve a mozgáskorlátozott tanuló fáradékonyságát, célszerű olyan helyre ültetni, ahol a pedagógussal folyamatos kapcsolattartása lehetséges.

Speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek:

A mozgásszervi fogyatékos tanulók számára a többségi iskolák tantervei elfogadottak. A mozgáskorlátozott tanulók iskolai fejlesztésének szakaszolása megegyezik a Nat képzési szakaszaival.

A Nat-ban megfogalmazott fejlesztési területeket, nevelési célokat és azok teljesítését a tanulók életkori sajátosságai és a mozgáskárosodásból adódó egyéni eltérések egymással kölcsönhatásban befolyásolhatják. Valamennyi kulcskompetencia beépül a mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus fejlesztőfolyamatába.

A közműveltségi tartalmak elsajátítása valamint az értékelés során a mozgáskorlátozott tanulók állapotához, fejlettségi szintjéhez kell igazodni, a segítségnyújtás, a differenciálás mennyiségének megválasztásában is. Egyes esetekben indokolt lehet bizonyos tartalmak elhagyása, vagy a szakértői javaslat alapján az érdemjegyekkel történő értékelés alóli mentesítés. Egyéni szükségleteknek megfelelő technikai jellegű segítségnyújtásra lehet szükség.

A hallássérült tanulók

A hallássérült tanulónál – a hallás hiánya vagy csökkenése miatt – a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat. A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával – melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

Célok:

- A nyelvi kommunikáció, a társas viselkedési szokások elsajátítása.
- Szociális kapcsolatrendszer kialakítása.
- Érintkezési formák értelmezése.
- A beszédértés és szóbeli szövegalkotás, fogalmi gondolkodás erősítése.
- Anyanyelvi készségek, helyesírás fejlesztése.
- Az információszerzés, az interperszonális kapcsolatok új technikai formáira való felkészítés.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A hallássérült tanulók nevelésében a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.
- A nagyothalló tanulók nyelvi szintje általában indokolja, hogy a bevezető szakasz hosszabb időszámban szerveződjön, de az iskola pedagógiai programja és a helyi tanterve alapján a későbbiekben is sor kerülhet egy évfolyam tananyagának egy tanévnél hosszabb időtartamban történő feldolgozására.

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező szurdopedagógus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

A többségi iskola tankönyvei. Az osztályteremben lehetőleg elől üljön. A pedagógus a tanulóval szemben helyezkedjen el, és fokozott artikulációt használjon.

A látássérült tanulók:

A látás hiánya, aliglátás és a gyengénlátás nemcsak a tanulás terén okoz eltéréseket, hanem nehezítette a mindennapi élet tevékenységei (a tájékozódás, a közlekedés, az önkiszolgálás) is. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiség- és szocializációs zavar is kialakulhat (önállótlanág, lassú reakciókészség, passzivitás, önbizalomhiány, elkülönülésre való hajlam vagy túlzott önérvényesítő magatartás, indulatosság, téves eszmék).

A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- A nemzeti műveltség átadása, az egyetemes kultúra közvetítése.
- A szellemi- érzelmi fogékonyság, az erkölcsi érzék elmélyítése,
- Az esélyegyenlőség biztosítása a látássérülésből és az esetleg csatlakozó fogyatékosságból adódó hátrányok leküzdésével.
- A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más – haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és hallási – beállítódás is jellemzi.
- Fontos az ép érzékszervek – hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező tiflopedagógus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

A látássérülés fokához igazodóan speciális tankönyvek, megfelelő eszközrendszer biztosítása és a

megfelelő tanulási környezet kialakítása, melyre kiemelt figyelmet fordítunk. IKT eszközök kiemelt használata, hangoskönyvek, egyéb szükséges hanganyagok biztosítása.

A beszéd fogyatékos tanulók:

Beszéd fogyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- A beszéd fogyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.
- A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű.
- A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembevétele szükséges.
- Sokoldalú percepciók fejlesztése, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek.
- Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása, mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.
- Differenciált foglalkoztatás.
- A fejlesztést a szülők támogató együttműködése segítse. A terápiában – a minél gyorsabban automatizált jó beszéd szint elérése érdekében – a tanulóval kommunikáló valamennyi felnőtt legyen partner.

Személyi feltételek:

Sérülés típusához igazodó gyógypedagógiai végzettséggel is rendelkező logopédus, szükség szerint utazó szakember segítsége az iskolai munkában.

Tárgyi feltételek:

Fejlesztőszoba/logopédiai terem, tükör, figyelem fejlesztő és észlelést javító játékok, szivacs a relaxációhoz, számítógép, hallásdifferenciáló játékok, tanári segédeszközök, kézikönyvek.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhe fokú értelmi fogyatékos (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki.

Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a

figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

- Ki kell alakítani a tanuló attitűdjét a szűkebb és tágabb környezetéhez, történelmi múltjához, önmagához.
- Közügyek megismerése, állampolgári jogainak és kötelezettségeinek érvényesítése.
- Megfelelő önértékelés, saját személyiségének megismerése.
- Társas kapcsolatok kialakítása, társadalmi beilleszkedés elősegítése.
- Belső kontroll erősítése, önbizalom fejlesztése.
- Testi, lelki egészségre nevelés.
- Családi életre nevelés.
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség.
- Pályaorientáció.

Személyi feltételek:

A fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása.

Tárgyi feltételek:

Speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók:

Az autizmus spektrumzavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikusfejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van. Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képességhiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el.

Célok:

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A csökkent készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.
- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.
- A jellegzetes gondolkodási nehézségek, rugalmatlanság miatt – a továbblépés előtt – külön kiemelt fejlesztési feladat az elsajátított ismeretek alkalmazásának, általánosításának tanítása, az ismeretek folyamatos használata a fenntartás biztosítására, valamint a változatos, problémamegoldási módszerek tanítása.
- A tananyag kiválasztásának legfontosabb szempontja a tanított képesség egész életen át megfelelő alkalmazhatósága. A tanuló túlterheltségének elkerülése érdekében a felesleges információkat szűrni kell, mert a tipikusan fejlődő gyermek által spontán, ösztönösen elsajátított nagy mennyiségű információ és készség az autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek számára nehéz tananyagot jelent.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

- A veszélyeztető viselkedések kezelése, más, elfogadható viselkedések kialakításával, viselkedésterápiával,
- az ön-(esetleg köz-)veszélyes viselkedések kezelése,
- a családi életet akadályozó viselkedések kezelése,
- a taníthatóság és a csoportba való beilleszkedés kialakítása,
- az iskolán kívüli környezethez való adaptív viselkedés kialakítása.

Személyi feltételek:

Autizmusra vonatkozó speciális ismeretekkel rendelkező gyógypedagógus vagy autista specifikus szakember.

Tárgyi feltételek:

Elvileg bármely tantervhez, programhoz kapcsolódó, az oktatási rendszer bármely típusára készült taneszköz, tankönyv felhasználható, de egyedi módosításokra szükség lehet.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló:

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar,
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció.

eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek. Az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- elősegíteni a társadalomba való beilleszkedésüket,
- alapvető erkölcsi normák megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása szükséges,
- önmagukra irányuló, helyes cselekvésre készítető érzelmek, tulajdonságok feltárása ill. kialakítása szükséges: a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása,
- az önbecsülés kialakítása, saját pozitív tulajdonságainak feltárása,
- negatív személyiségjegyeik felismerésére, a javításhoz való együttműködés,
- a rossz, negatív tulajdonságok és érzelmek feltárása, a javítás lehetőségeinek kimunkálása
- a konfliktuskezelő képességük,
- a stressz hatások csökkentése, a stresszek elviselésének fejlesztése,
- az alkalmazkodóképességük,
- az aktivitásuk, a hierarchia-, és monotónia tűrésük
- a kommunikációs készségük,
- az önfegyelemük a munkakultúrájuk fejlesztése.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Személyi feltételek:

Tanulásban akadályozottak tanára szakos gyógypedagógus, pszichopedagógus vagy logopédus, illetve felső tagozaton, a nevelőtestület határozata alapján a kötelező habilitációs, rehabilitációs órakeret max. 50%-ban szaktanár is elláthatja.

Tárgyi feltételek:

Fejlesztő terem, IKT eszközök, auditív és vizuális percepciót fejlesztő játékok, speciális taneszközök, mozgásfejlesztő eszközök.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához

viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Tanulási nehézség esetében: a normál vagy átlag feletti értelmi képességek mellett a tanulási teljesítmény nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

A gyermeki személyiség mind teljesebb megismerése

- Felzárkóztatási stratégiák,
- Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása teammunkában a szakértői vélemény alapján,
- Kognitív képességek fejlesztése,
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció,
- Alapműveletek készségszintű használatának kialakítása,
- Kommunikációs készségek fejlesztése,
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés),
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése,
- Anyanyelvi képességek megszilárdítása (olvasástechnika, helyesírás), szöveg és feladatértés készségszintre emelése ,
- A kulturális és szocializációs hátrányok kompenzálása,
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása,
- Általános képességek megerősítése, praktikus tudás tanítása,
- Felkészítés a továbbtanulásra,
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.

A fejlesztő tevékenység főbb területei:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- Mozgásfejlesztés,
- Vizuomotoros koordináció, grafomotorika,
- Testséma fejlesztés,
- Tér-, időbeli tájékozódás fejlesztése,
- Percepció fejlesztése /vizuális, auditív/,
- Intermodalitás fejlesztése,
- Beszédeszélelés-beszédértés,
- Emlékezet fejlesztése /vizuális, verbális, szeriális, munkamemória/,
- Figyelem fejlesztése,
- Gondolkodás fejlesztése,
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése .

A NAT-ban megfogalmazott célok fogyatékosági típusok szerinti, műveltségi területekre és kulcskompetenciákra vonatkozó módosulásait, a Sajátos Nevelési Igényű Tanulók Oktatásának Irányelvei (2. számú melléklet) tartalmazza.

Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, második és ötödik, hatodik évfolyamán 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben szervezzük meg, heti 5 óra keretében. A többi évfolyamon a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény szerinti mindennapos testmozgást kell kifutó rendszerben megszerveznünk.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A kerettantervre épülő helyi tanterv figyelembe véve tanulóink terhelhetőségét, szabadon választható tantárgyak választását nem teszi lehetővé. Lehetőség nyílik azonban a szakkörökön és egyéb szabadidős tevékenységeken, valamint napközi- és tanulószobai csoportfoglalkozásokon való részvételre. A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy a foglalkozásokat egész tanév során látogatni kötelesek, így azokat a választást követően mulasztás tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A kötelező és tanórán kívüli foglalkozásokon pedagógus választására nincs lehetőség.

Projektoktatás

A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja.

A projektmódszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

A feladat komplexitása abban rejlik, hogy több tantárgy szerepeljen átfogóan az elsajátítandó ismeretek megszerzésében. A projekteknek részei a magyar nyelv-és irodalom, a történelem, a rajz, az ének, a technika tantárgyak, az osztályfőnöki órák és a természettudományi tantárgyak is.

Minden évfolyamon törekedünk a tantárgyi koncentrációra és a tanulói kompetenciafejlesztésre. A projekt témákhoz kapcsolódva szervezünk múzeumlátogatást, kézműves foglalkozást, tanulmányi kirándulásokat. Könyvtári ismeretszerző órákon gyűjtőmunkát végeznek a diákok, melyekből házi dolgozatokat és projekttablókat készítenek, ezeket a projektnapokon be is mutatják.

Úgy gondoltuk, hogy változatos tanulásszervezési módszerekkel motiváljuk a tanulókat ismereteik hatékonyabb, élményszerűbb elsajátítására.

A projektoktatás célja és tartalma

A projektoktatás elméletileg minden tanulási egység elsajátítására alkalmas, nélkülözhetetlen viszont azokban a komplex témakörökben, ahol a célkitűzésekben olyan összefüggések megértése, olyan magatartásformák elsajátítása a feladat, amelyek a *megismerési folyamatban a konkrét*

tapasztalatszerzést feltételezik. Ilyen például a fenntartható fejlődés célja: a környezettudatos, felelősségteljes magatartás.

A környezettel kapcsolatos tananyagtartalom közvetítésére a projektoktatás kiválóan alkalmas, mert: széles tantárgyi koncentrációt feltételez;

- ezáltal komplex szemléletmód kialakítására törekszik;
- a valós élet problémáit dolgozza fel;
- a gyakorlati élettel kapcsolatos ismerettartalmak feldolgozása tevékenységorientált.

A projektoktatással megvalósuló tanulási *folyamatban* döntő szervezési tényező a tanulók önállósága. A tanulók önállósága már a projektcélok (részcélok) meghatározásánál megnyilvánul, a megismerés (tervezés, kivitelezés) folyamatában pedig kiteljesedik. Az önálló tevékenységsorok velejárója mindenesetben az élmény és az újszerű szociális és tanulási készségek elsajátítása, végső soron pedig az önirányított tanulás.

Az önirányított tanulás középpontjában:

- a holisztikus szemléletmód, világkép kialakítása;
- a kritikus gondolkodás fejlesztése;
- a szociális és tanulási készségek elsajátítása;
- az értelem és érzelem egyensúlya áll.

A tanítási-tanulási stratégia lépései a következők:

- A tanulók felismerik, megértik az adott (projekt) probléma megoldásához vezető fő célt.
- A tanár segítségével a tanulók további konkrét problémákat, célokat (részcélokat) fogalmaznak meg a fő cél eléréséhez.
- Egyénileg vagy az önkéntesen alakult csoportokban a tanulók választanak a megfogalmazott problémákból, hogy megoldják azt.
- A tanulók tervet készítenek a megoldásról, megfogalmazzák a feladatokat.
- Maguk szervezik a feladatelosztást, az adatgyűjtés színhelyeit, esetleges adatközlők kiválasztását, megkeresve a támogatókat.
- *Aktív kivitelezés* az egyéni, páros vagy csoportos munka során a tanári segítség lehetőségével.
- A produktum bemutatása a csapatok előtt.
- A projekt értékelése a tanulói *önértékelésnél* a középpontban a projekt készítésének folyamata, *csapatok értékelésének* középpontjában a bemutatás, a *zsűri értékelésének* középpontjában a projekttevékenység és a produktum áll.
- A szükséges korrekciók elvégzése.
- A projekt közzététele.

A projektoktatás folyamatában a tanulás alapvetően az *egyéni, páros és csoportos szervezeti formákban* történik. A tevékenység megszervezésekor, valamint a feladatok megoldása során a hangsúly az *együttes munkálkodáson, egymás segítésén, elfogadásán, a kommunikációs készségek, technikák elsajátításán van.*

A *projekt módszer* mindig *célirányos, problémaorientált*, a tanulók *érdeklődésére, aktív tevékenységére épít.*

A valós világgal való közvetlen kapcsolata feltételezi az iskola tanulási környezetének kiterjesztését. A *megismerési folyamatot* a gyermeki személyiségfejlődés hatékony elősegítése érdekében szervezi. Ezért a *kezdemenyezésre, az együttműködésre és a kreatív, felfedezettő kutató technikákra helyezi a hangsúlyt.*

A projektoktatás kritériumai eszerint a következők:

- A kiindulópont a tanulók problémafelvető kérdése legyen, a tervezés közösen történjék.
- A projekt megoldása a tevékenységen keresztül kapcsolódjon a valóságos helyzetekhez.
- Adjon módot individualizált munkára.
- Adjon módot csoportmunkára.
- Kidolgozása összefüggő, hosszabb időtartamra nyúljon el.
- A cél az iskolán kívüli helyzet megismerésére vagy megváltoztatására vonatkozzék.
- Interdiszciplinaritás jellemezze.
- A pedagógusok és a tanulók egyenrangú, ám különböző kompetenciákkal rendelkező partnerekként dolgozzanak együtt.
- A tanulók önállóan döntsenek, és legyenek felelősek saját döntéseikért.
- A pedagógus vonuljon vissza stimuláló, szervező, tanácsadó funkcióba.
- A tanulók közötti kapcsolatok erősek, kommunikatívak legyenek.
- Az áttekintésben érdekes, hogy valamennyi felsorolt jegy megtalálható.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Tudjuk, hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez. A speciálisan szervezett, céltudatos munkával, speciális gondozással és feltételekkel a kiemelkedő képességek fejleszthetők. A felismert tehetség neveléséhez világosan megfogalmazott célra, mindenre kiterjedő nevelési koncepcióra és következetes, szorgalmas munkára van szükség.

Főbb alapelveink:

- az oktatás és nevelés egyensúlya;
- a nyitottság elve;
- az eredményorientáltság;
- az esélyegyenlőség biztosítása.

Az esélyegyenlőség biztosítását az intézmény minden tevékenysége során figyelembe veszi és alkalmazza:

- a beiratkozásnál,
- tanításban, ismeretközvetítésben,
- a gyerekek egyéni fejlesztésében,
- az értékelés gyakorlatában,
- tanulói előmenetelben,
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában,
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében,
- a továbbtanulásban, pályaorientációban,
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében.

A tantestület minden tagjának kötelessége betartani az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítani a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkör kialakítását.

A nevelői továbbképzések alkalmával minden nevelő számára biztosítjuk az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzéseken való részvételt.

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1–6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain;
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az
 - iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
 - a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
 - a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek,
 - tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon;
 - és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
 - adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
 - egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési, értékelési eljárások alkalmazása.
-

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Intézményünk a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

Az ellenőrzés **alapvető feltétele**, hogy folyamatosan, rendszeresen, változatos formában elősegítse a tanulók fejlődését.

Az értékelés – osztályozás – helyes alkalmazása komoly **ösztönző erő** lehet a további előrehaladáshoz, ám helytelen alkalmazása rendkívül ártalmas is lehet.

Az egységes értékelés alapelveit a **tantestület dolgozza ki**, és elfogadását követően betartása **minden pedagógus számára kötelező** érvényű.

Az előírt követelmények teljesítését a **nevelők** az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók **szóbeli felelete**, **írásbeli** munkája vagy **gyakorlati tevékenysége** alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, a tanév végén a tanulók a követelmény teljesítéséről **átfogó írásbeli dolgozatban** (év végi felmérő) is tanúbizonyságot tesznek.

Magyar nyelv, magyar irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó, témazáró dolgozatot írnak.

Egy tanítási napon az osztályközösség legfeljebb két témazáró dolgozatot írhat, melynek időpontját a tanár köteles már 1 héttel előbb bejelenteni a tanulóknak.

A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását **szóbeli felelet** formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a témazáró dolgozaton kívül – csak egy alkalommal kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva;
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

A **testnevelés** követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban annak alapján végzik, hogy a **tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi**

tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – **fejlődött, vagy hanyatlott** – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- az első évfolyamon és második évfolyam első félévében szöveges minősítést alkalmazunk, második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyam év végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük;
- A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

Kiválóan teljesített
Jól teljesített
Megfelelően teljesített
Felzárkóztatásra
szorul

- a második évfolyam második félévétől nyolcadik évfolyam év végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjeggyel, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítjük;
- a második évfolyam félévtől - nyolcadik évfolyam év végéig a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek és a tanuló adott félév közbeni tanulmányi munkája a tanulmányi munkához való hozzáállása alapján kell meghatározni.

Egy-egy nagyobb témakör követelményeinek elsajátítását **témazáró dolgozatokkal** ellenőrizzük, amelynek érdemjegyét megkülönböztetjük a naplóban, illetve az ellenőrzőben.

A szummatív mérések értékelésénél indokolt az egységesség a tantestületen belül. Ez az egységesség tartalmi szempontok alapján meghatározott, egységes elvekben kell, hogy tükröződjön. A ponthatárok megállapítása mindig egy konkrét mérőeszközhöz kell, hogy kapcsolódjon. A mérést végző munkaközösség határozza meg, milyen teljesítményt vár a jelesektől, és dönt arról hogy a mérőeszközök mindegyike tartalmazzon megfelelő arányban olyan feladatokat, melyek a minimum követelményekhez illeszkednek. A munkaközösség közösen állítja össze a feladatlapokat.

Az egyes tantárgyakban a pedagógusok egyéni értékelési (pl. pontozási) rendszert alkalmazhatnak, amit az előre ismertetett szabályok szerint válthatnak érdemjegyre, szöveges értékelésre.

Érdemjegyek esetén a minősítési fokozatok:

- (1) elégtelen;
- (2) elégséges;
- (3) közepes;
- (4) jó;
- (5) jeles,
- (5d) kitűnő.

Az éves osztályzatok mennyiségét (mint minimumot) a tantárgy jellegének megfelelően, a tananyag ismeretében és az óraszám függvényében a tantestület a következőkben határozza meg:

– heti egy órás tantárgy félévkor	3
esetében	
év végén	7

– heti két órás tárgy esetén	félévkor	4
	év végén	9
– kettőnél több órás tárgyból	félévkor	6
	év végén	10-12 érdemjegy.

Év végi vizsgákat nem szándékozunk tartani, azonban évfolyamszintű méréseket végzünk. A szintfelmérések során figyelembe vesszük a Nevelési Tanácsadó Pedagógiai Csoportjának ajánlatait, illetve kérjük a szaktanácsadók, tantárgygondozók segítségét. Bekapcsolódunk a helyi és országos mérésekbe.

Az értékelés módja

Első évfolyamon és második évfolyam félévkor **szöveges minősítést** kapnak a tanulók. Második évfolyam félévétől nyolcadik évfolyam végéig **érdemjegyekkel** értékelünk.

A szöveges értékeléskor meghatározó:

- Az értékelés a gyermekekért, a gyermekeknek szóljon;
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeret kialakulását;
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart;
- A tanuló legyen aktív részese saját fejlődésének;
- A szülő és a pedagógus gondolkodhasson közösen a gyermek fejlődéséről, ennek üteméről.

Alapelveink:

- Fejlesztőközpontúság jellemezze;
- A nevelési-oktatási-képzési eredmények értékelése azonos súllyal valósuljon meg;
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat;
- Legyen összhangban a NAT, a Pedagógiai program, a helyi Tantervi rendszer és az értékelés között;
- Diagnosztikus, szummatív, formatív funkciókat egyaránt képes legyen teljesíteni;
- Jellemezze a rendszeresség és folyamatosság;
- Tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni;
- Tartalmában komplexitás jellemezze;
- Nyelvi megformáltsága legyen érthető mind a tanuló, mind a szülő számára.

Célkitűzéseink:

- A tanuló folyamatos fejlődésére figyelő, adottságaihoz igazodó, egyéni különbségeket is kifejezni tudó értékelés megvalósulása;
- A tanuló fejlődési ütemét követő, differenciált tanulási technikák alkalmazása közben is érvényesülő folyamatos visszacsatolás;
- Az új iránt fogékony, nyitott, olyan innovatív pedagógus személyiség, akinél belső késztetesként jelenik meg a permanens önképzés igénye.

A szöveges minősítés

- A szöveges minősítést a tanítók, az osztályban tanító tanárok és a napközis nevelő végzi.
- Szöveges minősítés félévkor és tanév végén.
- Tartalmazza a tantárgyi tudást, magatartás és szorgalom értékelését.

Dokumentumai

- Értékelő napló

- Tájékoztató füzet
- Félévi értesítő
- Év végi bizonyítvány, anyakönyv

Év végi bizonyítvány

A második évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve az ötödik nyolcadik évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

Írásbeli feladatok értékelése

Az írásban történő számonkérés lehet:

- egyszerű, az előző órai anyag számonkérése,
- fogalmazás,
- feladatlap kitöltése – tantárgyi vagy képességmérő,
- felmérések – iskolai, kerületi, országos.

Szóbeli értékelés:

A szóban történő felelet lehet:

- kérdés – válasz szintű,
- összefüggő egyéni felelet,
- „kiselőadás”.

Valamennyi értékelhető – írásbeli, illetve szóbeli – teljesítményről **visszajelzést kell adni** a tanulóknak, szülőknek. **Az írásbeli számonkérés eredményéről a számonkérést követő két héten belül kell visszajelzést adni.**

Ez a visszajelzés lehet:

- egy-egy szóban (pl. ügyes voltál; gondold meg jobban...);
- érdemjegyek formájában, amelyeket az osztálynaplóban, illetve a szülők tájékoztatására az ellenőrzőben rögzíteni kell (nagyobb lélegzetvételű feladatok teljesítésekor, szóbeli, illetve írásbeli feladat, témazáró dolgozat, órai munka, szorgalmi feladatok, gyűjtőmunka, tanórán kívüli tevékenység – pl. versenyen való részvétel –, stb.);
- az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, az esetleg elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Intézményünkben a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladat legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- mennyiségét úgy kell összehangolni az osztályban tanító pedagógusoknak, hogy elkészítése az alsó tagozaton a napi egy óra, felső tagozaton a napi két óra időtartamot ne haladja meg;
- a tanulók eredményes felkészülése érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Intézményünkben csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, a digitális kultúrát, a matematikát (székhelyintézmény és tagintézmény eltérő módon), és a technikát, drámát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Tanórán kívüli tevékenységre (szakkörök) valamennyi, arra jelentkező tanuló számára biztosítjuk a lehetőséget. A **felvételtől** a szakkörvezető dönt, kikérve az osztályfőnök véleményét. Kizáró ok a nem megfelelő tanulmányi eredmény lehet.

Tehetséggondozó foglalkoztatásban a jelentkező tanulók közül a szaktanár által javasoltak vehetnek részt.

Felzárkóztató foglalkoztatásra (korrepetálás, tanulószoba) a szaktanár kijelölésével kerülnek csoportba a tanulók.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A méréseket évenként egyszer, május hónapban végezzük el. Az országos mérésekhez csatlakozva történik a NETFIT mérés. A mérés így összegzővé válik, egy már teljesített év eredményeit látja a tanuló és tanár egyaránt. Az előző évi teljesítményekkel összevetve mindig egy teljes év fejlődése látható. Az adatok feldolgozására, a teljesítmény értékelésére és visszaigazolására is bőven van idő. Ezáltal a adott a lehetőség a tanár számára, hogy a következő tanévre tervezett munkájában érvényesítse tapasztalatait.

A motoros teljesítmények és mérésük célja nem az osztályzás.

Alsó tagozat

1. o. lányok, fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 6-8 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 5 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	10.0 mp	9.0 mp	8.2 mp
Korlátozott futás (10 m/mp)	8.0	7.2	6.4
Ritmusváltásos futás/mp	8.8	8.2	7.6
Reakció gyorsaság	7	10	13
Egyensúlyozás/mp	12	16	20
Egyensúlyozó járás/mp	15	12	9

2. o. lányok, fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 8-10 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 6 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	9,3 mp	8,5 mp	7,6 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	17.0 mp	14.0 mp	11.0 mp
Korlátozott futás (10 m/mp)	6,8	6,0	5,2
Ritmusváltásos futás/mp	8,5	8,0	7,5
Reakció gyorsaság	12	15	18
Egyensúlyozás/mp	22	28	34
Egyensúlyozó járás/mp	13,4	10,4	7,8

1. o. lányok

Folyamatos játékos mozgás: 9-11 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 7 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	9,1 mp	8,4 mp	7,8 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	16,0 mp	13,5 mp	11,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	6,5	5,7	4,9
Ritmusváltásos futás/mp	8,9	8,0	7,1
Reakció gyorsaság	13	16	19
Egyensúlyozás/mp	34	41	47
Egyensúlyozó járás/mp	11,7	9,2	6,7

3. o. fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 11-13 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 7 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	9,0 mp	8,2 mp	7,4 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	15,5 mp	13,0 mp	10,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	6,1	5,3	4,6
Ritmusváltásos futás/mp	8,7	7,8	6,9
Reakció gyorsaság	13	16	19
Egyensúlyozás/mp	24	33	40
Egyensúlyozó járás/mp	12,1	9,6	7,1

4. o. lányok

Folyamatos játékos mozgás: 11-13 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 8 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	9,0 mp	8,2 mp	7,6 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	14,5 mp	12,2 mp	10,5 mp
Korlátozott futás (/mp)	5,8	5,0	4,3
Ritmusváltásos futás/mp	8,4	7,5	6,8
Reakció gyorsaság	15	18	20
Egyensúlyozás/mp	35	42	50
Egyensúlyozó járás/mp	10,0	7,4	6,0

4. o. fiúk

Folyamatos játékos mozgás: 14-15 percig.

Célba dobás számolyra (5 kísérlet) 9 m-ről 2 találat.

	gyenge	közepes	jó
Szlalom futás (2x15 m)	8,8 mp	7,8 mp	7,2 mp
Labdavezetés kézzel (2x15 m)	13,2 mp	11,2 mp	9,2 mp
Korlátozott futás (/mp)	5,2	4,6	4,0
Ritmusváltásos futás/mp	8,2	7,3	6,6
Reakció gyorsaság	16	19	22
Egyensúlyozás/mp	35	42	50
Egyensúlyozó járás/mp	11,0	8,3	6,9

Értékeléskor a már teljesített értékeket vesszük figyelembe.

A próbák leírása

1. Szlalom futás

A rajtvonalra merőlegesen, attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy medicinlabdát. A tanuló hullámvonalban futva kerülje el az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát

hullámvonalban fusson és haladjon át a rajtvonalon. (Ajánlatos az első labdát bal kéz felől kerülni.) Két kísérlet után a jobbik eredményt kell bejegyezni 0,1 mp-es pontossággal.

2. Labdavezetés kézzel

A tanulónak az előző próbában leírt pályán kézzel labdavezetéssel kell haladnia. A cél- (rajt) vonalon áthaladva meg kell fognia a labdát. Két kísérlet engedhető meg. A jobbik eredményt kell rögzíteni 0,1 mp-es pontossággal. A méréshez jól pattanó pöttyös labdát használjunk.

3. Korlátozott futás (20 lépéses futás)

10 méteres futás egymástól 50 cm-re lévő vonalak közé lépve. A teljesítés idejét mérjük 0,1 mp-es pontossággal. Minden vonalra, vonalon túllépésért 0,1 mp-et adunk az eredményhez.

4. Ritmusváltásos futás

30 m-es pályán történik a futás. A rajthelytől 5 méterre lehelyezünk 3 egymáshoz érő karikát, a pálya közepén 5 egymáshoz érő karikát (a középsőt helyezzük a felezőpontra), a célvonalától visszazámítva, 5 m-re ugyancsak 3 karikát. A tanulónak úgy kell futnia, hogy a karikák mindegyikébe belelép átfutás közben. Az eredményt 0,1 mp-es pontossággal jegyezzük. Két kísérlet közül a jobbikat számítjuk.

5. Reakció gyorsaság

Bordásfal 10. fokánál (alulról számolva) a tanító 2 db munkáskesztyűt tart, egymástól 50 cm-re. A tanuló kartávolságnyira áll a két kesztyűvel szemben. (A távolság felvételekor mellső középtartásban ujjhegye érje a bordásfal megfelelő fokát.) A tanító véletlen választásos alapon elengedi valamelyik kesztyűt akkor, amikor a tanuló már mozdulatlan, várakozó helyzetben van. A tanuló igyekezzon elkapni a kesztyűt. Az eredményt az adja, hogy sikerül-e, és hányadik fok magasságában sikerült elkapni a kesztyűt. 5 kísérletből az összes pontszám adja a végeredményt, ami így 0-50 pont között lehetséges.

6. Egyensúlyozás

A tanuló bekötött szemmel, magastartásban ujjfűzés helyzetben vár. Jelre az egyik lábát térdben hajlítva derékszög helyzetéig emeli. Az eredményt mp-es pontossággal addig mérjük, amíg az emelt lábat le nem teszi. Egy percnél tovább nem kell mérni!

7. Egyensúlyozó járás

A tanuló 1,5 m-re lévő rajtvonal mögött áll, lapjára fordított tornapaddal szemben. Egyik kezével az orrát fogja, másikkal ezen kinyúlva kislabdát fog. Jelre végighalad a pad merevítő gerendáján, lerúgja a pad végére állított tömöttlabdát, majd egyensúlyozva visszafut. Az idejét a rajtvonal újra eléréséig, 0,1 mp-es pontossággal rögzítjük. Minden esetleges lelépést 1 mp-es plusz idővel büntetünk.

Értékelés

A teljesítményszint megállapítása úgy történik, hogy a tanuló eredményét „ráhelyezzük” a táblázatra, és leolvassuk azt a %-ot, amelyet már teljesített.

A tanulók önmagukhoz viszonyított fejlődését kell értékelnünk! Ez a fejlődés csak akkor éri el az értékelhető nagyságot, ha legalább egy teljesítményszinttel magasabb teljesítményt jelent. A tanév végi testnevelési osztályzatba a tanuló önmagához viszonyított fejlődését számítjuk be. Ez az osztályzás azonban csak az összteljesítményre történhet, tehát az elvégzett próbák százalékos átlagban mért fejlődéssel vagy visszaeséssel összefüggésben. Ezzel kompenzációs lehetőséget adunk tanítványainknak, hogy egy-egy gyengébb teljesítményt más próbában „helyrebillentsenek”.

Szlalomfutás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	9,4	9,3	9,2	9,1	8,9	8,5	8,1	7,8	7,5	
I	6.	9,4	9,3	9,2	9,1	8,9	8,4	7,9	7,4	6,9	
Ú	7.	8,7	8,6	8,5	8,4	8,2	7,8	7,5	7,2	6,9	
	8.	8,4	8,3	8,2	8,1	8	7,6	7,3	7	6,5	
L	5.	9,8	9,7	9,5	9,3	9,1	8,7	8,3	7,9	7,5	
E	6.	9,5	9,4	9,2	9,1	8,9	8,4	7,9	7,4	7	
Á	7.	8,9	8,8	8,7	8,6	8,4	8,1	7,7	7,3	6,9	
NY	8.	8,6	8,5	8,4	8,3	8,2	7,8	7,5	7,2	6,9	

A rajtvonalra merőlegesen, attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy tömöttlabdát. A kísérleti személy hullámvonalban futva kerülje ki az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát, hullámvonalban fusson vissza és haladjon át a rajtvonalon (Ajánlatos az első labdát bal kéz felől kerülni.) Két kísérlet után a jobbik eredményt kell bejegyezni 0,1 mp-es pontossággal.

Szlalom labdavezetés kézzel

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	16	15	14	13	12	11,2	10,3	9,5	9	
I	6.	13,9	13,1	12,3	11,5	10,7	9,9	9,1	8,4	8	
Ú	7.	13,1	12,4	11,7	11	10,2	9,5	8,7	8	7,7	
	8.	11,8	11,2	10,6	10	9,5	8,9	8,4	7,8	7,6	
L	5.	16	15	14	13	12	11	10	9,1	8,5	
E	6.	13,3	12,6	11,9	11,2	10,5	9,8	9,1	8,4	8	
Á	7.	13,1	12,4	11,7	11	10,4	9,8	9,1	8,4	8	
NY	8.	12,2	11,6	11	10,4	9,9	9,3	8,7	8,1	7,9	

A rajtvonalra merőlegesen attól 5, 10 majd 15 m-re kell elhelyezni egy-egy tömöttlabdát. A kísérleti személy a labdát kézzel vezetve hullámvonalban futva kerülje ki az első két labdát, majd megkerülve a harmadik labdát hullámvonalban vezetve haladjon át a rajtvonalon. A rajtvonalon áthaladva meg kell fognia a labdát. Két kísérlet engedhető meg. A jobbik eredmény számít 0,1 mp-es pontossággal. A próba során kosárlabdát használunk.

Négyütemű fekvőtámasz

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	15	17	18	19	21	23	24	26	28	
I	6.	16	18	19	21	22	24	25	27	29	
Ú	7.	17	19	20	22	23	25	26	28	30	
	8.	18	19	21	23	24	26	27	29	31	
L	5.	14	16	17	19	20	20	21	22	23	
E	6.	15	17	18	20	21	21	22	23	24	
Á	7.	16	18	19	20	21	22	23	24	25	
NY	8.	16	18	19	20	21	22	23	24	25	

A négy ütemű fekvőtámasz szabadgyakorlat folyamatos végrehajtásból áll.

Kiinduló helyzet:	terpeszállás, magastartás
1. ütem:	guggolótámasz
2. ütem:	mellső fekvőtámasz
3. ütem:	guggolótámasz
4. ütem:	terpeszállás, taps a fej felett

Az egy perc alatt végrehajtott gyakorlatok számát értékeljük. Abban az esetben, ha a tanuló a 60. másodpercben már a 3. ütem végrehajtását elkezdte, felfelé kerekítünk. A próbát mindenki egyszer hajtja végre.

400 m ill. 600 m futás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	2:05	1:58	1:50	1:45	1:40	1:35	1:30	1:20	1:15	
I	6.	2:00	1:53	1:45	1:40	1:35	1:30	1:25	1:15	1:10	
Ú	7.	2:55	2:48	2:40	2:35	2:30	2:25	2:20	2:10	2:05	
	8.	2:45	2:38	2:30	2:25	2:20	2:15	2:10	2:00	1:55	
L	5.	2:15	2:08	2:00	1:55	1:50	1:45	1:40	1:30	1:25	
E	6.	2:10	2:03	1:55	1:50	1:45	1:40	1:35	1:25	1:20	
Á	7.	3:20	3:13	3:05	2:58	2:50	2:40	2:35	2:25	2:15	
NY	8.	3:10	3:03	2:55	2:48	2:40	2:30	2:25	2:15	2:05	

Állórajttal kell a próbát lebonyolítani, versenyszerűen. Az időeredményeket percben, illetve másodpercben mérjük.

A futás távja: 5-6. osztály 400 m
7-8. osztály 600 m

60 m-es futás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	12,4	12	11,6	11,4	11,1	10,9	10,6	10,2	9,8	
	6.	12	11,6	11,2	11	10,7	10,4	10,2	9,7	9,4	
	7.	11,6	11,3	11	10,8	10,5	10,2	10	9,5	9,1	
	8.	11,2	10,9	10,7	10,5	10,2	9,9	9,7	9,4	9	
L E Á NY	5.	12,9	12,5	12,2	11,9	11,7	11,4	11,2	10,9	10,6	
	6.	12,5	12,1	11,7	11,5	11,2	10,9	10,7	10,3	9,9	
	7.	12,1	11,8	11,5	11,3	11	10,7	10,5	10,1	9,6	
	8.	12	11,6	11,3	11	10,8	10,5	10,3	9,9	9,5	

Versenyszerű végrehajtás

5-6. osztály állórajt

7-8. osztály térdelőrajt

Hason fekvésből törzsemelés és leengedés

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	20	24	28	32	36	40	44	48	52	
	6.	22	26	30	34	38	42	46	50	54	
	7.	24	28	32	36	40	44	48	52	56	
	8.	26	30	34	38	42	46	50	54	58	
L E Á NY	5.	16	20	26	28	32	36	40	44	48	
	6.	20	24	28	32	36	40	44	48	52	
	7.	22	26	30	34	38	42	46	50	54	
	8.	24	28	32	36	40	44	48	50	54	

Maximális időtartam 4 perc

Karhajlítás és nyújtás (fekvőtámasz)

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F	5.	6	8	10	12	14	16	18	20	22	

I Ú	6.	8	10	12	14	16	18	20	22	24	
	7.	10	12	14	16	18	20	22	24	26	
	8.	12	14	16	18	20	22	24	26	28	
L E Á NY	5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	6.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	7.	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	8.	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Hanyatt fekvésből felülés

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
	6.	27	32	37	42	47	52	57	62	67	
	7.	29	34	39	44	49	54	59	64	69	
	8.	31	36	41	46	51	56	61	66	71	
L E Á NY	5.	21	26	31	36	41	46	51	56	61	
	6.	23	28	33	38	43	48	53	58	63	
	7.	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
	8.	27	32	37	42	47	52	57	62	67	

Maximális időtartam 4 perc

Helyből távolugrás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	145	148	151	154	157	160	163	166	169	
	6.	155	158	161	164	167	170	173	176	179	
	7.	164	167	170	173	176	179	182	185	188	
	8.	172	175	178	181	184	187	190	193	196	
L E Á NY	5.	131	134	137	140	143	145	148	151	154	
	6.	138	141	144	147	150	153	156	159	162	
	7.	143	145	148	151	154	157	160	163	166	
	8.	147	150	153	156	159	162	165	168	171	

3 kísérleti lehetőség

Függés hajlított karral

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I	5.	14	16	18	20	22	25	29	33	36	
	6.	10	12	14	16	18	26	32	38	43	

Ú	7.	10	12	14	16	18	26	34	41	48	
	8.	15	17	19	21	23	30	36	42	48	
L	5.	10	12	14	16	18	22	25	29	33	
E	6.	6	8	10	12	14	22	29	36	43	
Á	7.	6	8	10	12	14	21	28	35	42	
NY	8.	7	9	11	13	15	22	30	38	46	

A függés helyzetét a tanuló társ segítségével veheti fel. A végrehajtás idejét a segítség megszűnésétől kell mérni mindaddig, amíg a kiindulási helyzet meg nem szűnik. A mérés pontossága 0,1 s. A próba korlátkarfán vagy nyújtón végezhető. A kiinduló helyzetben a lányok állja a fogás magasságában legyen. A fiúknak derékszögű karhajlítás mellett kell a feladatot végrehajtani. A 10-12 éves fiúk kiinduló helyzete megegyezik a lányokéval.

Labdapasszolás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	15	17	18	20	21	23	24	26	28	
	6.	16	19	21	22	24	26	27	29	31	
	7.	18	21	23	25	26	28	29	31	33	
	8.	20	23	25	27	28	30	31	34	36	
L E Á NY	5.	14	16	17	19	20	22	23	25	27	
	6.	18	20	21	23	24	26	27	29	31	
	7.	19	21	23	25	26	28	29	31	33	
	8.	20	22	24	26	27	29	30	32	34	

A tanulók a próbát sima fallal szemben állva hajtják végre.

A fallal párhuzamosan meghúzott dobóvonal mögé állva, tetszés szerinti dobásformával a falra kell dobni a labdát, s azt visszapattanás után el kell kapni. Meghatározott idő alatt az elkapások számát értékeljük. A próbát mindenki egyszer hajtja végre. A felmérés során csak az ismételhet, aki labdakezelési hiba miatt időt veszít, pl. elejti a labdát.

Dobótávolság: 2 m

Időtartam: 2 perc

Labda: gumilabda

Tömöttlabda dobás

		10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
F I Ú	5.	3,70	4,00	4,60	4,90	5,10	5,40	5,60	6,00	6,50	
	6.	4,60	5,00	5,30	5,70	6,00	6,40	6,70	7,20	7,60	
	7.	4,20	4,80	5,30	5,70	6,00	6,40	6,70	7,20	7,80	
	8.	4,80	5,40	5,90	6,30	6,60	7,10	7,50	7,80	8,40	

L	5.	3,80	4,00	4,10	4,30	4,40	4,60	4,70	4,90	5,10	
E	6.	4,30	4,50	4,60	4,90	5,20	5,50	5,80	6,00	6,20	
Á	7.	4,50	5	5,40	5,80	6,10	6,20	6,30	6,80	7,80	
NY	8.	4,80	5,30	5,80	6,20	6,50	6,90	7,20	7,70	8,20	

A tanulók háttal állnak fel a dobásirányhoz viszonyítva, kezükben a tömöttlabdával. Előrehajlással szerzett lendület után a fej fölött hátrafelé kell eldobni a labdát. A dobóversenyek szabályainak megfelelően a dobóvonalra vagy azon belül lépni nem szabad, mert ebben az esetben a dobás eredménye érvénytelen. Minden próbázó három dobást hajt végre, az elért eredmények közül a legmagasabb érték jelenti a próbában elért teljesítményt.

5-6. osztály kis tömöttlabda (2 kg)
7-8. osztály lányok kis tömöttlabda (2 kg)
7-8. osztály fiúk hajszaabda (3kg)

4.2.8. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Az iskola egészségnevelési elvei

A tanulók rendszeres egészségügyi felügyelete és ellátása érdekében az intézmény fenntartója megállapodást köt iskolaorvosi és fogorvosi teendők ellátására.

Az iskolaorvos, az iskolai védőnő és a fogorvos a munkáját a megállapodásnak megfelelően végzi, tevékenységét a 26/1977/ IX.3/ NM rendelet szabályozza. A tanulók egészségügyi ellátását az orvosok és a védőnő az intézményegység-vezetőkkel/helyettesekkel egyeztetett rend szerint végzik.

Együttműködés az évente visszatérő feladatok során

- Az iskolaorvossal, iskolai védőnővel egyeztetett időpontokban kerül sor a szükséges **szűrővizsgálatokra és védőoltásokra**. A szűrővizsgálatok idejére az iskola nevelői felügyeletet biztosít.
- Az osztályfőnökök tanévenként egy alkalommal **fogászati rendelésre** kísérik tanítványaikat.
- Az iskola megszervezi **a továbbtanuló nyolcadikosok alkalmassági vizsgálatát**.
- A testnevelők együttműködnek a sporttal, **összefüggő vizsgálatok** alkalmával.
- A krónikus beteg, valamint **testi, érzékszervi és egyéb fogyatékos tanulók** háziorvossal egyeztetett fokozott ellenőrzését az intézményegység-vezetők koordinálják.
- A Nevelési Tanácsadóval együttműködve végezzük **a pszichés fejlődés zavaraiival és magatartási problémákkal küzdő gyermekek/tanulók** segítségét, szükség esetén szakértői bizottság elé kísérését.

Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza az egészségneveléssel kapcsolatos további feladatokat és tevékenységi formákat:

- a védő – óvó intézkedéseket
- a gyermek/tanulóbaesetek megelőzését szolgáló előírásokat
- a gyermek/tanulóbaesetekkel kapcsolatos iskolai feladatokat
- a rendkívüli esemény esetén szükséges teendőket
- a helyes és biztonságos közlekedésre nevelés feladatait

Az egészségnevelés módszerei

A követelmények indokoltságát, motiváltságát meggyőződéssé kell fejleszteni. Ismereteket kell nyújtani, azokat rendszerbe kell foglalni. Normákat kell megfogalmazni, azokat rendszerbe kell foglalni. Érzelmeket kell keltetni, kapcsolni az ismeretekhez, a normákhoz, a belátásig kell eljuttatni a gyermekeket/tanulókat, majd egy hosszú nevelési folyamatban formálódik meggyőződéssé. A fentieket természetesen az életkor függvényében és az alkalmazott módszerek átgondolt megválasztásával, jó alkalmazásával érhetjük el.

Elvárások a pedagógusokkal szemben

A gyermekek/tanulók életvitelüket minták követésével is alakítják, ezért különösen jelentős a pedagógus, a pedagógus közösség életmódja. A pedagógusok személyes példamutatása nevelésünk felelőssége. Az óvoda, iskola, mint élettér is befolyásolja a gyermekek/tanulók egészségi állapotát, ezért az óvodai, iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az egészségnevelésben.

Továbbképzés, minőségfejlesztés

- Minden évben felülvizsgáljuk az egészségnevelési programunkat. Ennek tükrében megteesszük a szükséges változtatásokat.
- Előirányozzuk, hogy a tantestület minél több tagjának lehetősége nyíljon mentálhigiéniai, illetve egészségneveléssel foglalkozó továbbképzéseken részt vennie.

- Azok a kollégák, akik nem vesznek a jövőben részt ilyen témájú továbbképzésben, a szakos pedagógusok segítségét kérhessék a megadott terület bármely témájában.

Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek/tanuló teljes személyiségét fejlesztjük.

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás.
- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet.
- Az értékelés során a nevelő körütekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.
- Fontos az összefüggések meglátásának segítése.

Szülőkkel, családdal való kapcsolattartás

Az iskolai egészségnevelés területén sem nélkülözhetjük a „szülői ház” támogatását, megerősítését. A harmonikus pedagógus-szülő együttműködés megteremtésének céljából arra törekszünk, hogy a gyermekek/tanulók hétköznapijaiba, életmódjukba betekintést nyújtsunk különböző programokkal:

- Rendkívüli szülői értekeztelek szervezésével, ahol szakember segítségével föl hívjuk a szülők figyelmét a korosztályt veszélyeztető problémákra.
- A közös programok szervezése a szülők, a család és a tanulók bevonásával, ahol a cél az egészséges testmozgás, étrend, életmód megerősítése (családi hétféle a szabadban).

Az egészségnevelés céljai

Iskolai egészségnevelés

Célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektívan felmérni saját egészségi állapotukat, hogy **készségükké váljon az egészségvédelem** (az egészségmegőrzés, az egészségre káros szokások elutasítása, az egészséges életmód, az egészségfejlesztés módszereinek alkalmazása). Ezt legjobban akkor tudják elsajátítani, ha erre a tanórán alkalmazott alternatív módszerek alkalmazására, vagy az azon kívüli programok keretében lehetőséget kapnak a diákok.

Ezzel a programmal szeretnénk elérni azt, hogy gyermekeinkben/tanulóinkban kifejlődjön egy egészség- és környezettudatos magatartás.

- Intézményünk, mint **intervenció rendszer** a gyermekek/tanulók egészségvédelme mellett a pedagógusok és a gyermekek családtagjainak egészségvédelmét és egészségnevelését is fejleszteni kívánja.
- **Ösztönözzük**, hogy az egészségügyi ellátórendszer játsszon nagyobb szerepet a megelőzésben és az egészségfejlesztésben.
- **Arra törekszünk**, hogy a család mellett **az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.**
- **Segítjük**, hogy kedvező irányba változzék a közoktatás intézményrendszerének légköre.

Az egészségnevelés területei

Az intézményi egészségnevelésnek **ahhoz kell hozzájárulnia**, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Ahhoz, hogy mindezek megvalósuljanak, az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az intézmény pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie. **Ezek a területek a következők:**

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelésének lehetőségei
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége
- az egészségneveléssel összefüggő megfelelő tanári magatartás, gondosság
- az intézmény szervezetsége

*Az egészségi állapotot **genetikai tényezők, környezeti tényezők, az életmód és az egészségügyi ellátó rendszer működése** határozzák meg alapvetően.* Az óvoda és az iskola a szocializáció kiemelt színtere, ezért a fenti tényezők alakításában, befolyásolásában döntő szerepe van. Ugyanis a gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az intézményben, mely időszak alatt *érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre*, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, életideálokat, preferenciák kialakítását. Tehát a családi környezet mellett **az intézmény a szocializációnak azt a színterét jelenti, melyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.**

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladataink

Az egészségfejlesztés egy olyan folyamat, amely során a teljesség igényével az optimum elérésére kell törekedni. A feladatok pontos megjelölésének érdekében külön területekre osztottuk fel azokat a tevékenységeket, melyeknél fejleszteni kívánjuk az egészségre való nevelés fontosságát.

- Higiénias magatartásra nevelés
- Egészséges táplálkozásra nevelés
- Egészséges mozgásfejlődés biztosítása
- A prevenció területei
- Mentálhigiénia
- Függőséghez vezető szokások megelőzésére nevelés
- Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés
- Családi életre, társsá, szülővé nevelés

A személyi higiénára nevelés területei

- általános testápolás,
- egészséges öltözködés, tiszta ruházat,
- fogápolás,
- serdülőkori higiénás problémák,
- a tisztaság iránti tartós igény kialakítása.

A környezet higiénára való nevelés területei

- közvetlen tanulói környezet, az iskola higiénája,
- a lakás, a lakókörnyezet higiénája,
- a város higiénája,
- a táplálkozás – élettani optimumra törekvés ösztönzése,
- a korszerű táplálkozástechnika megismertetése,
- a táplálkozás napi és évszakos ritmusának tudatosítása,
- a megfelelő étkezési szokások kialakítására nevelés:
 - az étkezés higiénája,
 - az étkezések esztétikája,
 - az étkezések társas jellege,
- a rendszeres testmozgás, testedzés iránti igény felkeltése,
- a sportolás szükségletté tétele,
- a mozgás esztétikumának, örömszerző funkcióinak felismertetése,
- erőnlét, terheléstűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése,
- felkészítés a balesetveszélyes helyzetek felismerésére és elkerülésére:
 - az iskolában
 - a háztartásban
 - a közlekedésben,
- elsősegélynyújtási ismeretek adása,
- beteggondozási alapismeretek nyújtása,
- a gyógyításba és a gyógyulásba vetett bizalomra nevelés,
- a szűrővizsgálatok, a prevenció jelentőségének megismertetése,
- a lelki egészség megóvására nevelés,
- a problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő – képesség fejlesztés,
- a pozitív jövőkép kialakulásának támogatása,
- a függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése,
- az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés,
- folyamatos, reális önismeretre nevelés,
- a társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése,
- elfogadó, toleráns magatartásra nevelés,
- felelős, örömteli párkapcsolatok kialakításra nevelés,
- a nemi szerepvállalásra való felkészítés,
- családtervezésre, családgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés,
- a család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés,
- a családi szerepek megélésére való nevelés,
- harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés.

A célok, feladatok megvalósítását szolgáló szervezeti keretek és tevékenységi formák

Tanórai foglalkozásokon

Testnevelésórákon

A testi nevelés rendje

Az egészséges tanulókat a testnevelés óráról átmeneti időre is csak az iskolaorvos mentheti fel szakorvosi vélemény alapján. A tanuló részt vesz a tanórán, de nem dolgozik. A tanulók egy részének egészségi állapota indokolhatja, hogy az iskolaorvos könnyített – vagy gyógytestnevelési foglalkozást írjon elő a számukra. A **könnyített testnevelés** során az érintett tanuló részt vesz ugyan az órarendi testnevelés órán, de bizonyos mozgásokat és gyakorlatokat – állapotától függően – nem kell végrehajtania. Az iskolaorvos – a szakorvosi vélemény figyelembe vételével – a tanulókat gyógytestnevelési foglalkozásokra utalhatja, ahol megjelenésük és aktív részvételük kötelező. A testnevelést tanítók a mindennapos munka során:

- alkalmazzák a tartásjavító gerinctorna gyakorlatait,
- fejlesztik a motoros - és koordinációs - képességeket az életkori sajátosságokhoz igazítva
- ügyelnek a sportjátékok, az atlétika, a torna gyakorlatanyagának tervszerű, folyamatosan kontrollált, a „fair play” szellemében történő végrehajtására,
- figyelemmel kísérik az alapvető testápolás, öltözködés és egyéb higiénés „szabályok” betartását / beleértve a környezet állapotát /
- előtérbe helyezik a mozgásból eredő esztétikum, örömszerzés funkcióit
- felhívják a figyelmet a sportból eredő balesetveszélyekre, sérülési lehetőségekre, illetve ezek megelőzésének lehetőségeire.

A mindennapos testedzés formái

Az iskolában célja: A 6-14 éves korosztály egészséges életmódra nevelése, a rendszeres sportolás, mozgás iránti igény kialakítása és kielégítése, a sport megszerettetése – az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint.

Formái:

- kötelező tanórai foglalkozások
- nem kötelező, választható tanórai foglalkozások
- iskolai sportköri foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások

A mérés célja

- Az intézmény mérési tapasztalatainak, folyamatos megfigyeléseinek kiegészítése a tanulók fizikai képességeinek szintjéről, a külső méréssel és feldolgozással gyűjtött információk alapján.
- A pedagógusok munkájának segítése, az egyéni képességfejlesztés ösztönzése.
- A tanítási tanulási folyamat esetleges korrekciójához javaslatok megfogalmazása.
- A formatív mérés információkat adjon a fenntartónak a közoktatási fejlesztési terv felülvizsgálatához, ha szükséges korrekciójához, illetve pozitív megerősítéséhez.(óraszámok meghatározása).
- A tanulók egyéni értékelése, a teljesítmények összehasonlítása segítse az egészséges életmódra nevelést, a mozgásos tevékenységek ösztönzését.
- A motorikus képességek szorosan épülnek az adottságokra, de lényeges, hogy egy adott életkorban a gyakorlás mennyire befolyásolja a színvonalat.

- A mérés céljai között megtalálható a minőségellenőrzés fogalma is, hiszen lényeges, hogy az általános teherbíró képesség egységes mérését, értékelését feladatunknak tekintsük.
- A célok között hangsúlyosan szerepelt az is, hogy a terhelhetőség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat felfedjük, ezáltal lehetővé tenni a tudatos, célorientált javítást.
- A méréssel szeretnénk volna a rendszeres, tudatos, összehasonlítható adatgyűjtés, és elemzés iskolai gyakorlatának elterjedését is szorgalmazni, ösztönözni.

Az iskolában évente egy alkalommal mérjük a tanulók fizikai állapotát A feladatok, valamint a mérések eredményei tanulócsoportok szerint számítógépes adatbázisba kerülnek. A program a testmagasság és a testsúly alapján kiszámítja a testsúlyindexet, ez adja a fittségi pontok alapját. A pontszámok fejezik ki a tanulók pillanatnyi fizikai állapotát.

Mérési területek az iskolában

- Cooper-teszt (aerob képesség mérése)
- helyből távolugrás (alsó végtag dinamikus erejének mérése)
- függés hajlított karral
- felületek (csípőhajlító- és a hasizom állóképességének mérése. (hanyattfekvésből felülés térdérítéssel)
- 10 x 5 m ingafutás
- ülésben előrenyúlás
- testmagasság (cm)
- testsúly (kg)
- Hátizmok erő-állóképességének mérése. (Hason fekvésből törzsemelés)
- Vállövi- és karizmok erejének mérése. (Mellső fekvőtámaszban karhajlítás)
- Testtömeg-index megállapítása

A mérések eredményeit a testnevelőkön kívül megismerik az osztályfőnökök, valamint az iskolai védőnő és az iskolaorvos is. A tanulók fizikai állóképességének fejlesztéséhez ez adja a mérhető, összehasonlítható adatokat.

Az egyéb felmérések az iskola tanulói részére szükségesek a diákolimpiai versenyeztetésre való felkészítés és kiválasztás miatt.

Tevékenységi formák a többi tanórán

Az egészségnevelés témáit *évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi Tanterv és az osztályfőnöki órák anyaga tartalmazza.*

Tevékenységi formák a tanórán kívül

- ***Sportköri foglalkozások*** szervezése.
- A sportegyesületekben végzett munka elősegítése és elismerése.
- ***A kulturált táplálkozás követelményeinek megismertetése és gyakoroltatása*** a tízórai szünetekben, az ebédlőben, a délutáni foglalkozások, szabadidős programok során, valamint az osztálykirándulások alkalmával.
- A kulturált viselkedés követelményinek megismertetése és gyakoroltatása a közlekedésben, vásárláskor, az utcán és az iskolában.
- A tanár – diák, a diák – diák, a gyerek – szülő viszony és magatartási normák megismertetése, szünetekben, osztálykirándulásokon, sportversenyeken, napköziben.

- Háziversenyek, túrák, nyári – téli táborok, gyermeknap, Madarak és Fák Napja megszervezése.
- A művészeti iskola keretein belül tanuló diákok különböző rendezvényeken is bemutatják tánc tudásukat, a tánccsoport tevékenységével fejlesztjük a gyerekeink mozgáskultúráját.
- A **lelki egészségre nevelés** érdekében nem hiányozhatnak a kulturális programok sem a tanórán kívül: színházlátogatás, rendhagyó irodalomórák, kiállítások, koncertek, művészeti közösségformáló csoportok működtetése.
- **Egyéb szervezett szabadidős programok:**
 - Osztályprogramok a szabad levegőn az évszakhoz igazodva.
 - Tevékenységek a különböző ünnepekhez kapcsolódóan.
 - Osztályok közötti sportversenyek szervezése.
 - Téli időszakban jeges – havas nap szervezése.
 - Az egészségnevelési hónap eseményei novemberben:

Egészségnevelési feladataink megoldásában **kiemelt szerepet kap a napközi, a menza** a helyes szokásrend kialakításában, gyakoroltatásában betöltött szerepével. Az **iskolai büfék** működtetése során szem előtt tartjuk az egészségnevelés követelményeit, ugyanakkor a kulturált, tudatos vásárlás megismertetésére és gyakoroltatására is lehetőséget teremtünk.

Tanórán kívüli foglalkozások formái és gyakorisága

- napközis - szabadidős és sportfoglalkozások
- szervezett kirándulások – túrák
- osztálybajnokságok (foci, kézilabda)

Testedzések gyakorisága, időtartama:

A napközis tanulók naponta 35-45 percet levegőn tartózkodnak, mozognak. Igény szerint havonta egy alkalommal egész napos (szombaton) szervezett túrán vesznek részt tanulóink. Évente egy-két alkalommal kerékpár és gyalogos kirándulást szervezünk osztályszinten. Körmérkőzéseket szervezünk az iskolabajnoki címért.

Az iskola környezeti nevelési elvei

„Az ember a természet része, csak akkor van esélye a boldogulásra, ha együttműködik környezetével, és nem uralkodni akar felette, ami a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. Fel kell fedeztetni, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.” Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, **melynek során a gyerekeket/tanulókat felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:**

- megfelelően **stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot** alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel;
- **kifejleszti a szándékot és képességet** a környezet aktív megismerésére;
- **felkelti az igényt, és képessé tesz:**
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására és összefüggő rendszerben történő értelmezésére;
 - a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és a lehetséges megoldások megkeresésére

- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, a személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.” (IUCN, 1970)

Az ember elválaszthatatlan a környezetétől. Tevékenységével állandó kölcsönhatásban van vele, így saját létét javíthatja vagy ronthatja. Fontos, hogy az óvoda és az általános iskola is hozzájáruljon **a gyermekek/ tanulók természet- és környezetbarát szemléletének megalapozásához, a természettel és környezettel szembeni felelős magatartásuk kialakításához.**

A környezeti nevelés általános céljai

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy **elősegítse a gyermekek/tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.” (NAT 243/2003)

A környezeti nevelés céljai tágabb értelemben

- **Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását** annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- **Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét,** társadalmi-természeti felelősségét formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.
- Az egyes különálló tantárgyakba foglalt környezeti vonatkozású ismereteket, fejlesztési elemeket egésszé kell építeni.
- **A tanítási órákon kívül is érvényesüljön** a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje.
- **A természetet, az épített és társadalmi környezetet,** az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- **A környezetvédelem jeles napjainak családi megünneplése.**

A környezeti nevelés céljai szűkebb értelemben

- **Legyen igényük a tiszta, rendez környezetre, ügyeljenek a tisztaságra és a rendre.**
- Vegyenek részt a tanterem és a folyosó díszítésében; zöld növények elhelyezésében, gondozásában
- A hulladékot megfelelő tárolóba tegyék mind az iskolában, mind iskolán kívül.

- Az iskola épületébe letisztított cipővel lépjenek.
- ***Az intézmény udvarán és környezetében óvják, védjék a növényzetet.*** Vegyenek részt aktívan tereprendezésben és új növények ültetésében és az iskola környezetének gondozásában és szépítésében.
- ***Takarékosan használják az energiát:*** feleslegesen ne használják a világítást, ne pazarolják a vizet, fűtési időszakban csak a szünetek alatt szellőztessenek, számítógépet és TV-t feleslegesen ne hagyják bekapcsolva.
- Használják balesetmentesen az intézmény udvarán elhelyezett játszótéri játékokat és ügyeljenek jelenlegi állapotuk megőrzésére.
- ***Régi tankönyveiket ajánlják fel a rászoruló iskolatársaiknak,*** és ne dobják azokat a szemétkbe!
- ***Vásárláskor a környezetre ártalmatlan vagy környezetbarát termékeket részesítsék előnybe*** az ártalmassal szemben.

Évente többször is megemlékezünk a környezet, a környezetünk megfelelő állapotának fenntarthatóságáról a *Környezetvédelmi jeles napok* alkalmával. (*Víz világnapja, Föld napja, Madarak, fák napja*)

A környezeti nevelés céljaiból adódó feladataink

- ***Kialakítani a*** környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló ***környezetkímélő magatartást,*** egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- A környezet szeretete, védelme ***váljon a gyermekek/tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapulvvé.*** Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete.
- ***Bekapcsolni őket a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.***
- Váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Képessé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján ***együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.***
- Elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása, az ökológiai egyensúly fenntartása, a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása, minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez.
- ***Megértetni a létminőséghez szükséges nem anyagi jellegű dolgok szerepét*** az életünkben.
- ***A gyermekeket/tanulókat képessé kell tenni arra,*** hogy a tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Képesek legyenek megérteni a fejlődés és környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét. ***Az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljük,*** s az alternatívák értékelése, ellenőrzése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.
- ***A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák attitűdök, értékrend kialakítása.***

A pedagógusok feladatai

- Az egyes szakórákon mindig beszélünk a tantárgyhoz kapcsolódó környezeti problémákról.
- Javasolunk olvasnivalót, ajánlunk TV műsorokat, megnézünk együtt videófilmeket, kísérleteket végzünk a témákhoz kapcsolódóan.
- Alkalmat kínálunk kiselőadások tartására.

- Tanulmányi versenyeket szervezünk.
- Kirándulásokat és tanulmányi sétákat szervezünk.
- Évente két környezetvédelmi tanítási napot szervezünk.
- Folyamatosan felhívjuk a tanulók figyelmét a takarékos energia felhasználásra.
- Személyes példamutatásunkkal alakítjuk a gyermekek szemléletét, gondolkodásmódját és viselkedését.
- Tudatosítjuk a tanulóknak, hogy ők maguk is sokat tehetnek a környezet és saját egészségük megóvása érdekében.

Környezeti nevelés a tanórán

A pedagógusok a tanmeneteikben jelölik azokat az órákat, amelyek tananyaga szorosan kapcsolódik a környezeti nevelés célkitűzéseéhez. A környezeti nevelés témáit *évfolyamonként és tantárgyanként a Helyi Tanterv és az osztályfőnöki órák anyaga tartalmazza.*

Környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán kívüli környezeti nevelés szinterei, lehetőségei

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy a középiskolában lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Szakkörök

Szervezünk környezetvédelmi szakkört, de az egyes környezeti kérdésköröket integráljuk a különböző tantárgyakkal megegyező szakkörök (kémia, biológia) munkájába, melyek a kutató típusú, önállóan vizsgálódni szerető tanulók fejlesztésének nagyon jó szinterei.

Környezetvédelmi jeles napok megünneplése intézményben

• <i>március 22.</i>	A Víz Világnapja
• <i>április 22.</i>	A Föld Napja
• <i>május 10.</i>	Madarak és Fák Napja
• <i>június 5.</i>	Környezetvédelmi Világnap
• <i>szeptember 22.</i>	Autómentes Nap
• <i>október 5.</i>	Az Állatok Világnapja

4.2.9. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

4.2.9.1. A magatartás értékelésének elvei

A tantestület által kialakított egységes követelmények szerint a tanulót tanító valamennyi pedagógus véleménye alapján az osztályfőnök havonta érdemjegyet ad, azt az osztálynaplóban és a tájékoztató füzetben is rögzíti.

A diákönkormányzat, a nevelőtestület, vagy az egyes pedagógusok javaslata alapján rendszeresen, illetve alkalomszerűen jutalmazzuk

- a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást;

- a szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát;
- a rendkívüli teljesítményeket (ünnepélyre történő felkészülés, tanulmányi és egyéb versenyeken elért kiemelkedő eredmény).

A jutalmazás formái:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret,
- oklevél,
- tárgyjutalom (könyv, „aranytoll”, játék- és sportszerek, kirándulás).

Több tárgyból kiemelkedően teljesítő tanulónak félévkor, illetve év végén **nevelőtestületi dicséretet** adunk.

A kimagasló eredményt elérő tanulók **oklevél és könyvjutalomban** részesülnek a tanévzáró ünnepélyen.

Alkalmazott **kényszerítő módszereink** a felszólítás, követelés, parancs, büntetés.

Szükség esetén – a kihágás súlyosságát, illetve ismétlődését figyelembe véve – a büntetés módszereivel a fokozatosság elvét betartva élünk:

- szóbeli figyelmeztetés (észrevétel, kioktatás, dorgálás, feddés, határozott rendreutasítás, tiltakozás, fenyegetés);
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, megrovás;
- szaktanári figyelmeztetés, intés, megrovás;
- nevelőtestület elé idézés, figyelmeztetés, intés, szigorú megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás;
- áthelyezés másik iskolába (megfelelő feltételekkel!).

A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárása és a negatív viselkedés kialakulásának megelőzése érdekében alkalmazzuk a **gátlást kiváltó módszereket**:

- felügyelet (diák és felnőtt ügyeleti rendszer);
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés;
- fenyegetés;
- tilalom;
- átterelés;
- elmarasztalás.

A tanulók magatartásának értékelése, minősítése

A tanulók magatartását az első-harmadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök szóvegesen minősíti.

A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. Azonos szavazatszám mellett az osztályfőnök véleménye dönt.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás minősítésének szempontjai:

- példamutatás, aktivitás;
- azonosulás a közösségi célokkal, megvalósításukban való részvétel;
- hatás a közösségre;
- társakkal való kapcsolat;
- házirend betartása;
- viselkedés, hangneme;
- fegyelmezettség;

A magatartásra adott érdemjegyek

PÉLDÁS minősítést (5) kap az a tanuló, aki

- a közösség alakításában munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával és példás viselkedésével elősegíti, valamint társait is erre ösztönzi;
- a házirendet megtartja, és ehhez társait is meggyeri;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias;
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész;
- óvja és védi az iskola felszerelését, környezetét;
- nincs írásbeli figyelmeztetője, intője vagy megrovása.

JÓ minősítést (4) kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi, viselkedésével szemben nincs kifogás;
- a házirend és az iskolai együttélés szabályait megtartja;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias;
- fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

VÁLTOZÓ minősítést (3) kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik változtatni azon;
- a házirendet csak figyelmeztetésre tartja meg;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és tisztelettudó;
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segítőkész;
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

ROSSZ minősítést (2) kap az a tanuló, aki

- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be;
- közösségi munkát nem végez, másokat visszatart, szándékosan árt a közösségnek;
- a házirendet ismételt figyelmeztetésre sem tartja meg;
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle;
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik;
- több alkalommal igazolatlanul mulasztott;

- több szaktanári figyelmeztetése van, illetve osztályfőnöki megrovást, vagy ennél magasabb fokú büntetést kapott.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

4.2.9.2. A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelése, minősítése

A tanulók szorgalmát az első-harmadik évfolyamon a félév és a tanítási év végén, negyedik évfolyamon félévkor az osztályfőnök szövegesen értékeli, negyedik év végén osztályzattal minősíti. A szöveges értékelést, illetve az osztályzatot az értesítőbe, a bizonyítványba bejegyzik. A negyedik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A szorgalom minősítésének szempontjai

- tanulmányi munka;
- munkavégzés;
- többletfeladatok vállalása;
- munkamegosztás, önállóság, önellenőrzés;
- tanórán kívüli ismeretek alkalmazása.

Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulmányi munka körülményeit: az életkörülményeket, képességeket.

PÉLDÁS minősítést (5) kap az a tanuló, akinek

- tudás iránti igénye belsővé vált, kötelességtudata fejlett, érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed;
- céltudatos és ésszerű az önálló munkaszervezése;
- munkavégzése pontos, megbízható, önálló, önellenőrzése megbízható;
- minden tárgybán elvégzi feladatait;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

JÓ minősítést (4) kap az a tanuló, aki

- figyel az órákon, feladatait lelkiismeretesen elvégzi;
- rendszeresen és megbízhatóan dolgozik és ellenőrzi önmagát;
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el;
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyagon belül;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

VÁLTOZÓ minősítést (3) kap az a tanuló, aki

- ingadozó intenzitással dolgozik, időszakonként aktív, máskor figyelmetlen, pontatlan;
- teljesítménye elmarad képességeitől;
- önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát;
- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire;
- érdemjegyeit több tantárgyból is lerontja;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

HANYAG minősítést (2) kap az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el;
- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- nem törődik kötelességeivel;
- érdektelenség, teljes közöny jellemzi;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Ha a tanuló valamely tárgyból elégtelen osztályzatot kapott félévkor, vagy év végén, szorgalma rendkívül indokolt esetben, egyéni elbírálás alapján lehet *hanyagnál* jobb.

A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Jutalmazás

A Diákönkormányzat, a nevelőtestület, vagy az egyes pedagógusok javaslata alapján rendszeresen, illetve alkalmasszerűen jutalmazzuk

- a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást;
- folyamatosan jó tanulmányi eredmény elérését;
- a szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát;
- a rendkívüli teljesítményeket (ünnepélyre történő felkészülés, tanulmányi és egyéb versenyeken elért kiemelkedő eredmény);
- bármily módon történő hozzájárulást az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás formái:

Az iskolában tanév közben, elismerésként a következő dicséretetek adhatók

- szaktanári dicséret;
 - napközis nevelői dicséret;
 - osztályfőnöki dicséret;
 - igazgatói dicséret;
 - nevelőtestületi dicséret.
-
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végző tanuló a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért;
 - példamutató magatartásért;
 - kiemelkedő szorgalomért;
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **osztályfőnöki vagy szaktanári dicséretben** részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **igazgatói dicséretben** részesülnek (területi, megyei 1-3. helyezés, országos 1-6. helyezés).

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

Elmarasztalás, büntetés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti;
- a házirend előírásait megszegi;
- igazolatlanul mulaszt;
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Az iskolai büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
- osztályfőnöki intő
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intő
- igazgatói megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben, a vétség súlyára való tekintettel, el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

